

Klasa: 001-02/11-03/0009
Ur. broj: 355-02-01-11-1

HRVATSKI SABOR
n/r predsjednika: **g. Luka Bebić**
Trg sv. Marka 6.
10000 ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Priljeno: 28-09-2011		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/11-09/39	65	
Uruđbeni broj:	Pril.	Vrij.
355-11-01	2x3	

Zagreb, 27. rujna 2011.

Predmet: Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje u 2010. g. i strateški dokument Mreža visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj
-dostavljaju se

Poštovani gospodine predsjedniče,

U prilogu Vam dostavljamo *Izvješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje u 2010. g. i prijedlog strateškog dokumenta Mreža visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj* koje je, sukladno svojoj zakonskoj obvezi, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje dužno podnijeti Hrvatskome saboru.

Ljubazno Vas molimo da raspravu o navedenim dokumentima uvrstite u dnevni red 24. sjednice Hrvatskoga sabora.

S poštovanjem,

 prof. dr. sc. Jasmina Hayranek

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE

**IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNOG
VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
U 2010. GODINI**

Zagreb, rujan 2011.

REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE

**IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNOG
VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
U 2010. GODINI**

Zagreb, rujan 2011.

NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Predsjednik: **Prof. dr. sc. Vedran Mornar**

Članovi: **Doc. dr. sc. Ante Babić**

Prof. dr. sc. Neven Budak

Prof. dr. sc. Stipan Janković

Prof. dr. sc. Gordana Kralik

Dr. sc. Milorad Milun

Doc. dr. sc. Ivan Mišetić

Ivica Mudrinić, dipl. ing

Dr. sc. Slavko Perica

Prof. dr. sc. Siniša Petrović

Prof. dr. sc. Branko Rafajac

Prof. Joško Ševo

Prof. dr. sc. Siniša Volarević

Izvešće je usvojeno na 83. sjednici Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje održanoj 7. rujna 2011. godine

Potpisuje: Prof. dr. sc. Vedran Mornar, predsjednik

SADRŽAJ

1. OPĆI PRIKAZ SASTAVA I RADA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE	1
2. NOVI PREDDIPLOMSKI, DIPLOMSKI I POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI	2
3. ZAHTJEVI ZA IZMJENU RANIJE ODOBRENIH STUDIJSKIH PROGRAMA	4
4. ZAHTJEVI ZA IZDAVANJE „BEZUVJETNIH“ DOPUSNICA	4
5. NOVA VISOKA UČILIŠTA	5
6. VANJSKO VREDNOVANJE POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA	6
7. OSTALI POSLOVI	7
7.1. PREPORUKA O UVJETIMA ZA PRISTUPANJE ISPITIMA DRŽAVNE MATURE U JESENSKOM ISPITNOM ROKU U VEZI POSTUPKA UPISA NA VISOKA UČILIŠTA OD AK. GODINE 2010./2011	7
7.2. PRAVILNIK O UVJETIMA ZA IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA	8
8. SADAŠNJE STANJE U VISOKOM OBRAZOVANJU	13
9. PRIJEDLOZI RJEŠENJA ZA POBOLJŠANJE POSTOJEĆEGA STANJA U VISOKOM OBRAZOVANJU.....	23
10. PRILOZI	
10.1. PRILOG 1. SASTAV NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE	27
10.2. PRILOG 2. POSLOVNIK O RADU NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE.....	28
10.3. PRILOG 3. PRISUTNOST ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE NA SJEDNICAMA ODRŽANIM U 2010. G	39
10.4. PRILOG 4. DNEVNI REDOVI SJEDNICA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE ODRŽANIH 2010. G	40
10.5. PRILOG 5. NOVI PREDDIPLOMSKI, DIPLOMSKI I POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI KOJI SU BILI U POSTUPKU 2010. G	50

10.6. PRILOG 6. ZAHTJEVI ZA IZMJENAMA RANIJE ODOBRENIH STUDIJSKIH PROGRAMA	58
10.7. PRILOG 7. IZDAVANJE TZV. „BEZUVJETNIH DOPUSNICA	59

1. OPĆI PRIKAZ SASTAVA I RADA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Tijekom 2010. g. nije bilo promjena u sastavu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje (*Prilog 1*), pri čemu je ono djelovalo u istom sazivu kao i godinu prije toga (polovica članova Vijeća imenovana je Odlukom Hrvatskoga sabora od 30. ožujka 2007. g., a druga je polovica, uključujući i predsjednika prof. dr. sc. Vedrana Mornara, imenovana Odlukom Hrvatskoga sabora od 20. veljače 2009. g.).

U 2010. g. održano je 11 sjednica Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i 2 zajedničke sjednice obaju nacionalnih vijeća (*Prilog 2, Prilog 3, Prilog 4*). Stručnu i administrativnu potporu u organizaciji navedenih sjednica i pripremi svih potrebnih materijala za sjednice te u izradi prihvaćenih zaključaka, preporuka i izvješća pruža Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Iako su *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*, prihvaćenom u travnju 2009. g., ukinute odredbe *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* prema kojima je Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje dotad imenovalo recenzente i davalo mišljenje o osnivanju novih visokih učilišta i provodilo vrjednovanje visokih učilišta i studijskih programa te predlagalo ministru izdavanje dopusnica (navedenim izmjenama Agencija za znanost i visoko obrazovanje postaje nositelj postupaka vanjskog vrjednovanja visokih učilišta i studijskih programa), znatan dio rada Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje u 2010. g. i dalje je obuhvaćao provedbu tih postupaka.

Naime, *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* propisano je kako svi predmeti zaprimljeni do njegova prihvaćanja trebaju biti riješeni u skladu sa zakonskim odredbama koje su do tada vrijedile. Budući da je u trenutku prihvaćanja navedenoga *Zakona* bilo više od stotinu zaprimljenih predmeta, dio njih razmotren je i dovršen i u 2010. g.

Osim davanja mišljenja o zahtjevima da se pokrenu novi studijski programi i osnuju nova visoka učilišta, Nacionalno je vijeće za visoko obrazovanje u 2010. g. nastavilo s prije započetim postupcima vanjskog vrjednovanja postojećih visokih učilišta u skladu s prihvaćenim planom vrjednovanja i prihvaćenim dokumentima za vrjednovanje.

Osim navedenih operativnih zadataka, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje je u sklopu svoje strateške uloge na sjednicama održanim u proteklome razdoblju intenzivno raspravljalo o otvorenim pitanjima i problemima u sustavu visokoga obrazovanja, a dio tih rasprava sadržan je u ocjeni postojećeg stanja u visokom obrazovanju te u prijedlozima rješenja za poboljšanje postojećeg stanja koji su dio ovoga izvješća.

Uz navedeno, Nacionalno je vijeće za visoko obrazovanje izradilo strateški dokument mreže sa smjernicama i kriterijima za osnutak novih visokih učilišta i studijskih programa te projekciju osnivanja novih visokih učilišta u skladu s člankom 18. *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*. Navedeni dokument prilog je ovom izvješću.

2. NOVI PREDDIPLOMSKI, DIPLOMSKI I POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI

Tijekom 2010. g. dovršeni su postupci vrjednovanja **27** novih studijskih programa koje su predložila sveučilišta, veleučilišta i visoke škole. Navedeni postupci provedeni su u skladu s odredbama *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* koje su vrijedile do prihvaćanja novoga *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* s obzirom na to da je riječ o predmetima zaprimljenim prije nego što je na snagu stupio novi *Zakon*.

Na temelju rezultata vrjednovanja Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje u 2010. g. preporučilo je ministru izdavanje dopusnice za **1** preddiplomski sveučilišni studij, **3** diplomski sveučilišni studij, **4** stručna studija, **4** specijalistička diplomski stručna studija, **8** poslijediplomskih specijalističkih studija i **4** poslijediplomski sveučilišni studija (*Prilog 5*).

Od ta 24 novoodobrena studija, najviše ih je iz društvenog područja (13), zatim iz biomedicinskog (4), te manji dio iz humanističkog (3), interdisciplinarnog (2) i tehničkog područja (2).

Također, Vijeće je u 2010. g. preporučilo ministru da uskrati dopusnicu za **1** preddiplomski sveučilišni, **1** diplomski sveučilišni i **1** poslijediplomski sveučilišni studij.

Vrjednovanje novih studijskih programa koje su predložila postojeća, ali i nova visoka učilišta u osnivanju, provedeno je prema proceduri dogovorenoj 2005. godine. Ona je obuhvaćala ove korake: provjeru urednosti zaprimljenog elaborata s opisom studijskog programa prema *Uputama Rektorskog zbora za sastavljanje prijedloga studijskih programa*, imenovanje odgovarajućih recenzenata i upućivanje programa na recenziranje, prikupljanje recenzija recenzenata koji su svoje mišljenje o predloženom programu iskazivali na za to predviđenim obrascima, prikupljanje izvješća o obavljenim recenzijama, izvještavanje na sjednici Nacionalnog vijeća te prihvaćanje konačne preporuke koja se upućivala ministru znanosti, obrazovanja i športa.

Recenzenti imenovani na sjednicama Vijeća bili su zaduženi davati stručno mišljenje o predloženom programu. Za svaki predloženi program imenovana su dva ili tri recenzenta, pri čemu se nastojalo da barem jedan od njih bude iz inozemstva. U većini su slučajeva recenzenti tražili doradu predloženih programa. Na temelju recenzija recenzenata visoka su učilišta dorađivala prijedloge svojih programa i dostavljala revidirane programe, što je zasigurno pridonijelo poboljšanju njihove kvalitete.

Posebna je pozornost bila posvećena vrjednovanju poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) studijskih programa, pri čemu se vodila briga o usklađenosti strukture predloženih doktorskih studijskih programa s *Načelima za uspostavu poslijediplomskih doktorskih studija* i *Preporukom o ustrojavanju poslijediplomskih doktorskih studija* koje je prihvatilo Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje.

Vrjednovanje novih studijskih programa provodilo se s pomoću informacijskog sustava MOZVAG/MOZIR. Iako je navedeni sustav olakšao komunikaciju svih sudionika u procesu vrjednovanja te ujedno sadržava arhivirane podatke o provedenim procesima vrjednovanja (opise svih studijskih programa, recenzije, izvješća i konačne preporuke), njegov je glavni nedostatak to što visoka učilišta podatke u MOZVAG dostavljaju u trenutku kada prolaze postupak vrjednovanja tako da u razdoblju između dvaju ciklusa vrjednovanja podaci u sustavu MOZVAG nisu ažurni (posebice aktualni podaci o broju studenata, nastavnika i tipu njihova angažmana).

3. ZAHTJEVI ZA IZMJENU PRIJE ODOBRENIH STUDIJSKIH PROGRAMA

U skladu sa Zaključkom Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje kojim se preporučuje da se prije odobreni studijski programi u slučajevima izmjena ili dopuna (promjena naziva studija ili naziva više od dvadeset posto kolegija, promjena više od dvadeset posto sadržaja u više od dvadeset posto kolegija, promjena u kompetencijama i deklariranim radnim kvalifikacijama te promjena odnosa broja ECTS bodova između obveznih i izbornih kolegija) trebaju ponovno uputiti Nacionalnom vijeću za visoko obrazovanje na razmatranje, navedeno je tijelo tijekom 2010. godine primilo i razmotrilo 11 takvih zahtjeva za koje je ministru uputilo odgovarajuće preporuke (*Prilog 6*).

4. ZAHTJEVI ZA IZDAVANJE „BEZUVJETNIH“ DOPUSNICA

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje u 2010. godini zaprimilo je **15** zahtjeva za izdavanje tzv. „bezuovjetne“ dopusnice* koje je razmotrilo i uputilo ministru odgovarajuću preporuku (*Prilog 7*).

---

*U skladu s čl. 51. *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, visokim učilištima koja nisu imala potreban broj nastavnog osoblja mogla je biti izdana dopusnica *uz uvjet* za razdoblje od pet godina. Nakon isteka toga razdoblja visoka učilišta bila su dužna predočiti dokaze o zapošljavanju potrebnog broja nastavnika, na temelju čega je Vijeće donosilo mišljenje o izdavanju dopusnice *bez uvjeta*. Iako je riječ o dopusnicama izdanim *bez uvjeta*, nužno je istaknuti da svi studijski programi kojima su te dopusnice izdane podliježu postupcima reakreditacije u ciklusima od pet godina u skladu sa *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*.

5. NOVA VISOKA UČILIŠTA

Tijekom 2010. g. dovršeni su postupci vrjednovanja 4 nova visoka učilišta u osnivanju. Navedeni postupci provedeni su u skladu s odredbama *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* koje su vrijedile do prihvaćanja novoga *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* s obzirom na to da je riječ o predmetima zaprimljenim prije nego što je na snagu stupio novi *Zakon*.

Na temelju provedenih postupaka vrjednovanja Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje preporučilo je ministru da izda dopusnicu za obavljanje djelatnosti dvjema visokim školama (Visoko učilište „Effectus“ – visoka škola za financije i pravo u Zagrebu i Visoka pomorska škola u Splitu), a za dvije je visoke škole preporučena uskrata dopusnice (Visoka škola za prevoditelje „Marul“ u Zagrebu i Visoka škola „Olimp“ u Zagrebu). Dvije su visoke škole na kraju 2010. godine još bile u postupku vrjednovanja.

Visoko učilište „Effectus“ – visoka škola za financije i pravo u Zagrebu privatna je visoka škola čiji su osnivači Jadran d.d. Edukator d.o.o., Dominoring d.o.o. i Ivan Idžojtić iz Zagreba. Toj je visokoj školi 2010. g. na temelju preporuke Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje izdana dopusnica za obavljanje djelatnosti i izvođenje stručnih studija *Financije i pravo* i *Menadžment financija*, a za treći studijski program stručnog studija *Upravni menadžment* uskraćena je dopusnica.

Visoka pomorska škola u Splitu također je privatna visoka škola kojoj je na temelju preporuke Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje izdana dopusnica za obavljanje djelatnosti i izvođenje stručnog studija *Inspekcijski i kadrovski menadžment u pomorstvu*. Osnivač visoke škole je Split Ship Management d.o.o.

Osnivanjem dviju novih visokih škola u 2010. g. mreža se visokih učilišta i studijskih programa dodatno proširila i danas sadržava ukupno 7 javnih sveučilišta, 3 privatna sveučilišta, 13 javnih veleučilišta, 2 privatna veleučilišta, 27 privatnih visokih škola i 3 javne visoke škole*.

---

*U skladu sa *Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovu sastavu, veleučilište i visoka škola.

Kako je isticalo i u svojim dosadašnjim izvješćima, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje smatra kako su razlog nagla širenja mreže visokih učilišta u Republici Hrvatskoj (30-tak novih visokih učilišta u proteklih pet godina), među ostalim, i neodgovarajuća zakonska regulativa i nedovoljno precizni kriteriji za osnivanje novog visokog učilišta koji su vrijedili do stupanja na snagu *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*.

S tim u vezi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje ističe značenje nove zakonske regulative koja mnogo preciznije definira postupak osnivanja novih visokih učilišta i studijskih programa te skreće pozornost na to kako je nužno osigurati potrebne, u prvome redu financijske uvjete, kako bi se omogućila provedba postupaka reakreditacije svih postojećih javnih i privatnih visokih učilišta u sljedećih nekoliko godina.

6. VANJSKO VRJEDNOVANJE POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA

Na temelju postupaka vanjskog vrjednovanja visokih učilišta provedenih do 2009. g. u skladu s odredbama *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* koje su vrijedile do stupanja na snagu *Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*, za 9 je visokih učilišta bilo izdano *pismo očekivanja* s rokom u kojemu su ona dužna otkloniti uočene nedostatke.

Na temelju zaprimljenih očitovanja triju visokih učilišta o aktivnostima poduzetima kako bi se poboljšala kvaliteta tih učilišta, Nacionalno je vijeće za visoko obrazovanje 2010. g. prihvatilo mišljenje da se navedenim visokim učilištima (Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Veleučilište u Požegi) mogu izdati dopusnice za sve studijske programe osim za dva studija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci (preddiplomski i diplomski sveučilišni studij *Organizacija, planiranje i upravljanje u zdravstvu*) i jedan studij Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (diplomski sveučilišni studij *Teorija mode i dizajn tijela*), kojima je preporučena uskrata dopusnice.

7. OSTALI POSLOVI

7.1. PREPORUKA O UVJETIMA ZA PRISTUPANJE ISPITIMA DRŽAVNE MATURE U JESENSKOM ISPITNOM ROKU U VEZI S POSTUPKOM UPISA NA VISOKA UČILIŠTA OD AK. GOD. 2010./2011.

U sklopu svojih aktivnosti vezanih za uvođenje sustava prijave upisa na studijske programe putem polaganja državne mature od ak. god. 2010./2011., Nacionalno je vijeće za visoko obrazovanje na svojoj 72. sjednici održanoj 11. svibnja 2010. g. prihvatilo sljedeću Preporuku:

1. Kandidati koji četverogodišnje srednje obrazovanje završavaju nakon 5. srpnja, ali ne kasnije od 20. kolovoza izvan Republike Hrvatske, izuzev sljedećih zemalja: Republika Mađarska, Republika Srbija, Republika Crna Gora te Bosna i Hercegovina, imaju pravo:
  - pristupiti ispitima državne mature u jesenskom ispitnom roku
  - na priznavanje ispita koje su polagali u zemljama s uspostavljenim sustavom vanjskog vrjednovanja srednjeg obrazovanja, u jesenskom ispitnom roku
  - upisa na visoko učilište za koje su na taj način ostvarili barem onoliko bodova koliko je ostvario kandidat koji se upisao na to visoko učilište u ljetnom roku s najmanjim brojem bodova, u skladu s mogućnostima upisa na studijske programe pojedinog visokog učilišta.
2. Navedena prava iz točke 1. ove Preporuke imaju i svi učenici i kandidati iz RH i inozemstva koji zbog opravdanih razloga, a koja utvrđuje Nacionalni centar za vanjsko vrjednovanje obrazovanja (zdravstveni problemi učenika/kandidata, smrt u obitelji, prometna i druga nesreća, međunarodna natjecanja, obrazovanje u inozemstvu i drugi opravdani razlozi), nisu mogli pristupiti ispitima državne mature u ljetnom ispitnom roku.

3. Mišljenje o opravdanosti razloga za učenike donosi školsko ispitno povjerenstvo, a za kandidate koji su svoje četverogodišnje srednje obrazovanje završili izvan RH, odnosno koji su svoje četverogodišnje srednje obrazovanje završili prije 2010. godine, mišljenje o opravdanosti razloga donosi ispitno povjerenstvo Agencije za znanost i visoko obrazovanje, na temelju kojeg Nacionalni centar za vanjsko vrjednovanje obrazovanja donosi konačnu odluku.
4. Preporuka se upućuje Agenciji za znanost i visoko obrazovanje, Rektorskom zboru, Vijeću veleučilišta i visokih škola i Nacionalnom centru za vanjsko vrjednovanje obrazovanja.

7.2. PRAVILNIK O UVJETIMA ZA IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA

Na temelju članka 94. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju («Narodne novine», broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH i 46/07) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje je na svojoj 73. sjednici održanoj 2. lipnja 2010. g. prihvatilo sljedeći:

PRAVILNIK O UVJETIMA ZA IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA

Članak 1.

Za nastavne predmete iz područja koje može predavati samo umjetnik, uz Uvjete Rektorskog zbora, koje potvrđuju sveučilišna tijela, uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja redoviti profesor, izvanredni profesor i docent, koje potvrđuje Matični odbor, temelje se na umjetničkoj djelatnosti:

- a) koja je bila predstavljena javnosti;
- b) koja nije bila predstavljena javnosti, ali je kroz projektnu dokumentaciju mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke;

c) umjetničkoj nastavi i umjetničkoj nastavnoj produkciji u koju se unosi vlastito umjetničko biće i ostvaruje čin umjetničkog stvaranja, koje mogu vrednovati predstavnici određene umjetničke struke.

Članak 2.

Značajna i za izbor u umjetničko-nastavna zvanja (redoviti profesor, izvanredni profesor i docent) relevantna je umjetnička djelatnost koja se određuje na osnovu dokumentiranih navoda o umjetničkoj djelatnosti u umjetničkom području. Ta se umjetnička djelatnost, umjetnički dosezi i izvrsnost stavljaju u suodnos s izborom u određeno i odgovarajuće umjetničko-nastavno zvanje.

Članak 3.

Uvjeti za pojedinog pristupnika u natječaju dokumentirani su i obrazloženi od strane Povjerenstava za izradu izvješća, koje je dužno utvrditi ispunjava li pristupnik uvjete za izbor u zvanje. Ta izvješća prethodno potvrđena na nadležnim vijećima akademija i fakulteta, ocjenjuju se na nadležnom Matičnom odboru. Matični odbor donosi odluku o ispunjavanju uvjeta i temelj je za izbor u umjetničko-nastavno zvanje.

Članak 4.

Za umjetnička područja i umjetničku djelatnost za koje se ne može odrediti nadležnost institucije (akademije ili fakulteta) koja imenuje Povjerenstvo za izradu izvješća, to će povjerenstvo imenovati Matični odbor.

Ukoliko Matični odbor ne može donijeti odluku u postupak se uključuje odgovarajuće znanstveno područno odnosno umjetničko vijeće Nacionalnog vijeća za znanost.

Članak 5.

Umjetnička područja u kojima djeluju nastavnici u umjetničko-nastavnim zvanjima te ostvarenja koja su nužna za ispunjavanja umjetničkih kriterija za izbor su:

1. - Kazališna umjetnost

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću glume, scenskog kretanja i mime, kazališne režije, režije glazbenih i scenskih formi,

radiofonske režije, lutkarstva, dramskog pisma, dramaturgije izvedbe, oblikovanja svjetla, oblikovanja zvuka, kostimografije, scenografije;

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter (javne ispitne produkcije glume, režije, scenskog kretanja, scenskog govora).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike kazališne umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

2. - Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću režije, snimanja (filmsko i elektroničko), filmske fotografije, montaže, dramaturgije i scenarija, glume, režije animiranog filma, oblikovanja svjetla, oblikovanja zvuka, kostimografije, scenografije, autorstva multimedijских projekata i video arta.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

3. - Glazbena umjetnost

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kroz reprodukciju glazbe, kompoziciju (izvedene i u partituri), glazbene nastupe na koncertima ili u kazalištu, snimanja za radio, televiziju i diskografske kuće, izvedbe autorskih djela na koncertima ili u kazalištu, glazbena autorska izdanja;

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter, bilo solistički, komorno ili pak kao dio nekog većeg zajedničkog projekta (javne ispitne glazbene produkcije, zajednički nastupni u ansamblima sa studenima, dirigiranjem i ravnanjem studentskim ansamblima i sl.).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike glazbene umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

4. - Likovne umjetnosti

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kroz grafiku, slikarstvo, kiparstvo, animirani film i nove medije, likovnu pedagogiju, likovnu tehnologiju, restauraciju i konzervaciju, video art, fotografiju, animirani film, multimedijske autorske projekte, performans, konceptualni rad, site specific projekte, instalacije, autorske grafičke mape, razne oblike likovno-grafičkog oblikovanja i djelovanja, restauratorske radove na spomenicima kulture (samostalne ili skupne), samostalne i skupne izložbe, zastupljenost u stalnim postavama u muzejsko-galerijskim ustanovama, umjetnička djela realizirana u javnim prostorima, javni natječaji.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike likovnih umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

5. - Arhitektura (umjetnički dio):

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kroz izvedene i neizvedene (a nagrađene ili objavljene) projekte iz područja arhitekture i urbanizma te oblikovanja hortikulturnih površina, izvedenih ili neizvedenih projekata unutrašnje arhitekturne.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

6. - Primijenjena umjetnost

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvorena javnom umjetničkom djelatnošću kostimografije, scenografije, fotografije, oblikovanja svjetla, oblikovanja zvuka, filmske i medijske produkcije, produkcije scenskih i izvedbenih umjetnosti, restauracije i konzervacije.

- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

7. - Plesna umjetnost i umjetnost pokreta

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću klasičnog baleta, suvremenog plesa, koreografije, pantomime i mime, scenskog kretanja;
- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koja imaju javni karakter (javne ispitne produkcije koreografije i baletnih produkcija).
- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću, a u postupku izbora u području pedagogije i metodike baletne i plesne umjetnosti, koja svojom vrsnošću i obimom zadovoljavaju umjetničke uvjete i predispozicije za bavljenje umjetničkom pedagogijom.

8. - Dizajn:

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću dizajna vizualnih komunikacija, industrijskog dizajna i dizajna proizvoda, modnog dizajna i dizajna interakcija.
- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

9. - Interdisciplinarno umjetničko područje

- umjetnička ostvarenja umjetnika ostvarena javnom umjetničkom djelatnošću koje obuhvaća više umjetničkih područja i disciplina, a ne može se vrednovati unutar samo jednog područja odnosno discipline.
- umjetnička ostvarenja u interdisciplinarnom umjetničkom području kod kojih su primijenjene znanstvene i teorijske spoznaje koje rezultiraju novom umjetničkom kvalitetom.
- umjetnička ostvarenja nastavnika koja nastaju kao njihov autorski rad u umjetničkoj nastavi, a koji imaju javni karakter (glavni autor ili nositelj autorstva u realizaciji grupnih studentskih projekata).

Članak 6.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o uvjetima za izbor u umjetničko-nastavna zvanja („Narodne novine“, broj 131/08).

Članak 7.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

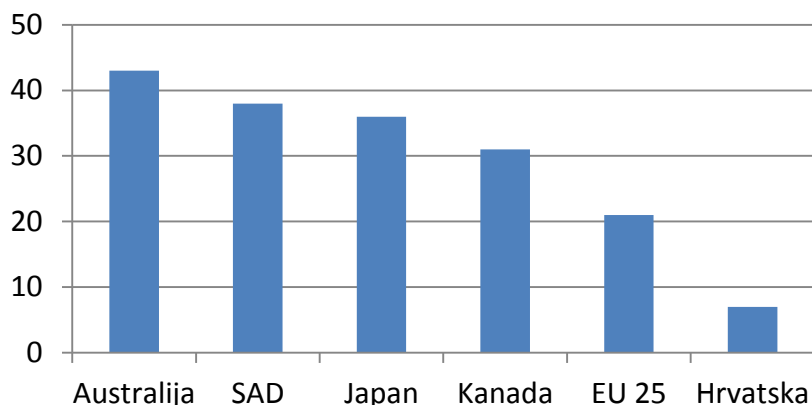
8. SADAŠNJE STANJE U VISOKOM OBRAZOVANJU

Posljednjih se godina u Republici Hrvatskoj znatno povećao broj visokih učilišta i studijskih programa. U trenutku kada je donesen *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, u Republici Hrvatskoj bilo je **6** sveučilišta, **7** veleučilišta i **15** visokih škola, a danas postoji **10** sveučilišta, **15** veleučilišta i **30** visokih škola. Studijskih je programa u razdoblju neposredno prije 2005. g., tijekom koje su oni usklađeni s *bolonjskim* načelima, bilo nešto više od **400**, dok ih je danas gotovo **1.300**. Iz navedenih brojčanih podataka proizlazi da se broj visokih učilišta u Republici Hrvatskoj u posljednjih šest godina udvostručio, a broj studijskih programa utrostručio.

U 2003. g. za visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj izdvojeno je **0,88% BDP-a**, u 2008. g. izdvojeno je 2,7 milijardi kuna, što čini **0,87 BDP-a**. Državna izdvajanja za visoko obrazovanje u članicama EU-a iznosila su prosječno **1,14% BDP-a** još 2003. g. Hrvatska pripada skupini europskih zemalja u kojima javni izdatci za visoko obrazovanje čine manje od 1% BDP-a, što je dvostruko manje od skandinavskih zemalja, dok se većina zemalja nalazi u skupini čiji su javni izdatci između 1 – 2% BDP-a. Prema tome Hrvatska treba ustrajati na tome da se poveća javno financiranje visokog obrazovanja.

Težnja da se poveća broj visokoobrazovanih u svakome je slučaju bila opravdana, jer je taj broj, prema zadnjemu popisu stanovništva iz 2001. godine i prema tadašnjim mjerilima, koja nisu uključivala višu stručnu spremu, iznosio oko 7%. Zajedno s osobama koje su završile više školovanje bilo ih je 11%. U razvijenim zemljama (koje su oduvijek među visokoobrazovanim prikazivale i prvostupnike) ta je brojka dosegala i više od 40%.

Graf 1. Postotak visokoobrazovanih u Hrvatskoj u usporedbi s drugim zemljama

Prema podacima *Eurostata* postotak visokoobrazovanih u RH 2007. g. iznosio je 18,3% (uzimajući u obzir samo radno aktivno stanovništvo). Podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju da se proteklih godina povećavao ukupan broj studenata (primjerice, podaci o ukupnom broju studenata upisanih u prvu godinu studija pokazuju da ih je 2005./2006. g. u prvu godinu bilo upisano **48.540**, a 2009./2010. bilo ih je upisano **61.146** studenata). Također se povećavao i broj diplomiranih studenata (2006. g. diplomiralo je ukupno **19.566** studenata, a 2009. g. **30.156** studenata). Prema podacima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa obrađenima u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje, ukupan broj studenata na svim sveučilištima u ak. god. 2009./2010. bio je **148.901**, a u ak. god. 2010./2011. **149.577**, dok je ukupan broj studenata na veleučilištima i visokim školama u ak. god. 2009./2010. bio **36.578**, a u ak. god. 2010./2011. bio je **44.549**.

Međutim, labavi zakonski okviri (50% stalno zaposlenih nastavnika na sveučilištu i 33% stalno zaposlenih nastavnika na veleučilištima i visokim školama, nepostojanje jasnoga standarda za prostor i opremu), želja za pomoći razvoju regija pogođenih ratom te blagonaklonost slabo plaćenih recenzenata (500,00 kn po studijskom programu) koji su se najviše oslanjali na uglavnom korektno napisane prijedloge studijskih programa, omogućili su osnivanje visokih učilišta i studija za koje će tek objektivno vanjsko vrjednovanje, ako se za njega osiguraju nužne, u prvome redu financijske pretpostavke, dati pravu ocjenu.

Tek su *Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokome obrazovanju* i *Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta* donijeli pravni okvir koji će omogućiti očuvanje kvalitete visokog obrazovanja.

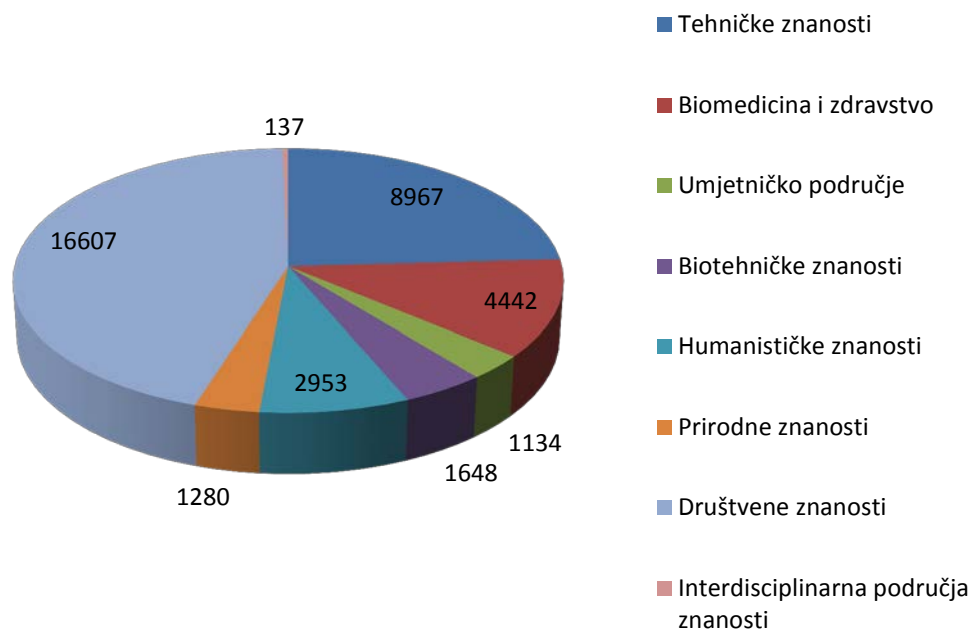
Nedostatak financijskih sredstava spriječio je razvoj sveobuhvatnoga informacijskog sustava koji bi pratio izvođenje nastave na razini visokih učilišta. Ta neznatna ušteda dovela nas je danas u situaciju da ne znamo točno koji nastavnici s kolikim opterećenjem gdje i što predaju te omogućila razvoj „profesorskoga turizma“ koji, s jedne strane, kada se izvodi s mjerom, pomaže policentričnome razvoju, ali s druge strane ruši kvalitetu matičnih institucija. Nastavnoga kadra nema dovoljno, a nedovoljna je uključenost stručnjaka iz gospodarstva u nastavni proces.

Jedini informacijski oslonac Ministarstvu i Agenciji za znanost i visoko obrazovanje bili su sustavi MOZVAG i ISVU. Prvi je odavno neažuran, a za drugoga ne postoji obveza korištenja. Štoviše, u ugovorima koje su potpisala visoka učilišta koja su prihvatila korištenje

ISVU stajalo je da su podaci isključivo njihovo vlasništvo i da Ministarstvo, pa čak i vlastito sveučilište, nemaju u njih pravo uvida. Kao posljedica toga danas u Republici Hrvatskoj ne raspoložemo aktualnim podacima o sustavu visokoga obrazovanja kao što su, primjerice, broj nastavnika i vrsta njihova angažmana na pojedinim visokim učilištima (stalno zaposleni/vanjski suradnici), broj studenata na pojedinim studijima i njihova prolaznost te postotak završavanja. Činjenica da nema sustavnog rješenja za održavanje i poboljšanje ključnih informacijskih sustava predstavlja poseban problem jer bi upravo oni morali biti potpora za donošenje stratejskih odluka.

Nažalost, odumiranje proizvodnoga gospodarstva, opći dojam velikoga dijela mladeži da se radom u proizvodnji ne može ostvariti pristojna egzistencija te nepostojanje analize potreba tržišta stvorili su današnje stanje upisnih kvota i upisanih studenata, te usmjerili studente ponajprije prema društvenim znanostima, što je više nego jasno vidljivo prema atraktivnosti studijskih područja, izraženoj prema broju kandidata koji su studij iz nekog studijskog područja postavili kao svoj prvi izbor.

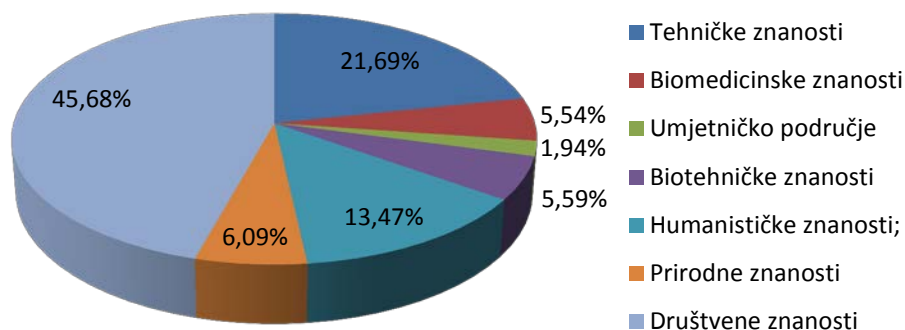
Graf 2. *Atraktivnost studijskih programa prema znanstvenom području*

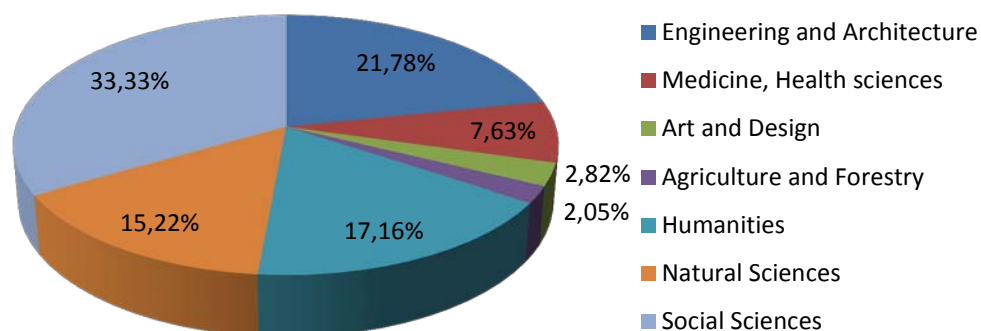
Usporedba broja upisanih studenata prema znanstvenim područjima u Hrvatskoj i Finskoj pokazuje da je u Hrvatskoj znatno više studenata u području društvenih znanosti, a manje u području prirodnih znanosti. Činjenici da gotovo polovina svih studenata u Hrvatskoj (jedna trećina u Finskoj) studira društvene znanosti, treba pridodati i činjenicu da je u Hrvatskoj udio ekonomije i prava u društvenim znanostima gotovo 70%, a u Finskoj svega 39%.

Graf 3. Usporedba broja upisanih studenata po znanstvenim područjima u Hrvatskoj i Finskoj

Hrvatska

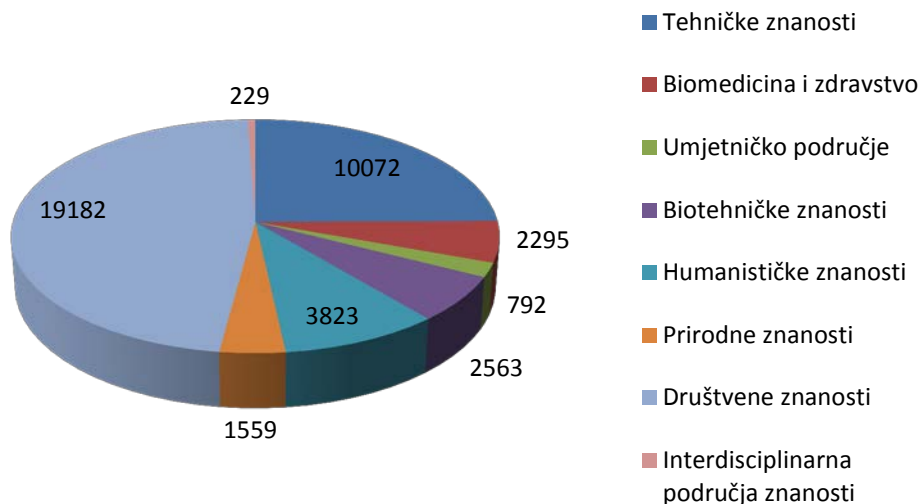

Finska

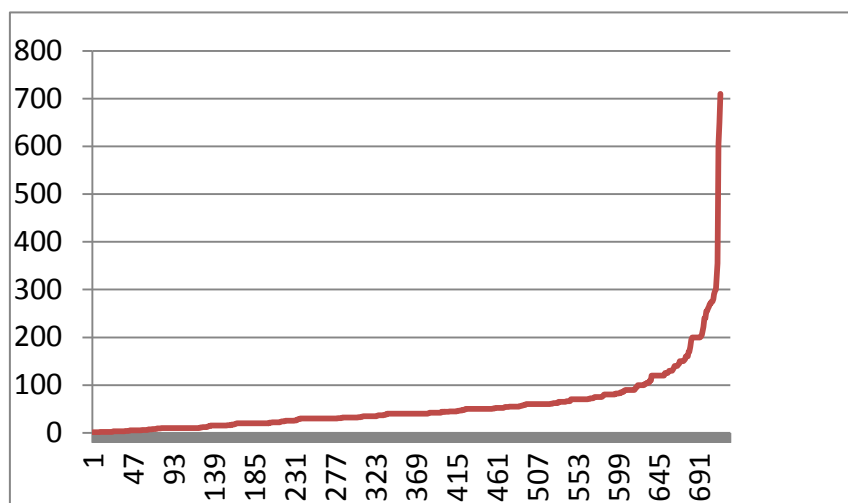
Ukupna upisna kvota proporcionalno dosta dobro prati interes budućih studenata, osim kod biomedicine i zdravstva, gdje je bitno manja od potražnje.

Graf 4. Ukupne upisne kvote prema znanstvenim područjima

Kvota za upis studenata na pojedinim visokim učilištima uvelike odudaraju od stvarnoga kapaciteta. Omjer nastavnika i studenata ponegdje se penje i na 1:100, uz krajnje nepovoljne prostorne uvjete, što znatno narušava kvalitetu nastave i studiranja. S druge strane, studije karakterizira usitnjenost već na prvoj godini preddiplomskoga studija. Od 719 studija koji se nude na preddiplomskoj razini, čak 280 imaju kvotu manju ili jednaku 30, a samo 5 veću od 300. Ukupno je manje od 100 programa s kvotom većom ili jednakom 100.

Graf 5. Broj studijskih programa prema veličini upisne kvote

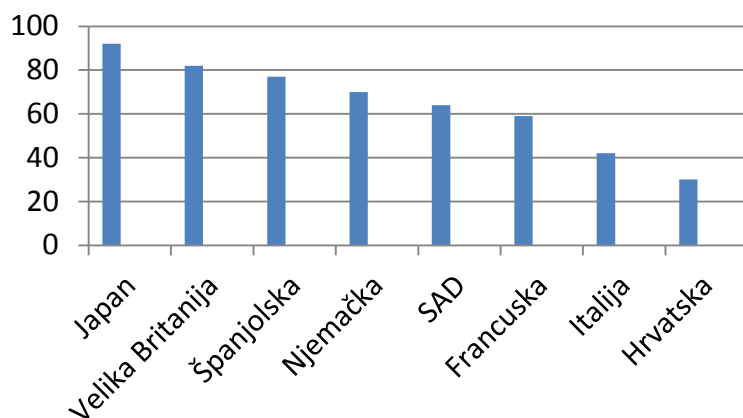

Tablica 1. Stanje upisnih kvota po studijskim poljima

Naziv	Ukupna		Broj prvih izbora	Posto prvih izbora	Broj prvih izbora / kvota	Prosječni prioritet	Broj upisanih	Popunje- nost %	Pros. prior. upisa	
	Broj studija	upisna kvota								
Arheologija	3	83	2097	109	5	1,31	9,34	74	89	3,2
Arhitektura i urbanizam	2	160	1213	496	40	3,1	3,28	156	97	1,15
Biologija	4	135	2369	264	11	1,96	5,12	137	101	1,87
Biotehnologija	1	63	745	46	6	0,73	5,18	60	95	2,52
Brodogradnja	6	227	1243	78	6	0,34	5,34	88	38	2,28
Dentalna medicina	3	155	2056	425	20	2,74	4	158	101	1,59
Drvena tehnologija	2	165	642	70	10	0,42	5,54	71	43	3,65
Edukacijsko-rehabilitacijske zn.	2	89	1804	316	17	3,55	4,34	86	96	1,48
Ekonomija	104	10813	56828	7368	12	0,68	5,01	6122	56	2,48
Elektrotehnika	22	1954	10522	2029	19	1,04	4,33	1655	84	1,75
Etnologija i antropologija	3	96	2826	68	2	0,71	10,79	81	84	6,43
Farmacija	4	225	2125	454	21	2,02	4,14	226	100	1,41
Filmska umjetnost	7	186	847	150	17	0,81	4,9	33	17	2,64
Filologija	56	2283	27226	1762	6	0,77	10,03	1833	80	3,62
Filozofija	7	300	3584	159	4	0,53	9,23	228	76	5,41
Fizika	7	237	1838	150	8	0,63	5,2	139	58	1,85
Geodezija	2	130	1564	262	16	2,02	4,88	128	98	2,99
Geologija	1	37	474	33	6	0,89	5,85	35	94	2,77
Geoznanosti	3	94	1214	135	11	1,44	6,48	81	86	1,76
Glazbena umjetnost	43	219	680	269	39	1,23	3,04	100	45	1,2
Građevinarstvo	11	1056	11813	1476	12	1,4	4,77	966	91	2,03
Grafička tehnologija	4	285	1560	287	18	1,01	4,6	193	67	2,14
Inf. i komunikacijske znanosti	20	1609	14116	1497	10	0,93	5,91	1094	67	2,6
Interdisc.društvene znanosti	11	370	2646	225	8	0,61	5,95	168	45	3,21
Interdisc. humanističke znanosti	4	130	1046	85	8	0,65	7,43	110	84	4,12
Interdisc. prirodne znanosti	7	192	1525	101	6	0,53	5,74	146	76	3,27
Interdisc. tehničke znanosti	10	645	3014	306	10	0,47	5,37	268	41	2,93
Javno zdravstvo i zdrav.zaštita	5	213	2192	251	11	1,18	4,52	175	82	2,75
Kazališna umjetnost	5	28	340	96	28	3,43	4,74	18	64	1,28
Kemija	4	223	1337	108	8	0,48	5,35	175	78	2,86
Kemijsko inženjerstvo	5	289	1304	93	7	0,32	5,54	148	51	3,16
Kineziologija	3	480	1633	609	37	1,27	3,42	257	53	1,18
Kliničke medicinske znanosti	22	997	10872	1843	16	1,85	4,29	833	83	2,38
Kroatologija	2	69	754	31	4	0,45	8,46	68	98	5,43
Likovne umjetnosti	14	178	855	270	31	1,52	3,38	98	55	1,07
Logopedija	1	35	996	213	21	6,09	4,35	41	117	1,17
Matematika	10	641	3812	489	12	0,76	4,74	496	77	1,74
Metalurgija	1	58	45	2	4	0,03	7,73	6	10	4,67
Pedagogija	30	1386	18982	2293	12	1,65	5,44	1241	89	2,74
Politologija	3	310	3417	357	10	1,15	5,49	195	62	1,96
Poljoprivreda (agronomija)	33	1490	8859	968	10	0,65	5,11	902	60	2,94
Povijest	9	336	3934	331	8	0,99	7,78	298	88	3,52
Povijest umjetnosti	4	168	2455	131	5	0,78	8,71	156	92	2,95
Pravo	24	3531	19683	2566	13	0,73	5,18	2506	70	2,55
Prehrambena tehnologija	8	525	3120	261	8	0,5	5,36	313	59	3,08
Primijenjena umjetnost	4	181	1218	349	28	1,93	3,77	143	79	1,25
Psihologija	5	237	6022	878	14	3,7	5,48	255	107	1,67
Računarstvo	18	1647	9269	1660	17	1,01	4,43	1234	74	1,61
Rudarstvo, nafta i geološko inž.	3	180	1978	114	5	0,63	5,67	147	81	3,12
Sigurnosne i obrambene zn.	1	45	232	20	8	0,44	5,36	9	20	2,33
Soc.geografija i demografija	1	10	123	16	13	1,6	4,83	10	100	1,7
Socijalne djelatnosti	2	160	2434	178	7	1,11	6,1	161	100	3,46
Sociologija	6	207	4078	176	4	0,85	8,74	196	94	4,14
Strojarstvo	24	1534	7193	1005	13	0,66	4,69	949	61	2,14
Sumarstvo	3	320	2313	303	13	0,95	4,86	196	61	2,44
Tehnologija prometa i transport	45	1848	15465	1735	11	0,94	5,17	1213	65	2,61
Tekstilna tehnologija	5	397	775	53	6	0,13	6,58	105	26	4,47
Temeljne medicinske znanosti	4	575	6317	1330	21	2,31	3,93	582	101	1,34
Temeljne tehničke znanosti	8	292	2118	245	11	0,84	5,28	190	65	2,8
Teologija	7	375	758	204	26	0,54	4,39	156	41	2,12
Veterinarska medicina	1	130	1152	139	12	1,07	5,32	127	97	3,46
Znanost o umjetnosti	4	37	223	64	28	1,73	3,64	24	64	1,28
Zrakoplovstvo, rak. i svem. teh.	3	80	953	47	4	0,59	5,33	38	47	2,32

Učinkovitost studiranja je niska. Djelomice se to može pripisati nedovoljnim kompetencijama učenika na ulasku u visoko obrazovanje, ali veći dio krivnje ipak je na samim visokim učilištima. Postupno se, ipak, poboljšava završavanje studija. Postotak studenata koji su završavali studij prije reforme, u usporedbi s nekim drugim zemljama, prikazan je sljedećim grafikonom:

Graf 6. Postotak završenih studenata u RH prije reforme u usporedbi s drugim zemljama

Sliku dodatno pogoršava činjenica da je prosječno vrijeme trajanja četverogodišnjega studija bilo više od sedam godina. Novijih podataka o postotku studenata koji završavaju studij nema, što je još jedan od argumenata koji govori u prilog tome koliko je nužno pristupiti izradi jedinstvenog informacijskog sustava. Razloge produljenoga studiranja treba tražiti u postojanju studija koji ne jamče mogućnost zapošljavanja pa se studiranjem umjetno smanjuje stopa nezaposlenih, ali i u visokoj razini studentskih prava za studente koji ne studiraju redovito.

Binarni sustav, iako predviđen *Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* iz 2003. g., nije do kraja zaživio, između ostaloga i zbog nejasne razlike između ishoda učenja stečenih na stručnome i sveučilišnome studiju, te nepostojanja volje sveučilišta da svoje stručne studije ustupe veleučilištima i visokim školama, uglavnom zbog novca koji im ti studiji donose.

Bolonjska je reforma u mnogim sredinama provedena preko volje, samo formalno, bez istinske želje za bitnom promjenom koja je primjerenim ishodima učenja trebala osigurati mobilnost, ali i mogućnost zapošljavanja nakon preddiplomskoga studija. Ponegdje je mobilnost spriječena i nejednakim trajanjem preddiplomskih

studija čak i unutar istoga znanstvenog polja. Posljedica je toga neprepoznatljivost prvostupnika na tržištu rada i gotovo stopostotni nastavak studiranja na diplomskoj razini, što je presedan na svjetskoj razini.

Zbog nedostatka financijskih sredstava vanjsko vrjednovanje studija i visokih učilišta teče presporo. Poseban je problem u vrjednovateljima opterećenim sindromom male zemlje koji katkad prešućuju ili nedovoljno kritiziraju uočene nedostatke. Objektivne i neovisne inozemne vrjednovatelje iz zapadnih zemalja teško je motivirati ponuđenim im naknadama, a angažiranje vrjednovatelja iz susjednih nam zemalja još uvijek je nepopularno.

Studijski programi često su previše specijalizirani, razbijeni na veći broj smjerova i usmjerenja usprkos činjenici da diplomirani studenti često posao pronalaze i izvan osnovne struke, a pogotovo izvan niše za koju su se specijalizirali.

Postoji trend osnivanja novih studija koji se malo ili nimalo ne razlikuju od postojećih, ne samo izvan uže regije, nego čak i unutar istoga sveučilišta. Umjesto mobilnosti studenata i nastavnika, normalna je pojava čak i osnivanje malih studija na više mjesta u Republici Hrvatskoj. Neka su visoka učilišta osnovala i tridesetak specijalističkih studija, osnovano je po nekoliko doktorskih studija na jednome visokom učilištu, a u naslijeđu imamo i gotovo jednake studije unutar istoga sveučilišta.

Visoka učilišta financiraju se po „povijesnom“ načelu, pri čemu je jedino mjerilo za financiranje u sljedećoj godini primljeni iznos iz prethodne godine, bez obzira na kvalitetu i učinkovitost nastavnoga procesa ili zanimanje za studij.

Zastupljenost stranih studenata, ne računajući ERASMUS, vrlo je mala, gotovo zanemariva. Troškovi studiranja, ne računajući školarine, većini su neprihvatljivi zahvaljujući kapacitetima studentskih domova, koji su nedostatni čak i za domaće studente. Prijeratni dolazak na studij studenata iz tzv. nesvrstanih zemalja gotovo je sasvim iščeznuo, unatoč činjenici da su studenti koji su kod nas diplomirali u pravilu izgradili ugledne karijere u svojim zemljama, pa bi upravo oni mogli biti promicatelji Republike Hrvatske uz nemjerljive financijske i političke probitke.

Autonomija sveučilišta nejasno je definirana. Članak 76. Ustava Republike Hrvatske, koji propisuje da sveučilište samostalno odlučuje o svojem ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom, katkad je preširoko shvaćen, pa ne samo sveučilišta nego i pojedine njihove sastavnice određuju upisne kvote, iznose školarina, kalendare

nastave ili pravila studiranja koja se odnose na napredovanje kroz studij. Ponegdje je za prijelaz „u višu godinu“ (koliko god je sam pojam u ECTS sustavu studiranja zastario i besmislen) potrebno skupiti 60 ECTS bodova, a ponegdje niti jedan. To bi moglo biti prihvatljivo kad izravno ne bi utjecalo na trošenje proračunskih sredstava kroz sustav studentskog standarda.

Cjeloživotno učenje nedovoljno je zaživjelo. U Hrvatskoj manje od 3% odraslih u dobi od 25 do 64 godine danas sudjeluje u nekome obliku cjeloživotnoga obrazovanja. U Švedskoj je to 32%, Danskoj 29%, Islandu 28%, Ujedinjenome Kraljevstvu 27%, Finskoj 23% i tako dalje (prosjeck u EU je 9,5%). Ne postoji sustav priznavanja ishoda neformalnoga i informalnoga učenja. Umjesto da se dijelom samofinanciraju kroz sustav cjeloživotnoga učenja, visoka učilišta glavninu sredstava crpe iz proračuna.

Iako bi ih se moglo provoditi kroz sustav cjeloživotnoga obrazovanja, još uvijek postoji koncept izvanrednih studija. Primjerice, samo u akademskoj godini 2010./2011. izvanrednih je studenata bilo **55.167**.

Očit je manjak doktorskih studenata. Sveučilište u Beču, primjerice, upisuje 3 puta više studenata doktorskih studija nego Sveučilište u Zagrebu. U ak. god. 2009./2010. od ukupno **2.200** doktoranada na Sveučilištu u Zagrebu, 2.065 ih je upisalo poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij, a 135 ih je prijavilo doktorat. U 2010. g. na Sveučilištu u Zagrebu doktoriralo je **654** kandidata (od ukupno **838** koliko ih je ukupno doktoriralo u RH). Troškove dokorskog studija i postupka stjecanja doktorata za 35,1% doktora znanosti platio je poslodavac, za 34,4% platilo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a 28,7% doktora znanosti sami su platili studij.

Djelomice je tomu razlog skupoća dokorskoga studija, a djelomice i apsorpcijski kapacitet gospodarstva. Jedina znatnija populacija dokorskkih studenata sastoji se od znanstvenih novaka, koji su uglavnom percipirani kao znanstveni i nastavni podmladak, a ne kao ljudi koji će jačati hrvatsko gospodarstvo.

Javna i privatna visoka učilišta u nejednakome su položaju. Studenti privatnih visokih učilišta nemaju jednaku razinu prava na studentski standard, a plaćaju višestruke školarine. Velika razlika u školarinama može izravno utjecati na kvalitetu studiranja i kod jednih i kod drugih jer javna učilišta praktički nemaju konkurenciju i time motiva za natjecanje, dok kod privatnih visokih učilišta postoji opasnost da se studente olako propušta zbog puke činjenice da su skupo platili studij.

Ne postoji sustav kontrole kompetencija i ishoda učenja nakon završene bilo koje razine visokoga obrazovanja. Poslodavci se mogu osloniti jedino na vlastito ili tuđe dobro ili loše pojedinačno iskustvo.

9. PRIJEDLOZI RJEŠENJA ZA POBOLJŠANJE POSTOJEĆEGA STANJA U VISOKOM OBRAZOVANJU

Za svaki od u prethodnome poglavlju navedenih problema ovdje su predložena rješenja i tijela koja ih trebaju provesti.

- Jasno definirati visoko obrazovanje i znanost kao strateški prioritet Republike Hrvatske uz odgovarajuću preraspodjelu proračunskih sredstava.
  - Hrvatski sabor, Vlada RH

- Odmah, bez obzira na troškove, pristupiti spajanju postojećih informacijskih sustava u jedan sveobuhvatan koji će u svakome trenutku dati jasnu i detaljnu sliku o svim relevantnim čimbenicima koji se odnose na visoko obrazovanje, posebice o kadrovima, studentima i prostoru, uz propise koji će obvezati svako visoko učilište da ažurno u njemu vodi (ili u njega elektroničkim putem dostavlja) sve tražene podatke kako bi mjerodavno ministarstvo imalo informacijsku osnovu za donošenje odluka. Nužno je prihvatiti činjenicu da su informacijski sustavi trošak, ali i da donose neprocjenjive koristi kroz raspoloživost i kvalitetu informacija.
  - MZOŠ, AZVO

- Svesti održavanje nastave izvan matičnih ustanova na razumnu mjeru, ali ponajprije u cilju pomoći u policentričnome razvoju mladih ustanova, nikako kao trajno rješenje.
  - Zakonodavac

- Sustavno uključivati stručnjake iz gospodarstva u nastavni proces.
  - Visoka učilišta

- Pokrenuti mjere kojima bi se poticalo studiranje u tehničkom, biotehničkom i biomedicinskom području. To može uključivati kadrovske i prostorno jačanje, ali i sustav stipendija koji će poticati studiranje u tim područjima.
  - MZOŠ

- Svesti upisne kvote na odgovarajuću razinu primjerenu potrebama tržišta rada, uz dosljedno poštivanje objektivnoga prostornog i kadrovskog kapaciteta visokih učilišta. Prijedloge upisnih kvota, čak i ako su unutar objektivnoga kapaciteta, treba ocijeniti neovisno tijelo sastavljeno od predstavnika mjerodavnoga Ministarstva, Hrvatske gospodarske komore, Udruge poslodavaca i Zavoda za zapošljavanje.
  - Zakonodavac, visoka učilišta, AZVO

- Odrediti stvarnu cijenu svih studija.
  - MZOŠ, Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja

- Osigurati dovoljnu razinu kompetencija na ulasku u visoko obrazovanje brigom za kvalitetu srednjega i osnovnog obrazovanja, uz ostalo i uvođenjem „male mature“ i jačanjem uloge sadašnje državne mature, zadržavajući rezultate državne mature kao ključni kriterij za upis na visoka učilišta.
  - MZOŠ

- Donijeti mjere koje će povećati učinkovitost studiranja i omogućiti svim studentima koji redovito studiraju besplatno studiranje, ali i destimulirati produljenje studija. To mora uključiti i strogu kontrolu kvalitete nastave i poštivanja deklariranog ECTS opterećenja studenata.
  - Zakonodavac, AZVO

- Očuvati binarni sustav postupnim gašenjem stručnih studija na sveučilištima i njihovim preseljenjem na visoke škole i veleučilišta, ali uz izraženiju kontrolu kvalitete.
  - Zakonodavac, visoka učilišta

- Osigurati sredstva za redovito i učinkovito vanjsko vrjednovanje te neovisne, inozemne vrjednovatelje, koji se neće ustručavati, ako je potrebno, predložiti čak i uskratu dopusnica za nekvalitetne studijske programe ili visoka učilišta.
  - Vlada RH

- Postupno spajati jednake ili slične studije i funkcionalno integrirati sveučilišta, između ostaloga i stvaranjem sveučilišnih odjela za zajedničke struke.
  - Visoka učilišta
- Poticati okrupnjavanje studijskih programa i osigurati da studenti budu spremniji za dinamično tržište rada stekavši više generičkih i interdisciplinarnih, a manje specifičnih kompetencija. Funkcionalnom integracijom sveučilišta omogućiti da se u studijske programe uključe sadržaji iz komplementarnih struka.
  - Visoka učilišta
- Smanjiti broj doktorskih studija, ali povećati broj doktorskih studenata uz puno financiranje iz proračuna. Potpuno je nepotrebno, čak neprihvatljivo, da na istome sveučilištu postoji više od jednoga dokorskog studija unutar jednoga znanstvenog polja.
  - Visoka učilišta
- Što prije napustiti povijesno načelo financiranja visokog obrazovanja i početi s financiranjem putem programskih ugovora.
  - Zakonodavac
- Jasno definirati što je to autonomija sveučilišta, u skladu s Ustavom.
  - Zakonodavac
- Utvrditi jedinstvena pravila studiranja i načela napredovanja kroz studij na razini cijele Republike Hrvatske.
  - Zakonodavac
- Stvoriti uvjete za dolazak stranih studenata i doktoranada, nastavom na engleskome jeziku, okrupnjavanjem usitnjenih studija i izgradnjom sustava studentskoga standarda koji će troškove studiranja stranih studenata učiniti njima prihvatljivim. Pritom se ne smijemo ograničiti samo na studente iz razvijenih zemalja.
  - Visoka učilišta

- Kvalitetno cjeloživotno učenje mora postati jedan od strateških ciljeva svih visokih učilišta, u čemu se moraju osloniti i na vanjske partnere. Potrebno je, oslanjajući se na Hrvatski kvalifikacijski okvir, izgraditi sustav formalnoga priznavanja ishoda neformalnoga i informalnoga učenja s ciljem da se izvanredni studiji pretvore u cjeloživotno obrazovanje.
  - Visoka učilišta

- Raditi na izjednačavanju javnih i privatnih visokih učilišta što se tiče pitanja kvalitete, uvjeta studiranja, ishoda učenja, studentskih prava, a u konačnici i pitanja financiranja sustavom vaučera.
  - MZOŠ, AZVO

- Pokrenuti izradu sustava kontrole ishoda učenja te javnih i privatnih visokih učilišta nakon završetka preddiplomskoga, a možda i diplomskoga studija.
  - AZVO

- Slijediti strategiju Europske unije, opisanu u dokumentu *Europe 2020 – A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth*, koja predviđa:
  - pametan rast, nastao razvijanjem gospodarstva zasnovanoga na znanju, inovacijama i digitalnome društvu;
  - održiv rast, promovirajući „zelenije“ gospodarstvo, štedljivije na resursima, ali i sposobnije da se natječe na svjetskome tržištu;
  - inkluzivni rast, usvajajući gospodarstvo s visokim stupnjem mogućnosti zapošljavanja i mobilnosti radne snage koja osigurava ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju.
  - Svi dionici sustava

10. PRILOZI

10.1. PRILOG 1. SASTAV NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE

prof. dr. sc. Vedran Mornar	Predsjednik
	Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu
doc. dr. sc. Ante Babić	Član
	Zagrebačka škola Ekonomije i menagementa
prof. dr. sc. Neven Budak	Član
	Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
prof. dr. sc. Stipan Janković	Član
	Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu
prof. dr. sc. Gordana Kralik	Član
	Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku
dr. sc. Milorad Milun	Član
	Institut za fiziku
doc. dr. sc. Ivan Mišetić	Član
	Croatia Airlines
Ivica Mudrinić, dipl. ing.	Član
	T-Hrvatski Telekom
dr. sc. Slavko Perica	Član
	Institut za jadranske kulture i melioraciju krša
prof. dr. sc. Siniša Petrović	Član
	Društveno veleučilište
prof. dr. sc. Branko Rafajac	Član
	Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci
prof. Joško Ševo	Član
	Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
prof. dr. sc. Siniša Volarević	Član
	Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

10.2. PRILOG 2. POSLOVNIK O RADU NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE

Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, imenovano od strane Hrvatskog sabora prema članku 11. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, na svojoj konstituirajućoj sjednici od 14. prosinca 2004. godine pod točkom 3. dnevnog reda odlučilo je da privremeno u svom radu koristi Poslovnik Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu „uz odgovarajuće korekcije koje proizlaze iz promjene naziva i drugih formalnih promjena“ – citat iz Zapisnika sjednice.

Uvažavajući navedeno Nacionalno vijeće je utvrdilo važećim sljedeći tekst Poslovnika o radu:

POSLOVNIK O RADU NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Poslovníkom uređuju se prava i dužnosti predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu Nacionalno vijeće), način rada i odlučivanja Nacionalnog vijeća, odluke i drugi akti Nacionalnog vijeća, stručna povjerenstva Nacionalnog vijeća, odnos Nacionalnog vijeća i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, odnos Nacionalnog vijeća i Sabora Republike Hrvatske, javnost rada Nacionalnog vijeća, novčana podloga za rad Nacionalnog vijeća te druga pitanja značajna za rad Nacionalnog vijeća.

Članak 2.

Članovi Nacionalnog vijeća i druge osobe koje sudjeluju u radu Nacionalnog vijeća dužne su pridržavati se odredaba ovog Poslovnika.

Članak 3.

Sjedište Nacionalnog vijeća je u Zagrebu. Iznimno ako tako odluči, može zasijedati i u drugim mjestima Republike Hrvatske.

Nacionalno vijeće ima žig promjera 35 mm, koji sadrži puni naziv Nacionalnog vijeća i sjedište, u skladu sa zakonom.

Za pismena Nacionalnog vijeća rabe se obrasci s grbom Republike Hrvatske i nazivom Nacionalnog vijeća ispisano na hrvatskom ili na hrvatskom i na nekom svjetskom jeziku.

II PRAVA I DUŽNOSTI PREDSJEDNIKA I ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA

Članak 4.

Predsjednik Nacionalnog vijeća:

- predstavlja Nacionalno vijeće
- priprema, saziva i predsjedava sjednicama Nacionalnog vijeća
- predlaže dnevni red sjednice
- daje i oduzima riječ na sjednicama, te objavljuje rezultate glasovanja
- određuje koji će član Nacionalnog vijeća sazvati i predsjedati sjednicom u njegovoj nenazočnosti
- potpisuje akte koje donosi Nacionalno vijeće i brine se o njihovoj provedbi
- potpisuje zapisnike sa sjednica Nacionalnog vijeća
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i ovim poslovníkom
- neposredni je nalogodavac službenicima iz članka 7. ovog Pravilnika

Članak 5.

Članovi Nacionalnog vijeća imaju pravo i dužnost biti nazočni sjednicama Nacionalnog vijeća te sudjelovati u njihovom radu i odlučivanju.

Osim prava i obveza iz stavka 1. ovog članka članovi Nacionalnog vijeća:

- kada rade na poslovima Nacionalnog vijeća imaju pravo predstavljati se u javnosti i kao članovi Nacionalnog vijeća
- u pravilu su voditelji stručnih povjerenstava Nacionalnog vijeća,
- mogu zamjenjivati predsjednika Nacionalnog vijeća u skladu s njegovom odlukom
- obavljati i druge poslove za koje ih ovlasti Nacionalno vijeće,
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i ovim poslovníkom.

Članak 6.

Predsjednik i član Nacionalnog vijeća razriješit će se dužnosti prije isteka vremena na koje je izabran ako:

- sam zatraži razrješenje;
- obnaša poslove koji su nespojivi s članstvom u Nacionalnom vijeću
- ne ispunjava dužnosti predsjednika odnosno člana, a osobito ako nije nazočan na sjednicama Nacionalnog vijeća više od šest puta zaredom ili više od deset puta godišnje;
- svojim ponašanjem povrijedi ugled dužnosti koju obnaša, a osobito ako povrijedi državnu, vojnu, službenu, poslovnu ili profesionalnu tajnu koju je saznao kao član Nacionalnog vijeća, ili izvan sjednice iznosi podatke koji se smatraju povjerljivima na način suprotan ovom Poslovniku;
- izgubi sposobnost obavljanja dužnosti.

Postojanje razloga za razrješenje predsjednika i člana prije isteka mandata utvrđuje Nacionalno vijeće i o tome izvješćuje Sabor Republike Hrvatske. U postupku utvrđivanja razloga za razrješenje Nacionalno vijeće će, u roku ne kraćem od 8 niti dužem od 15 dana, omogućiti članu protiv kojeg je pokrenut postupak da se izjasni o okolnostima postojanja razloga za razrješenje.

Predsjednika i članove Nacionalnog vijeća razrješuje Sabor RH.

Članak 7.

Stručne poslove za Nacionalno vijeće i stručna povjerenstva Nacionalnog vijeća obavljaju stručne službe Ministarstva znanosti obrazovanja i športa do ustrojavanja Agencije za znanost i visoko obrazovanje iz članka 15. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

III SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA

1. Sazivanje sjednica

Članak 8.

Nacionalno vijeće održava sjednice najmanje jednom u dva mjeseca.

Sjednice se ne održavaju tijekom ljetnih praznika.

Osim redovnih sjednica u stavku 1 ovog članka Nacionalno vijeće može održavati i izvanredne sjednice na zahtjev Ministarstva, Sabora Republike Hrvatske, većine članova Nacionalnog vijeća ili predsjednika Nacionalnog vijeća.

Članak 9.

Sjednice Nacionalnog vijeća saziva predsjednik Nacionalnog vijeća ili član Nacionalnog vijeća kojeg je predsjednik ovlastio.

Članak 10.

Prijedlog dnevnog reda s materijalima o kojima će se voditi rasprava dostavlja se članovima 7 dana prije održavanja sjednice, a recenzenti i ostali izvjestitelji 14 dana ranije.

Iznimno predsjednik Nacionalnog vijeća može, kada to zahtijevaju osobito opravdan razlozi, materijale za sjednicu dostaviti izvan roka predviđenog u stavku 1. ovog članka, a dnevni red za tu sjednicu može predložiti i na samoj sjednici.

Redni broj sjednice određuje se zajednički za redovne i izvanredne sjednice.

2. Dnevni red

Članak 11.

Dnevni red sjednice Nacionalnog vijeća predlaže predsjednik Nacionalnog vijeća.

Dnevni red sjednice predlaže se pismeno uz poziv na sjednicu, ali predsjednik Nacionalnog vijeća može na samoj sjednici mijenjati prijedlog dnevnog reda.

Nakon donošenja prijedloga iz prethodnog stavka ovog članka, predsjednik Nacionalnog vijeća daje na usvajanje cijeli dnevni red.

Ako se tokom rasprave utvrdi da je neki predmet nepotpun, Nacionalno vijeće ga može skinuti s dnevnog reda kao neuredan u smislu članka 12. ovog Poslovnika.

Predmet nije uredan, u smislu odredbi ovog Poslovnika, dok nije usvojen kao točka dnevnog reda sjednice.

Članak 12.

Prijedlozi Nacionalnom vijeću upućuju se putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Prijedlog koji se predloži Nacionalnom vijeću mora biti uredan.

Što se smatra urednim prijedlogom u smislu ovog poslovnika uređuje Nacionalno vijeće svojom uputom ili posebnom odlukom u slučaju potrebe.

Ako prijedlog sadrži neku manjkavost zbog koje se ne može uvrstiti u postupak, predsjednik Nacionalnog vijeća vratit će ga podnositelju na dopunu uz obrazloženje.

Ako podnositelj ponovo ne otkloni manjkavost smatrat će se da prijedlog nije ni podnesen.

3. Predsjedanje i sudjelovanje

Članak 13.

Sjednici Nacionalnog vijeća predsjedava predsjednik Nacionalnog vijeća a u njegovoj nenazočnosti ili spriječenosti član kojeg on odredi.

Članak 14.

Sjednici je nazočan i Ministar ili osoba koju on odredi. Sjednici mogu biti nazočne i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća ako ih predsjednik pozove.

4. Tijek sjednice

Članak 15.

Nakon otvaranja sjednice, predsjednik Nacionalnog vijeća daje potrebna objašnjenja u vezi s radom sjednice kao i obavijesti o drugim prethodnim pitanjima.

Predsjednik Nacionalnog vijeća izvještava o broju nazočnih članova sjednici kao i o ispričanim članovima.

Članak 16.

Poslije utvrđivanja dnevnog reda raspravlja se o pojedinim točkama redom koji je utvrđen i prihvaćen dnevnim redom.

Članak 17.

Na sjednici se o svakoj točki iz utvrđenog dnevnog reda najprije raspravlja, a zatim odlučuje.

5. Odlučivanje

Članak 18.

Za donošenje pravovaljanih odluka potrebna je nazočnost većine članova, osim u slučajevima kada je ovim poslovnikom drugačije utvrđeno.

Članak 19.

Glasovanje na sjednici u pravilu je javno.

Članovi Nacionalnog vijeća glasuju za prijedlog, protiv prijedloga ili se uzdržavaju od glasovanja.

Javno se glasuje istodobnim dizanjem ruke ili poimeničnim izjašnjavanjem.

Poslije glasovanja predsjednik utvrđuje rezultat glasovanja.

Iznimno predsjednik ili član Vijeća može, kad to zahtijevaju osobito opravdani razlozi, predložiti da se o pojedinim točkama dnevnog reda glasuje tajno.

Članak 20.

Nacionalno vijeće odlučuje većinom glasova nazočnih članova.

Izuzetno Nacionalno vijeće odlučuje većinom glasova svih članova kada:

- predlaže osnove ukupne politike u području visokog školstva;
- vrednuje stanje u visokom školstvu na temelju ocjene kakvoće visokih učilišta i nastavnih programa studija, sa stajališta međunarodne usporedivosti i hrvatskog narodnog interesa;
- sudjeluje u postupku utvrđivanja nužne kakvoće za davanje vjerodostojnica;
- daje mišljenje o potrebi osnutka i statusnih promjena visokih učilišta koje bitno mijenjaju njihovu osnovnu djelatnost;
- daje poticaj za donošenje ili promjene propisa u području visokog školstva.

Članak 21.

Ako zakonom ili odlukom Nacionalnog vijeća nije drugačije određeno, Nacionalno vijeće će donijeti odluku o pojedinim predmetima iz svoje nadležnosti u roku od tri mjeseca, po uredno podnesenom prijedlogu.

Ne donese li Nacionalno vijeće odluku o prijedlogu koji mu je podnesen u rokovima iz stavka 1 ovog članka smatrat će se da je prihvatilo podneseni prijedlog.

O prijedlozima koji su prihvaćeni prekoračenjem rokova u smislu stavka 2. ovog članka Predsjednik će upoznati Nacionalno vijeće.

6. Zapisnik

Članak 22.

O radu na sjednicama vode se zapisnici. Zapisnik mora sadržavati osnovne podatke o radu sjednice, o mjestu, vremenu i trajanju sjednice, o raspravi po pojedinim točkama, o rezultatima glasovanja po pojedinim točkama te o donesenim odlukama.

Članak 23.

Članovi Nacionalnog vijeća imaju pravo na početku sjednice iznijeti primjedbe na zapisnik prethodne sjednice. O osnovanosti primjedbe na zapisnik odlučuje se bez rasprave.

Ako se primjedba prihvati izvršit će se u zapisniku odgovarajuća izmjena.

Zapisnik na koji nisu iznesene primjedbe, odnosno zapisnik u kojem su suglasno s prihvaćenim primjedbama izvršene izmjene, smatra se usvojenim.

Članak 24.

Usvojeni zapisnik potpisuju predsjednik i zapisničar.

Članak 25.

Izvornike zapisnika sjednica Nacionalnog vijeća čuva predsjednik Nacionalnog vijeća.

IV AKTI NACIONALNOG VIJEĆA

Članak 26.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga Nacionalno vijeće donosi odluke, upute, preporuke, mišljenja, prijedloge, zaključke i druge akte.

Članak 27.

Akte Nacionalnog vijeća potpisuje predsjednik ili druga osoba koju on pismeno ovlasti.

V STRUČNA POVJERENSTVA NACIONALNOG VIJEĆA

Članak 28.

Za obavljanje poslova iz svog djelokruga Nacionalno vijeće može imenovati stručna povjerenstva s najmanje od tri člana.

Članak 29.

Stručno povjerenstvo iz članka 28. ovog Poslovnika ima najmanje 3 člana.

Stručno povjerenstvo je dužno dostaviti izvješće Nacionalnom vijeću u roku utvrđenom u odluci odnosno zaključku kojim se utvrđuje sastav i zadatak stručnog povjerenstva.

Članak 30.

Nacionalno vijeće osniva stručno povjerenstvo odlukom ili zaključkom kojim utvrđuje sastav i zadatak stručnog povjerenstva.

Članovi stručnih povjerenstava mogu biti, pored članova Nacionalnog vijeća i osobe koje su poznate kao vrhunski nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju, vrhunski znanstvenici, vrhunski stručnjaci i umjetnici.

U pravilu jedan član povjerenstva imenuje se iz redova stručnjaka iz inozemnih institucija.

Članak 31.

Članove stručnih povjerenstava predlaže predsjednik Nacionalnog vijeća.

O prijedlogu predsjednika Nacionalnog vijeća glasuje se, u pravilu, javno.

Na zahtjev najmanje jednog člana Nacionalnog vijeća o prijedlogu predsjednika Nacionalnog vijeća iz stavka 1. ovog članka može se glasovati tajno.

Članak 32.

Ako Nacionalno vijeće ne dobije ili ne prihvati izvješće stručnog povjerenstva, proširit će se sastav stručnog povjerenstva novim članovima ili će imenovati novo stručno povjerenstvo i zatražiti da to stručno povjerenstvo podnese novo izvješće.

VI ODNOS NACIONALNOG VIJEĆA I SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Članak 33.

Nacionalno vijeće za svoj rad odgovorno je Saboru Republike Hrvatske.

Članak 34.

U slučaju da Ministar ne prihvati odluku ili drugi akt Nacionalnog vijeća, Nacionalno vijeće može o tome izvijestiti Sabor i Vladu Republike Hrvatske.

VII ODNOS NACIONALNOG VIJEĆA I MINISTARSTVA ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE

Članak 35.

O svakom zahtjevu Ministarstva znanosti i tehnologije Nacionalno vijeće će odlučiti u roku od tri mjeseca, ako zakonom nije određen drugačiji rok.

Rok iz prvog stavka ovog članka počinje teći od prve naredne sjednice Nacionalnog vijeća nakon primitka urudžbiranog zahtjeva Ministarstva.

Ako Nacionalno vijeće ne donese svoje mišljenje ili odluku povodom zahtjeva Ministarstva u rokovima iz ovog članka, smatra se da je odluka odnosno mišljenje pozitivno.

VIII JAVNOST RADA NACIONALNOG VIJEĆA

Članak 36.

Nacionalno vijeće obavještava javnost o svom radu priopćenjima za tisak i drugim sredstvima priopćavanja.

Predsjednik Nacionalnog vijeća može odlučiti:

- da se sjednice ili pojedini dijelovi sjednica održavaju uz nazočnost javnosti;
- da se o sadržaju dnevnog reda, zapisnika ili kojeg drugog podatka iz članka 37. ovog poslovnika obavijeste sredstva javnog priopćavanja, a o tome je dužan izvijestiti Nacionalno vijeće na prvoj narednoj sjednici;
- da se na pojedinu sjednicu ili dio sjednice pozovu predstavnici medija

Članak 37.

Predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća ne smiju iznositi podatke iznijete na sjednici koji se smatraju povjerljivima.

Povjerljivim podacima smatraju se osobito:

- dnevni red sjednice;
- zapisnik Nacionalnog vijeća;
- sastav i imena članova stručnih povjerenstava i recenzenata;
- rasprava nazočnih na sjednici;
- akti i podaci koje Nacionalno vijeće na sjednici proglasi povjerljivima;

- podaci koje takvima proglasi predsjednik Nacionalnog vijeća.

Postupanje s dokumentima i podacima koji se smatraju službena, vojna odnosno državna tajna, uređuje se zakonom a u slučaju NVVN i uputom predsjednika Nacionalnog vijeća.

Članovi Nacionalnog vijeća mogu se u javnosti izjašnjavati o problematici iz područja visokog školstva, ali ne o pitanjima navedenim u pozivu za određenu sjednicu s dnevnim redom, i to u razdoblju od primitka poziva s dnevnim redom pa do usvajanja zapisnika sjednice na kojoj je zaključena rasprava o tom pitanju.

Predsjednik i članovi Nacionalno vijeća, te osobe nazočne na sjednici dužne su čuvati kao povjerljiv podatak sve ono što su doznali na sjednici Nacionalnog vijeća.

Svaki član Nacionalnog vijeća može, u smislu odredbi prethodnih stavaka ovog članka, nakon zaključenja rasprave o pojedinom pitanju i usvajanja zapisnika s te sjednice, osobne stavove iznositi javno.

Članovi Nacionalnog vijeća ne smiju iznositi stajališta drugih članova Nacionalnog vijeća o pitanjima koja su iznesena u kontekstu rasprave na sjednici Nacionalnog vijeća, kao ni dijelove rasprave ili osobna imena vezana uz raspravu.

Nepostupanje u skladu s prethodnim stavcima ovog članka, osnova je za pokretanje postupka za razrješenje u smislu odredbe članka 6. stavka 1. točke 4. ovog Poslovnika.

IX NOVČANA PODLOGA ZA RAD NACIONALNOG VIJEĆA

Članak 38.

Novčanu podlogu za djelovanje Nacionalnog vijeća osigurava, na prijedlog Nacionalnog vijeća, Ministar u proračunu Republike Hrvatske u skladu sa zakonom.

Predsjednik Nacionalnog vijeća predlaže način korištenja sredstava iz stavka 1 ovog članka.

Nacionalno vijeće donosi prijedlog financijskog plana.

O primanjima članova i predsjednika Nacionalnog vijeća odlučuje Ministar na prijedlog Nacionalnog vijeća.

Sredstvima koja su u okviru proračuna Ministarstva dodijeljena Nacionalnom vijeću ne može se raspolagati bez naloga odnosno potpisa predsjednika Nacionalnog vijeća ili osobe koju on odredi.

Nalozi i ovlaštenje iz prethodnog stavka moraju biti u pismenoj formi.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

O pravilnoj primjeni ovog Poslovnika skrbi predsjednik Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a donosi ga Nacionalno vijeće natpolovičnom većinom svih članova i dostavlja svim članovima.

U Zagrebu, 14. prosinca 2004.

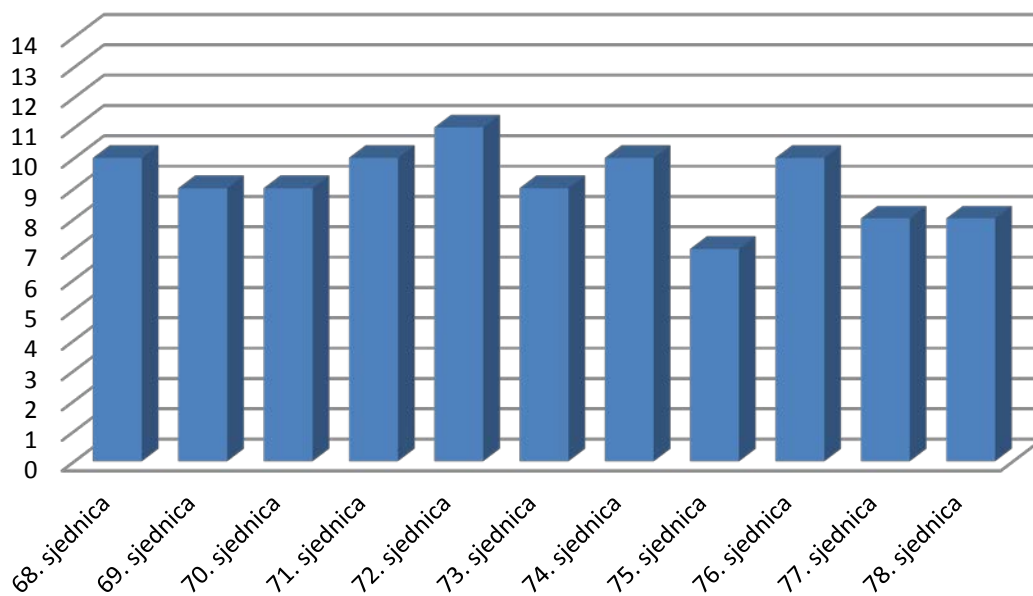
Predsjednik Nacionalnog vijeća

Prof.dr.sc. Antonije Dulčić

KLASA: 602-11/04-01/11

Ur. broj:533-07-04 -1

10.3. PRILOG 3. PRISUTNOST ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE NA SJEDNICAMA ODRŽANIM U 2010. G.

**10.4. PRILOG 4. DNEVNI REDOVI SJEDNICA NACIONALNOG VIJEĆA
ZA VISOKO OBRAZOVANJE ODRŽANIH 2010. G.**

68. sjednica – 19. siječnja 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 67. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. RASPRAVA O POSLIJEDIPLOMSKIM SVEUČILIŠNIM DOKTORSKIM STUDIJIMA
3. PREPORUKA O UVJETIMA ZA PRISTUPANJE RAZREDBENOM POSTUPKU U JESENSKOM ROKU
4. IZVJEŠĆA O OBAVLJENOM VREDNOVANJU POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA
5. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 5.1. Zaprimljeni dopisi
  - 5.2. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 5.3. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
6. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH SPECIJALISTIČKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
7. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH DOKTORSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
8. RAZNO

69. sjednica – 3. veljače 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 68. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. DOGOVOR OKO IZRADE STRATEŠKOG DOKUMENTA MREŽE
3. DOGOVOR OKO IZRADE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE ZA 2009. G.

4. IZVJEŠĆA O OBAVLJENOM VREDNOVANJU POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA
5. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
6. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH SPECIJALISTIČKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
7. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH DOKTORSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
8. OSINIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA
  - a. Visoka pomorska škola u Splitu – *ponovljeno imenovanje stručnog povjerenstva*
9. RAZNO

70. sjednica – 2. ožujka 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 69. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. IZVJEŠĆA O OBAVLJENOM VREDNOVANJU POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA
3. ODLUKA REKTORSKOG ZBORA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U NASTAVNA ZVANJA
4. ODLUKA VIJEĆA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U NASTAVNA ZVANJA
5. PREPORUKA ZA UVOĐENJE NOVOG KONCEPTA FINANCIRANJA ZNANSTVENIH NOVAKA
6. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
7. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH SPECIJALISTIČKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

8. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH
DOKTORSKIH STUDIJA U

SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

9. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA

10. RAZNO

71. sjednica – 7. travnja 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 70. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO
OBRAZOVANJE

2. IZVJEŠĆA O OBAVLJENOM VREDNOVANJU POSTOJEĆIH VISOKIH
UČILIŠTA

3. ODLUKA REKTORSKOG ZBORA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU
NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U
NASTAVNA ZVANJA

4. ODLUKA VIJEĆA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA O NUŽNIM UVJETIMA
ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA
U NASTAVNA ZVANJA

5. PREPORUKA ZA UVOĐENJE NOVOG KONCEPTA FINANCIRANJA
ZNANSTVENIH NOVAKA

6. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH,
DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

7. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH
SPECIJALISTIČKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

8. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH
DOKTORSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

9. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA

10. RAZNO

72. sjednica – 11. svibnja 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 71. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. IZVJEŠĆA O OBAVLJENOM VREDNOVANJU POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA
  - 2.1. Visoka poslovna škola za turistički i hotelski menadžment „Utilus“ u Zagrebu
  - 2.2. Očitovanje Veleučilišta u Požegi na pismo očekivanja
  - 2.3. Očitovanje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci na pismo očekivanja
3. PREPORUKA O UVJETIMA ZA PRISTUPANJE RAZREDBENOM POSTUPKU U JESENSKOM ROKU
4. ODLUKA REKTORSKOG ZBORA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U NASTAVNA ZVANJA
5. ODLUKA VIJEĆA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U NASTAVNA ZVANJA
6. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 6.1. Zahtjev Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu za dopunu naziva studijskog programa diplomskoga sveučilišnog studija *Filozofija*
  - 6.2. Zahtjev Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu za dopunu naziva studijskog programa diplomskoga sveučilišnog studija *Povijest*
  - 6.3. Molba za dopunu naziva Učiteljskog studija Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
  - 6.4. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 6.5. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
7. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH SPECIJALISTIČKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 7.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 7.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe

8. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH DOKTORSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 8.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 8.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
9. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA
  - 9.1. Visoka pomorska škola u Splitu
  - 9.2. Visoka škola „Effectus“ u Zagrebu
10. RAZNO

73. sjednica – 2. lipnja 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 72. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. PRIJEDLOG HRVATSKOG MODELA SVEUČILIŠNOG OBRAZOVANJA ZDRAVSTVENIH RADNIKA
3. IZVJEŠĆA O OBAVLJENOM VREDNOVANJU POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA
  - 3.1. Visoka škola za poslovanje i upravljanje „Baltazar Adam Krčelić“ u Zaprešiću - *izvješće o obavljenom vrednovanju -izvješće izvjestitelja*
  - 3.2. Visoka poslovna škola za turistički i hotelski menadžment „Utilus“ u Zagrebu
  - 3.3. Očitovanje Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci na pismo očekivanja - *izvješće izvjestitelja*
4. PRAVILNIK O UVJETIMA ZA IZBOR U UMJETNIČKO-NASTAVNA ZVANJA -*izvješće izvjestitelja*
5. ODLUKA VIJEĆA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U NASTAVNA ZVANJA
6. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 6.1. Zahtjev za izdavanje *bezuovjetne dopusnice* za studijske programe Veleučilišta „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru

- 6.2. Zahtjev za izdavanje *bezuvjetne dopusnice* za studijski program Veleučilišta „Nikola Tesla“ u Gospiću
  - 6.3. Zahtjev za izdavanje *bezuvjetne dopusnice* za studijski program Visoke škole za poslovanje i upravljanje „Baltazar Adam Krčelić“ u Zaprešiću
  - 6.4. Dopis katedre za bibliotekarstvo Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
  - 6.5. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 6.6. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
7. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA
- 7.1. Visoka škola za prevoditelje „Marul“ u Zagrebu
8. RAZNO

74. sjednica – 14. srpnja 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 73. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. POLAZNE OSNOVE ZA MREŽU VISOKIH UČILIŠTA I STUDIJSKIH PROGRAMA
3. IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
4. VREDNOVANJE POSTOJEĆIH VISOKIH UČILIŠTA
  - 4.1. Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu-*očitovanje na pismo očekivanja*
-izvješće izvjestitelja
5. ODLUKA VIJEĆA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA O NUŽNIM UVJETIMA ZA OCJENU NASTAVNE I STRUČNE DJELATNOSTI U POSTUPKU IZBORA U NASTAVNA ZVANJA
-izvješće izvjestitelja
6. PITANJE ENGLESKOG NAZIVA VELEUČILIŠTA I VISOKIH ŠKOLA
7. MJERE GOSPODARSKOG OPORAVKA VLADE RH
-rasprava o mjerama za koje je nadležno Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje
8. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

- 8.1. Zahtjev za izdavanje *bezuvjetne dopusnice* za studijski program Visoke škole za poslovanje i upravljanje „Baltazar Adam Krčelić“ u Zaprešiću
- 8.2. Zahtjev za izdavanje *bezuvjetne dopusnice* za studijski program Visoke škole za primijenjeno računarstvo u Zagrebu
- 8.3. Zahtjev za izdavanje *bezuvjetne dopusnice* za studijski program Veleučilišta u Slavonskom Brodu
- 8.4. Zahtjev za izmjenom studija *Građevinarstvo* Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
- 8.5. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
- 8.6. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
9. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH SPECIJALISTIČKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 9.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 9.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
10. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH DOKTORSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 10.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 10.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
11. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA
  - 11.1. Zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti Visokoj školi za prevoditelje „Marul“ u Zagrebu -*izvješće izvjestitelja*
  11. 2. Zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti Visokoj školi „PAR“ u Rijeci.
12. RAZNO

-predlaganje člana Odbora za etiku

75. sjednica – 1. rujna 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 74. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. ANALIZA PROVEDBE DRŽAVNE MATURE
3. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 3.1. Zaprimljeni dopisi
  - 3.2. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 3.3. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
4. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 4.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 4.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
5. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA
  - 5.1. Zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti Visokoj školi „PAR“ u Rijeci
-izvješće izvjestitelja
6. RAZNO

76. sjednica – 6. listopada 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 75. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. ANALIZA PROVEDBE DRŽAVNE MATURE
3. STRATEŠKI DOKUMENT MREŽE
4. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
  - 4.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 4.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
5. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE

- 5.1. Imenovanje recenzenata za nove studijske programe
  - 5.2. Izvješća izvjestitelja za nove studijske program
6. RAZNO

77. sjednica – 22. listopada 2010.

---

1. PRIJEDLOZI ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU, ZAKONA O ZNANOSTI I ZAKONA O SVEUČILIŠTU

78. sjednica - 8. prosinca 2010.

---

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 77. SJEDNICE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE
2. VREDNOVANJE VISOKIH UČILIŠTA
- 2.1. Očitovanje Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu na izdano pismo očekivanja
  - 2.2. Očitovanje Veleučilišta u Velikoj Gorici na izdano pismo očekivanja
3. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA PREDDIPLOMSKIH, DIPLOMSKIH I STRUČNIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
- 3.1. Revizija ranije izdanih preporuka i dopusnica za studijske programe
  - 3.2. Revizija ranije izdanih preporuka za studijske programe za koje je izmijenjen izvođač
  - 3.3. Zahtjevi za izdavanjem trajne dopusnice
  - 3.4. Izvješća izvjestitelja za nove studijske programe
4. VREDNOVANJE NOVIH STUDIJSKIH PROGRAMA POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA U SVRHU IZDAVANJA DOPUSNICE
- 4.1. Izvješće izvjestitelja za nove studijske programe
5. OSNIVANJE NOVIH VISOKIH UČILIŠTA
- 5.1. Visoka škola za prevoditelje „Marul“ u Zagrebu – izvješće izvjestitelja o mišljenju stručnog povjerenstva
  - 5.2. Visoka poslovna škola „PAR“ u Rijeci – ponovljeno imenovanje člana stručnog povjerenstva

5.3. Visoka škola za izobrazbu trenera OLIMP u Zagrebu – zahtjev za dodatnim očitovanjem

6. RAZNO

**10.5. PRILOG 5. NOVI PREDDIPLOMSKI, DIPLOMSKI I
POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI KOJI SU BILI U POSTUPKU 2010. G.**

JAVNA SVEUČILIŠTA

Sveučilište u Zagrebu

Agronomski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski specijalistički studij					
Poslovno upravljanje u agrobiznisu – MBA	Društvene znanosti	Ekonomija	Zagreb	izdati dopusnicu	71. sjednica

Ekonomski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski specijalistički studij					
Kontroling	Društvene znanosti	Ekonomija	Zagreb	izdati dopusnicu	68. sjednica

Farmaceutsko-biokemijski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski specijalistički studij					
Molekularna dijagnostika	Biomedicina i zdravstvo	Temeljne medicinske	Zagreb	izdati dopusnicu	70. sjednica

		znanosti			
Klinička farmacija	Biomedicina i zdravstvo	Farmacija	Zagreb	izdati dopusnicu	71. sjednica

Filozofski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij					
Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu	Humanističke znanosti	Povijest	Zagreb	izdati dopusnicu	68. sjednica
Preddiplomski sveučilišni studij					
Nederlandistika (dvopredmetni)	Nederlandistika (dvopredmetni)	Filologija	Zagreb	izdati dopusnicu	68. sjednica
Diplomski sveučilišni studij					
Migracije i interkulturalni odnosi	Interdisciplinarna područja znanosti	Ostala interdisciplinarna polja znanosti	Zagreb	izdati dopusnicu	68. sjednica

Medicinski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski specijalistički studij					
Obiteljska medicina	Biomedicina i zdravstvo	Temeljne medicinske znanosti	Zagreb	izdati dopusnicu	75. sjednica
Ortopedija	Biomedicina i zdravstvo	Kliničke medicinske znanosti	Zagreb	izdati dopusnicu	75. sjednica

Tekstilno-tehnološki fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski sveučilišni(doktorski) studij					
Teorija mode i dizajn tijela	Interdisciplinarna područja znanosti	Interdisciplinarno	Zagreb	uskrata dopusnice	74. sjednica

Sveučilište u Splitu

Katolički bogoslovni fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski sveučilišni(doktorski) studij					
Kršćanstvo i suvremena kultura	Humanističke znanosti	Teologija	Split	Izdati dopusnicu	68. sjednica
Povijest teologije i kršćanskih institucija	Humanističke znanosti	Teologija	Split	Izdati dopusnicu	68. sjednica

Ekonomski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Diplomski sveučilišni studij					
Turizam i hotelijerstvo	Društvene znanosti	Ekonomija	Split	Izdati dopusnicu	72. sjednica

Sveučilište u Rijeci

Medicinski fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Preddiplomski sveučilišni studij					
Organizacija, planiranje i upravljanje u zdravstvu	Biomedicina i zdravstvo	Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita	Rijeka	uskрата dopusnice	73.sjednica
Diplomski sveučilišni studij					
Organizacija, planiranje i upravljanje u zdravstvu	Biomedicina i zdravstvo	Kliničke medicinske znanosti	Rijeka	uskрата dopusnice	73.sjednica

Odjel za fiziku i Tehnički fakultet

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Diplomski sveučilišni studij					
Inženjerstvo i fizika materijala	Interdisciplinarno područje znanosti	Ostala interdisciplinarna polja znanosti	Rijeka	Izdati dopusnicu	71.sjednica

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Građevinski fakultet u Osijeku

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski specijalistički studij					
Građevinarstvo; smjerovi: Potresno inženjerstvo; Upravljanje građevinskim projektima; Zaštita okoliša u građevinarstvu	Tehničke znanosti	Građevinarstvo	Osijek	Izdati dopusnicu	72.sjednica

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij					
Poduzetništvo i inovativnost	Društvene znanosti	Ekonomija	Osijek	Izdati dopusnicu	72.sjednica

Sveučilište u Dubrovniku

Odjel za ekonomiju i poslovnu ekonomiju

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Poslijediplomski specijalistički studij					
Upravljanje marketingom u turizmu	Društvene znanosti	Ekonomija	Dubrovnik	Izdati dopusnicu	69.sjednica

JAVNA VELEUČILIŠTA

Veleučilište u Požegi

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Specijalistički diplomski stručni studij					
Trgovinsko poslovanje	Društvene znanosti	Ekonomija	Požega	Izdati dopusnicu	69.sjednica

Veleučilište u Rijeci

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Stručni studij					
Telematika	Tehničke znanosti	Elektrotehnika	Rijeka	Izdati dopusnicu	68.sjednica

PRIVATNA VELEUČILIŠTA I VISOKE ŠKOLE

Veleučilište VERN

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Specijalistički diplomski stručni studij					
IT menadžment	Društvene znanosti	Ekonomija	Zagreb	Izdati dopusnicu	78.sjednica

Visoka škola "Hrvatsko zagorje" Krapina

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Stručni studij					
Operativni menadžment	Društvene znanosti	Ekonomija	Krapina	Izdati dopusnicu	75.sjednica

Visoka škola za inspeksijski i kadrovski menadžment u pomorstvu

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Stručni studij					
Inspeksijski i kadrovski menadžment u pomorstvu	Društvene znanosti	Ekonomija	Split	Izdati dopusnicu	72.sjednica

Visoko učilište EFFECTUS - visoka škola za financije i pravo

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Stručni studij					
Financije i pravo	Društvene znanosti	Ekonomija	Zagreb	Izdati dopusnicu	72.sjednica
Specijalistički diplomski stručni studij					
Menadžment financija	Društvene znanosti	Ekonomija	Zagreb	Izdati dopusnicu	72.sjednica

Zagrebačka škola ekonomije i managementa

Vrsta; - naziv programa	Znanstveno područje	Polje	Mjesto izvođenja	Stanje / ishod postupka	Preporuka donesena na sjednici
Specijalistički diplomski stručni studij					
Ekonomija	Društvene znanosti	Ekonomija	Zagreb	Izdati dopusnicu	72.sjednica

**10.6. PRILOG 6. ZAHTJEVI ZA IZMJENAMA RANIJE ODOBRENIH
STUDIJSKIH PROGRAMA**

Naziv nositelja	Naziv izvođača	Naziv studijskog programa	Vrsta studijskog programa	Izmjena
Sveučilište u Zagrebu	Stomatološki fakultet	Stomatologija	Integrirani sveučilišni studij	Izmjena naziva u Dentalna medicina
Sveučilište u Zagrebu	Akademija primijenjenih umjetnosti	Grafika	Preddiplomski sveučilišni studij	Izmjena naziva u Grafika; smjerovi: Grafika, Primijenjena grafika
Sveučilište u Zagrebu	Akademija primijenjenih umjetnosti	Grafika	Diplomski sveučilišni studij	Izmjena naziva u Grafika; smjerovi: Grafika, Primijenjena grafika
Sveučilište u Zagrebu	Filozofski fakultet	Filozofija (jednopedmetni)	Preddiplomski sveučilišni studij	Izmjena u izreci dopusnice (trajanje 4 godine i stjecanje 240 ECTS bodova)
Sveučilište u Zagrebu	Filozofski fakultet	Filozofija (dvpredmetni)	Preddiplomski sveučilišni studij	Izmjena u izreci dopusnice (trajanje 4 godine i stjecanje 240 ECTS bodova)
Sveučilište u Zagrebu	Fakultet politički znanosti	Politologija; smjer: nacionalna sigurnost	Diplomski sveučilišni studij	Izmjena u izreci dopusnice (trajanje 1 godinu i sječe se 60 ECTS bodova)
Sveučilišta u Splitu	Medicinski fakultet	Stomatologija	Integrirani sveučilišni studij	Izmjena naziva u Dentalna medicina
Sveučilište u Rijeci	Medicinski fakultet	Stomatologija	Integrirani sveučilišni studij	Izmjena naziva u Dentalna medicina
Sveučilište u Splitu	Filozofski fakultet	Povijest	Diplomski sveučilišni studij	Izmjena naziva u Povijest (dvpredmetni); smjerovi: nastavnički, istraživački
Sveučilište u Splitu	Filozofski fakultet	Filozofija	Diplomski sveučilišni studij	Izmjena naziva u Filozofija (dvpredmetni); smjer: istraživački
Sveučilište u Rijeci	Građevinski fakultet	Građevinarstvo; Graditeljstvo u priobalju i komunalni sustavi	Diplomski sveučilišni studij	Izmjena trajanja studija i ECTS bodova; trajanje je 2 godine i stječe se 120 ECTS bodova

10.7. PRILOG 7. IZDAVANJE TZV. „BEZUVJETNIH“ DOPUSNICA

Naziv nositelja	Naziv izvođača	Naziv studijskog programa	Vrsta studijskoga programa	Preporuka za izdavanje „bezuvjetne“ dopusnice
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Trgovinsko poslovanje s poduzetništvom	Stručni studij	68. sjed.
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Prehrambena tehnologija	Stručni studij	68. sjed.
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Poljoprivreda krša/Biljna proizvodnja	Stručni studij	68. sjed.
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Poljoprivreda krša/Stočarstvo Krša	Stručni studij	68. sjed.
Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski" u Zagrebu	Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski" u Zagrebu	Ekonomija poduzetništva	Stručni studij	68. sjed.
Veleučilište u Varaždinu	Veleučilište u Varaždinu	Elektrotehnika; Automatizacija, Biomedicinska elektronika	Stručni studij	71. sjed.
Veleučilište u Varaždinu	Veleučilište u Varaždinu	Multimedija, oblikovanje i primjena	Stručni studij	71. sjed.
Veleučilište u Varaždinu	Veleučilište u Varaždinu	Proizvodno strojarstvo	Stručni studij	71. sjed.
Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Cestovni promet	Stručni studij	73. sjed.
Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Upravni studij	Stručni studij	73. sjed.
Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Trgovina	Stručni studij	73. sjed.
Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam Krčelić" u Zaprešiću	Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam Krčelić" u Zaprešiću	Projektne menadžment	Specijalistički diplomski stručni studij	74. sjed.
Visoka škola za primijenjeno računarstvo u	Visoka škola za primijenjeno	Primijenjeno računarstvo	Stručni studij	74. sjed.

Zagreb	računarstvo			
Veleučilište u Slavanskom Brodu	Veleučilište u Slavanskom Brodu	Bilnogojstvo; Ratarstvo, Hortikultura	Stručni studij	74. sjed.
Visoka škola za menadžment i dizajn "Aspira"	Visoka škola za menadžment i dizajn "Aspira"	Športski menadžment	Stručni studij	78. sjed.

Klasa: 001-02/11-03/0008

Ur.br.: 355-04-02-11-1

Zagreb, 19. rujna 2011.

Financijsko izvješće Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje za 2010 godinu

Ukupni proračun NV-a za visoko obrazovanje (A-621153) za 2010. godinu iznosio je prema zadnjem rebalansu 758.961,00 kn. Prikaz po proračunskim pozicijama u tabeli:

				Proračun 2010	Ostvarenje 2010	
11	A621153	3211	Službena putovanja	NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE	66.040,00	62.570,28
11	A621153	3237	Intelektualne i osobne usluge	NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE	621.400,00	621.400,00
11	A621153	3293	Reprezentacija	NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE	42.841,00	42.804,46
11	A621153	3299	Ostali nespomenuti rashodi	NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE	28.680,00	28.654,10
				UKUPNO	758.961,00	755.428,84

Iz aktivnosti NV za visoko obrazovanje vrši se isplata naknada za rad (članovima NVVO, Savjeta za financiranje, Odbora za etiku), potom recenzenata (domaćih i inozemnih koji sudjeluju u postupcima osnivanja novih visokih učilišta i novih studijskih programa), refundacija putnih troškova za sve članove gore navedenih tijela, te putne troškove svih recenzenata (domaćih i stranih).
(ove dvije stavke su pod šifrom 3211 i 3237)

Reprezentacija – odnosi se na troškove svih sjednica, svih gore navedenih tijela, s obzirom na vremensko trajanje i dolazak osoba izvan Zagreba.

Ostali rashodi - tisak izvješća NVVO te troškovi administrativne podrške rada svih tijela.

Izvješće je izrađeno u suradnji Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i Agencije za znanost i visoko obrazovanje te je usvojeno na 83. sjednici Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje održanoj 7. rujna 2011.

AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE:

- Odjel za visoko obrazovanje**
- Odjel za informatičke poslove**

Ravnateljica
Agencije za znanost i visoko obrazovanje:
Prof. dr. sc. Jasmina Havranek

Voditelj izrade izvješća u Agenciji:
Mr. sc. Sandra Bezjak

Suradivali:
Tomislav Tomljenović, dipl. ing.
Maja Luketić, str. spec. paed.

Lektura:
Mr. sc. Marija Bilić, prof.

Tisak:
VJESNIK d.d., ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA

**Mreža visokih učilišta i studijskih programa u
Republici Hrvatskoj**

Rujan, 2011.

**REPUBLIKA HRVATSKA
NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE**

**Mreža visokih učilišta i studijskih programa u
Republici Hrvatskoj**

Zagreb, rujan 2011.

SADRŽAJ:

1	OCJENA POSTOJEĆEGA STANJA	12
2	PRIJEDLOG MREŽE VISOKIH UČILIŠTA I STUDIJSKIH PROGRAMA.....	13
3	SMJERNICE I KRITERIJI ZA OSNIVANJE VISOKIH UČILIŠTA I STUDIJSKIH PROGRAMA	14
	3.1 Smjernice i kriteriji za osnivanje novih studijskih programa na postojećim visokim učilištima	14
	3.2 Smjernice i kriteriji za osnivanje studijskih programa novih visokih učilišta	25
4	PROJEKCIJA OSNIVANJA NOVIH JAVNIH VISOKIH UČILIŠTA.....	26
5	VISOKA UČILIŠTA U REPUBLICI HRVATSKOJ	28
	5.1 Popis visokih učilišta u Republici Hrvatskoj	28
	5.2 Mreža postojećih sveučilišta u Republici Hrvatskoj	32
	5.3 Mreža postojećih veleučilišta u Republici Hrvatskoj	34
	5.4 Mreža postojećih visokih škola u Republici Hrvatskoj.....	35
6	STUDIJSKI PROGRAMI U REPUBLICI HRVATSKOJ	37
	6.1.1 Broj studijskih programa po vrstama visokih učilišta	38
	6.1.2 Distribucija vrste studijskih programa po vrstama visokih učilišta	39
	6.1.3 Distribucija stručnih studija prve razine prema vrstama visokih učilišta.....	40
	6.2 Karakteristike distribucije studijskih programa po znanstvenim područjima i poljima, vrstama programa, broju studenata, te lokacijama na kojima je moguć upis po znanstvenim poljima.	41
	6.2.1 Studijski programi prema znanstvenim područjima i poljima	41
	6.2.2 Studijski programi u znanstvenim područjima i poljima prema broju mjestu/gradova u kojima se mogu studirati.....	41
	6.2.3 Analiza broja visokih učilišta na kojima se mogu upisati studijski programi pojedinih znanstvenih polja	43
	6.2.4 Broj studenata prema znanstvenim poljima	43
	6.2.5 Zaključne napomene	44
7	PREGLED PO ŽUPANIJAMA.....	45
	7.1 Zagrebačka županija	45
	7.1.1 Opći podaci o županiji	45
	7.1.2 Popis visokih učilišta u županiji	45
	7.1.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	45
	7.1.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	46
	7.1.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	46
	7.1.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	46
	7.1.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	47
	7.1.8 Strateški ciljevi i prioritete županije.....	47
	7.1.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	48
	7.2 Krapinsko-zagorska županija	49
	7.2.1 Opći podaci o županiji	49
	7.2.2 Popis visokih učilišta u županiji	49
	7.2.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	49
	7.2.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	50

7.2.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	50
7.2.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	50
7.2.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	51
7.2.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	51
7.2.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	52
7.3	Sisačko-moslavačka županija	53
7.3.1	Opći podaci o županiji	53
7.3.2	Popis visokih učilišta u županiji	53
7.3.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	53
7.3.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	54
7.3.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	54
7.3.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	54
7.3.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	55
7.3.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	55
7.3.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	56
7.4	Karlovačka županija	58
7.4.1	Opći podaci o županiji	58
7.4.2	Popis visokih učilišta u županiji	58
7.4.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	58
7.4.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	59
7.4.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	59
7.4.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	59
7.4.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	60
7.4.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	60
7.4.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	61
7.5	Varaždinska županija	63
7.5.1	Opći podaci o županiji	63
7.5.2	Popis visokih učilišta u županiji	63
7.5.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	63
7.5.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	64
7.5.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	64
7.5.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	65
7.5.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	65
7.5.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	66
7.5.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	66
7.6	Koprivničko-križevačka županija	67
7.6.1	Opći podaci o županiji	67
7.6.2	Popis visokih učilišta u županiji	67
7.6.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	67
7.6.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	67
7.6.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	68
7.6.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	68
7.6.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	69
7.6.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	69
7.6.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	70
7.7	Bjelovarsko-bilogorska županija.....	71
7.7.1	Opći podaci o županiji	71
7.7.2	Popis visokih učilišta u županiji	71
7.7.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	71
7.7.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	71
7.7.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	72
7.7.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	72
7.7.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	73
7.7.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	73
7.7.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	73
7.8	Primorsko-goranska županija.....	75
7.8.1	Opći podaci o županiji	75

7.8.2	Popis visokih učilišta u županiji	75
7.8.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	76
7.8.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	77
7.8.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	78
7.8.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	78
7.8.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	79
7.8.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	80
7.8.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	80
7.9	Ličko-senjska županija	81
7.9.1	Opći podaci o županiji	81
7.9.2	Popis visokih učilišta u županiji	81
7.9.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	81
7.9.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	81
7.9.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	82
7.9.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	82
7.9.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	82
7.9.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	83
7.9.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	83
7.10	Virovitičko-podravska županija.....	85
7.10.1	Opći podaci o županiji	85
7.10.2	Popis visokih učilišta u županiji	85
7.10.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	85
7.10.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	86
7.10.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	86
7.10.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	86
7.10.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	87
7.10.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	87
7.10.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	88
7.11	Požeško-slavonska županija	89
7.11.1	Opći podaci o županiji	89
7.11.2	Popis visokih učilišta u županiji	89
7.11.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	89
7.11.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	90
7.11.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	90
7.11.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	90
7.11.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	91
7.11.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	91
7.11.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	92
7.12	Brodsko-posavska županija	93
7.12.1	Opći podaci o županiji	93
7.12.2	Popis visokih učilišta u županiji	93
7.12.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	93
7.12.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	94
7.12.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	94
7.12.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	94
7.12.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	95
7.12.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	95
7.12.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	96
7.13	Zadarska županija	97
7.13.1	Opći podaci o županiji	97
7.13.2	Popis visokih učilišta u županiji	97
7.13.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	97
7.13.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	98
7.13.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	99
7.13.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	99
7.13.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	100
7.13.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	100
7.13.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	101

7.14 Osječko-baranjska županija	102
7.14.1 Opći podaci o županiji	102
7.14.2 Popis visokih učilišta u županiji	102
7.14.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	103
7.14.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	104
7.14.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	105
7.14.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	105
7.14.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	106
7.14.8 Strateški ciljevi i prioritete županije	106
7.14.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja	107
7.15 Šibensko-kninska županija	108
7.15.1 Opći podaci o županiji	108
7.15.2 Popis visokih učilišta u županiji	108
7.15.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	108
7.15.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	109
7.15.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	109
7.15.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	109
7.15.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	110
7.15.8 Strateški ciljevi i prioritete županije	110
7.15.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja	111
7.16 Vukovarsko-srijemska županija	112
7.16.1 Opći podaci o županiji	112
7.16.2 Popis visokih učilišta u županiji	112
7.16.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	112
7.16.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	113
7.16.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	113
7.16.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	113
7.16.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	114
7.16.8 Strateški ciljevi i prioritete županije	114
7.16.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja	115
7.17 Splitsko-dalmatinska županija	117
7.17.1 Opći podaci o županiji	117
7.17.2 Popis visokih učilišta u županiji	117
7.17.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	118
7.17.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	119
7.17.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	120
7.17.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	121
7.17.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	121
7.17.8 Strateški ciljevi i prioritete županije	122
7.17.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja	122
7.18 Istarska županija	125
7.18.1 Opći podaci o županiji	125
7.18.2 Popis visokih učilišta u županiji	125
7.18.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	125
7.18.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	126
7.18.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	127
7.18.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	127
7.18.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	127
7.18.8 Strateški ciljevi i prioritete županije	128
7.18.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja	129
7.19 Dubrovačko-neretvanska županija	132
7.19.1 Opći podaci o županiji	132
7.19.2 Popis visokih učilišta u županiji	132
7.19.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	132
7.19.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	133
7.19.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	134
7.19.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	134
7.19.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti	134

7.19.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	135
7.19.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	136
7.20	Međimurska županija	137
7.20.1	Opći podaci o županiji	137
7.20.2	Popis visokih učilišta u županiji	137
7.20.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	137
7.20.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	138
7.20.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	138
7.20.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	138
7.20.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti ..	139
7.20.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	139
7.20.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	140
7.21	Grad Zagreb	141
7.21.1	Opći podaci o županiji	141
7.21.2	Popis visokih učilišta u županiji	141
7.21.3	Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji	142
7.21.4	Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija	145
7.21.5	Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola	147
7.21.6	Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja	147
7.21.7	Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti ..	148
7.21.8	Strateški ciljevi i prioritete županije.....	149
7.21.9	Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja.....	149
8	DODATAK.....	151
8.1	Nezaposlene osobe deset najbrojnijih zanimanja prema stupnjevima složenosti zanimanja u Republici Hrvatskoj (31. ožujka 2010. godine).....	151
8.2	Traženi radnici u Republici Hrvatskoj (od siječnja do ožujka 2010. godine).....	151
8.3	POPIS PRIORITETA I MJERA PO STATISTIČKIM REGIJAMA.....	152
8.3.1	Tablica 7.: Prioriteti i mjere - Sjeverozapadna Hrvatska	152
8.3.2	Tablica 8.: Prioriteti i mjere - Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska	152
8.3.3	Tablica 9.: Prioriteti i mjere - Jadranska Hrvatska.....	153
9	POJMOVNIK.....	154

UVOD

Novim *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (članak 18, stavak 3) propisano je da Hrvatski sabor, na prijedlog Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, donosi strateški dokument mreže koji bi trebao sadržavati smjernice i kriterije za osnivanje novih visokih učilišta i studijskih programa te projekciju osnivanja novih javnih visokih učilišta.

Time se želi zaustaviti daljnje nekontrolirano širenje postojeće mreže visokih učilišta i studijskih programa te budući razvoj sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj uskladiti s potrebama hrvatskoga društva, vodeći računa o raspoloživim materijalnim, ljudskim i financijskim pretpostavkama nužnima za to, kako bi se očuvala i dodatno poboljšala kvaliteta toga sustava.

Slijedom svoje zakonske obveze koja propisuje donošenje strateškog dokumenta mreže te u skladu sa svojom ulogom najvišega stručnog tijela koje se brine za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava visokog obrazovanja Republike Hrvatske, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje izradilo je navedeni dokument.

Dokument polazi od analize postojeće mreže visokih učilišta i studijskih programa dajući osvrt na okolnosti njezina dosadašnjeg razvoja te, kao novost, donosi kvalitativne kriterije kojima bi se trebalo voditi pri osnivanju novih visokih učilišta i odobravanju novih studijskih programa.

Pri izradi dokumenta korišteni su podaci koje je Agencija za znanost i visoko obrazovanje prikupila u suradnji s relevantnim institucijama, kao što su Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska gospodarska komora, Državni zavod za statistiku, Ekonomski institut i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te objavila u dokumentu *Polazne osnove za mrežu visokih učilišta i studijskih programa*.

Ovaj dokument je prijedlog namijenjen nadležnim tijelima Republike Hrvatske za djelovanje na području visokog obrazovanja, posebice u postupcima donošenja odluka o opravdanosti osnivanja novih visokih učilišta i/ili odobravanja novih studijskih programa.

Dokument bi trebao poslužiti i svim potencijalnim predlagačima za osnivanje novih visokih učilišta i/ili studijskih programa, ali i široj javnosti kojoj je potrebna informacija o sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

1 OCJENA POSTOJEĆEGA STANJA

Postojeća mreža visokih učilišta i studijskih programa rezultat je dugogodišnjeg procesa nastajanja u kojem su bile djelotvorne mnogobrojne i raznorodne povoljne i nepovoljne okolnosti. Danas je taj sustav uobličen u **7** javnih sveučilišta, **3** privatna sveučilišta, **13** javnih veleučilišta, **2** privatna veleučilišta, **3** javne visoke škole i **27** privatnih visokih škola.

U Prilogu ovog dokumenta su mnogobrojni podaci o postojećoj mreži visokih učilišta i studijskih programa, a pomnijom analizom tih podataka može se zaključiti:

- Republika Hrvatska počela je s razvojem binarnog (sveučilišnog i stručnog) sustava te s policentričnim razvojem visokog obrazovanja, ali je još daleko od dovršetka tog opsežnog procesa
- uspostavom sedam javnih sveučilišta Republika Hrvatska dosegula je maksimum koji je ostvariv, s obzirom na raspoloživ znanstveno-nastavni potencijal sada i u idućih 10 – 15 godina
- osnivanjem triju novih privatnih sveučilišta u relativno kratkom razdoblju Republika Hrvatska odstupa od uobičajene prakse u razvijenim zemljama Europske unije, koja ne poznaje osnivanje sveučilišta *ab ovo*, nego bi to trebao biti dugotrajan i zahtjevan proces preoblikovanja već postojećeg visokog učilišta u sveučilište u trenutku kada je ono spremno izvoditi doktorski studij
- novije utemeljena sveučilišta imaju samo, ili pretežno, društveni i humanistički karakter, što nije zadovoljavajuće; za pokretanje pojedinih studija iz društvenog područja bila su dovoljna manja financijska sredstva
- osnivanjem većeg broja javnih veleučilišta u posljednjih šest godina policentrični razvoj visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj dobio je svoju matricu; struktura studija i broj upisanih studenata ponovno dominiraju u području društvenih znanosti
- gotovo polovica svih stručnih studija još se održava na sveučilištima; znatna redistribucija tih studija na veleučilišta i visoke škole predstavljat će veoma složen i zahtjevan proces
- pojedina sveučilišta izvode dislocirane studije u raznim dijelovima Republike Hrvatske; njihovo uključivanje u lokalna veleučilišta, uz prethodno ispitivanje svrsishodnosti, predstavljat će dodatni problem
- privatne visoke škole osnovane su većinom u Zagrebu; iako se privatna inicijativa u visokom obrazovanju ne može ocijeniti nepoželjnom, činjenica da su gotovo svi studijski programi na privatnim visokim učilištima iz polja ekonomije, predstavlja društveni nesklad
- problem preklapanja i paralelizma postojećih studijskih programa, pri čemu srodni programi postoje u zemljopisno bliskim mjestima (pa čak i unutar istoga sveučilišta), uzrokuje nepotrebno rasipanje postojećih resursa
- mreža visokih učilišta i studijskih programa neprestano se širila, posebno u posljednjem desetljeću, ali taj proces nije bio primjereno praćen povećanjem sredstava iz državnoga proračuna Republike Hrvatske; dosadašnja praksa u rješavanju problema bila je financiranje „u hodu“, što se vrlo često svodilo samo na preraspodjelu postojećih novčanih sredstava na sve veći broj visokih učilišta i studijskih programa

- iako je proračunsko financiranje raslo u apsolutnom iznosu, ta sredstva nisu mogla pokrivati proširenu mrežu visokih učilišta i studijskih programa pa su javna visoka učilišta iz godine u godinu smanjivala upisnu kvotu na teret državnoga proračuna Republike Hrvatske, a povećavala upisnu kvotu za studente s djelomičnom subvencijom iz državnoga proračuna koji troškove studija dijelom ili u cijelosti snose sami (studenti za osobne potrebe i izvanredni studenti)
- praksa upisa prevelikog broja studenata u odnosu prema kapacitetu visokog učilišta nepovoljno utječe na kvalitetu nastavnog procesa

2 PRIJEDLOG MREŽE VISOKIH UČILIŠTA I STUDIJSKIH PROGRAMA

Propisujući obvezu donošenja strateškog dokumenta mreže visokih učilišta i studijskih programa, namjera zakonodavca bila je uskladiti razvoj sustava visokoga obrazovanja s društvenim potrebama, ali i spriječiti nekontrolirani rast sustava visokog obrazovanja, što je posebice zamijećeno u posljednjih šest godina.

U trenutku kada je donesen *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, u Republici Hrvatskoj bilo je **6** sveučilišta, **7** veleučilišta i **15** visokih škola, a danas postoji **10** sveučilišta, **15** veleučilišta i **30** visokih škola. Studijskih je programa, u razdoblju neposredno prije 2005. godine, tijekom koje su oni usklađeni s *bolonjskim* načelima, bilo nešto više od **400**, a danas ih je gotovo **1.300**. Iz navedenih brojčanih podataka proizlazi da se broj visokih učilišta u Republici Hrvatskoj u posljednjih 6 – 7 godina udvostručio, a broj studijskih programa utrostručio.

Međutim, porast broja visokih učilišta nije trend koji se događa samo u Republici Hrvatskoj, nego je taj trend zamijećen i u cijelome svijetu. Na to je utjecala povećana potražnja za visokim obrazovanjem koja se javlja posljednjih desetljeća (tzv. „masifikacija“ visokog obrazovanja) te se procjenjuje da će se taj trend nastaviti. Pri tome najviše raste broj privatnih visokih učilišta, posebice visokih učilišta koja nisu sveučilišta (*non-university*).

Unatoč navedenoj činjenici mreža visokih učilišta ne može biti takva da administrativno sprječava osnivanje studijskih programa ili visokih učilišta samo zato što u blizini postoji slično visoko učilište ili je dosegnut propisan broj visokih učilišta na nekome području. To bi moglo ozbiljno narušiti kvalitetu cijeloga sustava, dovodeći postojeća visoka učilišta u monopolistički položaj, bez konkurencije, a time i bez najjačeg motiva za podizanje ili čak očuvanje kvalitete. Definirati gdje će se i u kojoj mjeri ustrojavati studijski programi određenoga profila izbjegla je, primjerice, i Republika Slovenija. U strateškom dokumentu *Mreža visokoškolskih zavodov in študijskih programov v Republiki Sloveniji 2010*. donose se samo demografske činjenice i inventura postojećega stanja.

Umjesto administrativnim, osnivanje novih visokih učilišta i studijskih programa treba regulirati kvalitativnim kriterijima, koji će uzimati u obzir u prvome redu sposobnost visokog

učilišta za izvođenje nastave, zanimanje kandidata za studij, potrebe tržišta rada te usklađenost s gospodarskim, društveno-socijalnim i kulturnim prioritetima Republike Hrvatske.

U duhu toga Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje predlaže smjernice i kriterije na kojima bi se ubuduće trebalo temeljiti donošenje ocjene o opravdanosti osnivanja novih visokih učilišta i studijskih programa.

3 SMJERNICE I KRITERIJI ZA OSNIVANJE VISOKIH UČILIŠTA I STUDIJSKIH PROGRAMA

3.1 Smjernice i kriteriji za osnivanje novih studijskih programa na postojećim visokim učilištima

Novi studijski program koji predlaže postojeće visoko učilište ocjenjuje se nizom od n kriterija. Za svaki kriterij i izračunava se ocjena O_i .

Nisu svi kriteriji jednako važni pa se svakom kriteriju pridjeljuje težina T_i . Konačna ocjena K za studijski program dobije se zbrajanjem pojedinačnih ocjena pomnoženim s pripadnom težinom kriterija. Ako je ocjena manja od 0, u ukupnu sumu ući će s iznosom 0, a ako je veća od 1, u ukupnu sumu ući će s iznosom 1:

$$K = \sum_{i=1}^n \max(\min(O_i, 1), 0) \cdot T_i$$

Kako se težine postavljaju tako da suma svih težina bude 1, gornji izraz osigurava da minimalna moguća ocjena bude 0, a maksimalna moguća ocjena 1. Prihvaćaju se studijski programi koji dobiju ukupnu ocjenu K veću ili jednaku graničnoj vrijednosti koju će utvrditi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje najkasnije u roku od trideset dana od dana donošenja strateškog dokumenta mreže.

Ako je za neki kriterij i postavljena donja granica D_i koju studijski program mora zadovoljiti da bi bio prihvaćen, a studijski je program po takvome kriteriju ocijenjen slabije od donje granice, neće se prihvatiti, bez obzira na ukupnu ocjenu.

I. Opterećenje nastavnika

Obrazloženje

Da bi se osigurala kvaliteta institucije, bitno je da nastavnici nisu preopterećeni nastavom kako bi mogli uredno obavljati i svoje ostale poslove.

Čl. 33. *Kolektivnoga ugovora za znanost i visoko obrazovanje* propisuje:

1) Puno nastavno opterećenje nastavnika izabranih u znanstveno-nastavno zvanje iznosi 300 norma sati godišnje.

2) Puno nastavno opterećenje zaposlenika izabranih u suradničko zvanje višeg asistenta na sveučilištu iznosi 225 norma sati godišnje.

3) Puno nastavno opterećenje zaposlenika izabranih u suradničko zvanje asistenta na sveučilištu iznosi 150 norma sati godišnje.

4) Puno nastavno opterećenje zaposlenika izabranih u suradničko zvanje na veleučilištu i visokoj školi iznosi 300 norma sati godišnje.

5) Puno nastavno opterećenje nastavnika izabranih u nastavno zvanje iznosi 450 norma sati godišnje.

6) Puno nastavno opterećenje zaposlenika izabranih u stručno zvanje, laboranata te pomoćnoga nastavnog osoblja iznosi 600 norma sati godišnje.

Čl. 34 *Kolektivnoga ugovora* propisuje:

1) Nastavnici iznimno mogu izvoditi nastavu više od punog nastavnog opterećenja, računato prosječno na punu akademsku godinu.

2) Nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju, nastavnom zvanju te viši asistenti nisu obvezni raditi više od trećine iznad punog nastavnog opterećenja.

3) Za rad preko punoga nastavnog opterećenja plaća se može uvećati najviše do 37,5% osnovne plaće osim za zaposlenike iz stavka 2. članka 33. kojima se za rad preko punoga nastavnog opterećenja plaća može uvećati najviše do 18,75% osnovne plaće.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu 1 dobiju studijski programi na visokim učilištima na kojima nema ukupnog preopterećenja nastavom, a ocjenu 0 oni studijski programi kod kojih je preopterećenje nastavom veće od 37,5%. Preopterećenje nastavom računa se tako da se ukupan broj izvedenih norma sati nastave podijeli s punim opterećenjem stalno zaposlenih nastavnika (prema Kolektivnom ugovoru). Puno opterećenje nastavnika zaposlenih s dijelom radnoga vremena računa se tako da se puno opterećenje stalno zaposlenoga nastavnika pomnoži s odgovarajućim postotkom radnoga vremena na koji je nastavnik zaposlen. Studijski programi koji dobiju ocjenu manju ili jednaku 0 neće se prihvatiti.

$$O_1 = (37,5 - \text{ukupno preopterećenje nastavom})/37,5$$

$$D_1 = 0$$

II. Omjer nastavnika i studenata

Obrazloženje

Kvalitetu nastave nemoguće je održati ako je omjer nastavnika i studenata prevelik. U skladu s *Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta* omjer između ukupnog broja stalno zaposlenih nastavnika i suradnika te ukupnog broja upisanih studenata ne smije biti veći od 1:30, pri čemu se broj redovitih studenata množi s koeficijentom 1, a broj izvanrednih studenata s koeficijentom 0,5. Dakle, neprihvatljivim se smatra omjer nastavnika i studenata koji je veći od 1:30.

Sljedeći izraz osigurava da najveću ocjenu dobiju studiji s omjerom nastavnika i studenata manjim ili jednakim 1:15, a minimalnu ocjenu studiji s tim omjerom većim ili jednakim 1:30. Studijski programi kod kojih je omjer nastavnika i studenata veći od 1:30 neće se prihvatiti.

$$O_2 = (30 - \text{omjer nastavnika i student})/15$$

$$D_2 = 0$$

U sljedećoj fazi razrade kriterija Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje detaljnije će definirati parametre koji određuju najnižu i najvišu ocjenu, ovisno o znanstvenome polju unutar kojega se izvodi studijski program:

- Biomedicina i zdravstvo
- Biotehničke znanosti
- Društvene znanosti
- Humanističke znanosti
- Interdisciplinarna područja znanosti
- Prirodne znanosti
- Tehničke znanosti
- Umjetničko područje

Do definiranja parametara ocjena se utvrđuje za sva polja jednako, prema gore navedenoj formuli.

III. Pokrivenost nastave vlastitim kadrom

Obrazloženje

Održavanje nastave uz pomoć vanjskih nastavnika mora biti iznimka, a ne pravilo, osim kod osnivanja novih visokih učilišta kojima treba pomoći u tom procesu, dok ne stvore i ne zaposle vlastiti kadar. Izvođenje nastave izvan vlastitoga visokog učilišta nije dobro rješenje ni za matičnu ustanovu ni za ustanovu u kojoj nastavnik gostuje, jer je manje raspoloživ i za jedne i za druge studente, a ponekad je i motivacija manja.

Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta

propisano je da od ukupnog broja norma sati za predloženi studijski program najmanje jednu polovicu trebaju izvoditi zaposlenici s punim radnim vremenom izabrani u znanstveno-nastavna i/ili umjetničko-nastavna zvanja u slučaju sveučilišta, odnosno jednu trećinu trebaju izvoditi zaposlenici s punim radnim vremenom izabrani u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja u slučaju veleučilišta i visoke škole.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studiji potpuno pokriveni vlastitim kadrom, a minimalnu ocjenu studiji kod kojih se vlastitim kadrom pokriva manje od Pravilnikom propisanoga postotka nastave. Pokrivenost nastave računa se na temelju broja norma sati koje izvode stalno zaposleni nastavnici. Taj se broj podijeli s ukupnim brojem norma sati održane nastave. Studijski programi kod kojih se vlastitim kadrom pokriva manje od Pravilnikom propisanoga postotka nastave neće se prihvatiti.

$$O_3 =$$

(postotak pokrivenosti nastave vlastitim kadrom – 50)/50 (za sveučilišta)

(postotak pokrivenosti nastave vlastitim kadrom – 33)/67 (za veleučilišta i visoke škole)

$$D_3 = 0$$

Kod sveučilišta, dakle, vlastitim kadrom mora biti pokriveno barem 50%, a kod veleučilišta barem 33% nastave. Taj se prijedlog temelji na trenutačnoj regulativi, ali Nacionalno vijeće smatra da te brojke u budućnosti treba povećati.

IV.   Prostor po studentu

Obrazloženje

Nastava se mora održavati u odgovarajućim prostorima. Adekvatnost prostornih kapaciteta za izvođenje nastave u skladu s *Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta* određuje se stavljanjem u odnos predviđenog broja upisanih studenata s veličinom uporabljivog prostora, i to tako da na svakog studenta dolazi u pravilu 1,25 m² uporabljivog prostora.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studiji s barem 5 m² prostora po upisanome studentu, a minimalnu ocjenu studiji koji imaju manje od 1,25 m² po upisanome studentu. Studiji s manje od 1,25 m² po upisanome studentu neće se prihvatiti. Računa se samo prostor namijenjen održavanju nastave (npr. predavaonice, laboratoriji, vježbališta).

$$O_4 = (\text{prostor po studentu} - 1,25)/3,75$$

$$D_4 = 0$$

V. Potrebe tržišta rada (prema *Preporukama za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja HZZ*)

Obrazloženje

U skladu s Uredbom Vlade Republike Hrvatske prihvaćenom u srpnju 2010. godine, Hrvatski zavod za zapošljavanje obvezuje se pratiti, analizirati i predviđati potrebe tržišta rada za pojedina zanimanja te izrađivati preporuke za obrazovnu upisnu politiku. Preporuke za obrazovnu upisnu politiku Zavod jedanput na godinu upućuje obrazovnim ustanovama, tijelima jedinica lokalne i područne samouprave, sektorskim vijećima te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, koji uzimaju u obzir preporuke Zavoda pri predlaganju i utvrđivanju kvota za upis učenika i studenata.

Područne službe Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje provele su analizu i prognozu potreba tržišta rada za pojedinim zanimanjima u Republici Hrvatskoj te izradile dokument pod nazivom *Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja*.

Analiza i prognoza potreba tržišta rada za pojedinim zvanjima provedena je na osnovi statističkih podataka i relativnih pokazatelja o zapošljavanju nezaposlenih osoba prema obrazovnom programu koji su završile, podataka o nedostatku radnika pojedinih zvanja dobivenih anketom poslodavaca te na osnovi kvalitativnih dojмова savjetnika stečenih iskustvom posredovanja pri zapošljavanju.

Na temelju potrebe za pojedinim zvanjima u prethodnom razdoblju, osobito prije gospodarske krize, napravljena je prognoza njihova položaja u budućnosti, uzimajući u obzir strategije i planove gospodarskog razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini.

Prognoza je načinjena za 20 područja od kojih su neka podijeljena na potpodručja. Prognoza je načinjena za ukupno 42 cjeline.

Za svaku su cjelinu popisani:

- obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata
- obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

S obzirom na to da u dijelu obrađenih cjelina nema visokih učilišta, a u nekima ih vjerojatno nikada neće ni biti, iz ovih podataka sažimaju se podaci za regiju u kojoj se predlaže neki studijski program (za županiju u kojoj se predlaže program i njoj susjedne županije) te podaci za cijelu Republiku Hrvatsku.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studiji kod kojih se i na regionalnoj i na državnoj razini iskazuje potreba da se poveća kvota, a minimalnu ocjenu studiji kod kojih se i na regionalnoj i na državnoj razini iskazuje potreba da se ona smanji.

$$O_5 = 0,55 \cdot P_r + 0,45 \cdot P_d$$

gdje su P_r i P_d parametri povezani s preporukama za državu, odnosno regiju i to:

1 – ako postoji potreba za povećanjem kvote

0,5 – ako se ne spominje potreba ni za povećanjem niti za smanjenjem kvote

0 – ako se spominje potreba za smanjenjem kvote

$D_5 =$ nema

VI. Interes za polje studija na razini Republike Hrvatske (ljetni upisni rok)

Obrazloženje

Od 2010. godine upis na visoka učilišta obavlja se na temelju rang-lista načinjenih uz pomoć *Nacionalnog informacijskog sustava prijava za visoka učilišta*, tako da je interes za pojedine studije moguće sustavno i precizno pratiti. Kao relevantni, uzimaju se podaci s ljetnoga upisnog roka. Nije smisleno otvarati nove studije ako se ni postojeći studiji u ljetnome upisnom roku ne popune.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studiji koji pripadaju znanstvenom polju u kojemu je na razini RH u posljednje 3 godine popunjena cijela kvota, a minimalnu ocjenu studiji koji pripadaju znanstvenom polju u kojemu je na razini RH u posljednje 3 godine u prosjeku popunjeno 50% kvote.

$$O_6 = (\text{postotak popunjenosti ukupne kvote} - 50) / (50)$$

$$D_6 = 0$$

VII. Interes za polje studija na regionalnoj razini (ljetni upisni rok)

Obrazloženje

Iz *Nacionalnog informacijskog sustava prijava za visoka učilišta* uzimaju se podatci o interesu za polje studija na razini regije (županije u kojoj se predlaže studijski program i njoj susjednih županija).

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studiji koji pripadaju znanstvenom polju u kojemu je na razini regije u posljednje 3 godine popunjena cijela kvota ili ako na razini regije nema studija iz toga znanstvenoga polja, a da minimalnu ocjenu dobiju studiji koji pripadaju znanstvenom polju u kojemu je na razini regije u posljednje 3 godine u prosjeku popunjeno 50% kvote.

$$O_7 = (\text{postotak popunjenosti ukupne kvote} - 50) / 50$$

- ako na regionalnoj razini ne postoji studij iz toga polja, $O_7 = 1$.

$$D_7 = \text{nema}$$

VIII. Popunjenost institucije u ljetnome upisnom roku

Obrazloženje

Institucijama za koje ne postoji interes ne treba odobravati nove studijske programe, dok ne restrukturiraju postojeće studije ili od nekih ne odustanu.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studiji na institucijama koje popune cijelu upisnu kvotu u ljetnome upisnom roku, a minimalnu ocjenu studiji na institucijama koje popune do 50% kvote u ljetnome upisnom roku.

$$O_8 = (\text{postotak popunjenosti ukupne kvote} - 50)/50$$

$$D_8 = \text{nema}$$

IX. Usporedivost s postojećim studijskim programima

Obrazloženje

Jače treba stimulirati studijske programe koji još ne postoje u regiji, a posebno one koji ne postoje u Republici Hrvatskoj.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobije studijski program koji se ne izvodi nigdje u Republici Hrvatskoj, a minimalnu ocjenu studijski program koji se već izvodi u regiji (županiji i njoj susjednim županijama). Postojanje sličnoga studija u regiji ne bi smjelo biti eliminacijski čimbenik, ako se, ukupno gledano, radi o kvalitetnom prijedlogu, kako bi se spriječio monopol.

$$O_9 =$$

1 – ako sličan program ne postoji u RH

0,5 – ako sličan program ne postoji u regiji, ali postoji u RH

0 – ako sličan program postoji i u regiji i u RH

$$D_9 = \text{nema}$$

X. Studijski program izvodi se na području od posebne državne skrbi

Obrazloženje

Jače treba poticati studijske programe koji se izvode na području od posebne državne skrbi, tako da će takav studijski program prema tome kriteriju dobiti ocjenu 1, a ostali studijski programi ocjenu 0.

$$O_{10} =$$

1 – ako se studijski program izvodi na području od posebne državne skrbi

0 – ako se studijski program ne izvodi na području od posebne državne skrbi

$$D_{10} = \text{nema}$$

XI. Usklađenost s gospodarskim, društveno-socijalnim i kulturnim prioritetima RH*Obrazloženje*

Trebalo bi jače poticati osnivanje studijskih programa koji su usklađeni s gospodarskim, društveno-socijalnim i kulturnim prioritetima Republike Hrvatske. Kako trenutačno ne postoji jasna nacionalna gospodarska, društveno-socijalna i kulturna strategija države, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, Nacionalno vijeće za znanost i Nacionalno vijeće za konkurentnost rangirat će važnost sva 63 znanstvena polja, tako da svaki član nacionalnih vijeća pojedinačno svakom znanstvenom polju, prema vlastitom nahođenju, dodijeli ocjenu važnosti od 1 do 5, posebno za gospodarsku, društveno-socijalnu i kulturnu važnost za Republiku Hrvatsku. Znanstvena se polja rangiraju po sva ta tri kriterija, prema prosječnoj ocjeni iz svakoga kriterija rangom od 1 do 63, pri čemu će rang 1 unutar svakoga kriterija dobiti polje koje je dobilo najveću prosječnu ocjenu prema tom kriteriju. Konačnu listu prioriteta donosi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje.

Rangiranje se utvrđuje u roku od 30 dana od dana kada je donesen strateški dokument mreže i ponavlja se svake godine, a do tada se primjenjuju prethodno utvrđeni rangovi.

Ako netko od članova nacionalnih vijeća ne dostavi svoju ocjenu važnosti znanstvenih polja u zadanom roku, konačna lista prioriteta donosi se na temelju ocjena važnosti znanstvenih polja onih članova koji su ih dostavili u zadanom roku.

Ako se rangovi ne utvrde u gore navedenom roku, Strateški dokument mreža primjenjuje se bez tog kriterija.

Sljedeći izrazi osiguravaju da maksimalnu ocjenu 1 dobije studijski program iz znanstvenoga polja koje je dobilo najveću prosječnu ocjenu, a minimalnu ocjenu studijski program iz znanstvenoga polja koje je dobilo najmanju prosječnu ocjenu. Donja granica ne postoji, jer je moguće da znanstveno polje koje je, primjerice, pri vrhu rang-liste prema kulturnom kriteriju, bude pri dnu rang-liste prema gospodarskome kriteriju.

a) Usklađenost polja studijskog programa s gospodarskim prioritetima RH

$$O_{11a} = (64 - \text{rang-polja})/63$$

$$D_{11a} = \text{nema}$$

b) Usklađenost polja studijskog programa s društveno-socijalnim prioritetima RH

$$O_{11b} = (64 - \text{rang-polja})/63$$

$$D_{11b} = \text{nema}$$

c) Usklađenost polja studijskog programa s kulturnim prioritetima RH

$$O_{11c} = (64 - \text{rang-polja})/63$$

$$D_{11c} = \text{nema}$$

XII. Usklađenost s državnom i županijskom razvojnom strategijom*Obrazloženje*

Osim s gospodarskim, društveno-socijalnim i kulturnim prioritetima Republike Hrvatske, studijski programi morali bi biti usklađeni i s državnom i županijskom razvojnom strategijom, ako su donesene. Programi usklađeni s razvojnom strategijom dobit će najvišu ocjenu 1, a ako takva strategija ne postoji, programi će dobiti ocjenu 0,5. Ako strategija postoji, a program s njom nije usklađen, dobit će ocjenu 0. Donja granica ne postoji, odnosno neće se *a priori* odbijati programi koji nisu usklađeni sa strategijom, ako ona postoji.

 $O_{12d} =$

1 – ako je program usklađen s državnom razvojnom strategijom

0,5 – ako ne postoji državna razvojna strategija

0 – ako program nije usklađen s državnom razvojnom strategijom

 $D_{12d} =$ nema $O_{12z} =$

1 – ako je program usklađen sa županijskom razvojnom strategijom

0,5 – ako ne postoji županijska razvojna strategija

0 – ako program nije usklađen sa županijskom razvojnom strategijom

 $D_{12z} =$ nema**XIII. Početni trošak iz državnoga proračuna***Obrazloženje*

Poželjno je jače poticati studijske programe koji će iziskivati manji trošak u državnome proračunu. Pokretanje studijskog programa može iziskivati znatne investicije (prostor i oprema).

Sljedeći izraz osigurava da najveću ocjenu dobije studijski program koji ne iziskuje nikakav početni trošak iz državnoga proračuna, a najmanju ocjenu studijski program koji iziskuje trošak za pokretanje studija od 10.000.000,00 kn. Taj će se iznos periodično revidirati.

 $O_{13} = (10.000.000 - \text{trošak})/10.000.000$ $D_{13} =$ nema

XIV. Trošak iz državnoga proračuna po završenoj godini studija*Obrazloženje*

Razumno je poticati studijske programe na kojima će se steći kvalifikacija uz manji ukupni trošak. Trošak po završenoj godini studija izračunava se tako da se ukupan godišnji prihod ustanove (uključujući i troškove novoga studija) podijeli na sumu po svim studijima broja osoba koje su stekle kvalifikaciju u toj godini na nekome studiju (uključujući i procijenjeni godišnji broj osoba koje će godišnje steći kvalifikaciju na novome studiju) pomnoženoga s onoliko godina koliko studij nominalno traje.

Sljedeći izraz osigurava da najveću ocjenu dobije studijski program na kojemu godina državni proračun stoji manje od 15.000 kuna, a najmanju ocjenu studijski program na kojemu godina stoji više od 100.000 kuna.

$$O_{14} = (100.000 - \text{cijena godine})/85.000$$

$$D_{14} = \text{nema}$$

U sljedećoj fazi razrade kriterija potanje će se definirati parametri koji određuju najnižu i najvišu ocjenu, ovisno o znanstvenome polju unutar kojega se izvodi studijski program:

- Biomedicina i zdravstvo
- Biotehničke znanosti
- Društvene znanosti
- Humanističke znanosti
- Interdisciplinarna područja znanosti
- Prirodne znanosti
- Tehničke znanosti
- Umjetničko područje

XV. Izvođenje programa u suradnji s drugim institucijama*Obrazloženje*

Izvođenje studijskih programa u suradnji s drugim institucijama je poželjno, jer jača međusobni transfer znanja i iskustava, veze i mobilnost. Posebno je poželjno izvođenje studijskih programa u suradnji sa stranim institucijama. Studijski programi koji se izvode u suradnji sa stranom institucijom dobit će ocjenu 1, studijski programi koji se izvode u suradnji s drugim domaćim institucijama dobit će ocjenu 0,5, a studijski programi koji se izvode isključivo unutar ustanove koja ih predlaže dobit će ocjenu 0. Donje granice prema ovome kriteriju nema.

$$O_{15} =$$

1 – ako se program izvodi u suradnji sa stranom institucijom

0,5 – ako se program izvodi u suradnji s drugom domaćom institucijom

0 – ako se program ne izvodi u suradnji s drugim institucijama

$$D_{15} = \text{nema}$$

XVI. Odnos broja studenata i broja učenika koji završavaju srednju školu u regiji*Obrazloženje*

Mrežu visokih učilišta trebalo bi širiti na područja u kojima postoji manjak visokih učilišta. Zato se izračunava kolika je u regiji (županiji i njoj susjednim županijama) ukupna kvota za upis na prvu godinu preddiplomskoga studija te koliko učenika u istoj regiji završava četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Omjer tih dviju veličina određuje ocjenu prema ovome kriteriju.

Sljedeći izraz osigurava da maksimalnu ocjenu dobiju studijski programi u regijama u kojima uopće nema studenata, a minimalnu ocjenu studijski programi u regijama u kojima ima onoliko novih studenata koliko i učenika koji završavaju četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Donje granice ovdje nema, tj. moguće je, ako je ukupna ocjena povoljna, otvoriti novi studijski program i ondje gdje ima više studenata od učenika koji završavaju srednju školu.

$O_{16} = 1$ – omjer broja studenata i učenika

$D_{16} =$ nema

Težine pojedinih kriterija

Značaj pojedinoga kriterija pojedinačno ocjenjuju svi članovi Nacionalnoga vijeća za visoko obrazovanje, u roku od 30 dana od dana kada je donesen strateški dokument mreže, i to ocjenama od 1 do 5, a težine T_i dobivaju se normalizacijom prosječnih ocjena značaja svakoga pojedinog kriterija Z_i , tako da njihova ukupna suma bude 1:

$$T_i = \frac{Z_i}{\sum_{i=1}^n Z_i}$$

Ocjenjivanje se ponavlja svake godine, a do tada se primjenjuju prethodno utvrđene ocjene.

Do dana dok se ne utvrdi težina pojedinih kriterija i prag iz točke 3.1. ovog dokumenta, strateški dokument mreže ne može se početi primjenjivati.

3.2 Smjernice i kriteriji za osnivanje studijskih programa novih visokih učilišta

Novi studijski program koji predlaže novo visoko učilište ocjenjuje se na jednak način kao i novi studijski program koji predlaže već postojeće visoko učilište.

Pri ocjenjivanju predloženog studijskog programa novog visokog učilišta u obzir se uzimaju isti kriteriji kao i pri ocjenjivanju predloženog studijskog programa već postojećeg visokog učilišta, osim kriterija koji se odnose na opterećenje nastavnika, na omjer nastavnika i studenata i na pokrivenost nastave vlastitim kadrom. Naime, kriteriji koji u obzir uzimaju broj zaposlenih nastavnika nisu primjenjivi u prvoj fazi inicijalne akreditacije za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja tijekom koje se, u skladu sa *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*, donosi mišljenje o opravdanosti osnivanja, u skladu sa strateškim dokumentom mreže. U toj prvoj fazi novo visoko učilište nema zaposlenih nastavnika i može ih početi zapošljavati tek nakon dobivanja suglasnosti za osnivanje visokog učilišta. Nakon što proteknu najmanje dvije godine od izdavanja suglasnosti za osnivanje visokog učilišta, to visoko učilište može podnijeti dokumentaciju o zapošljavanju nastavnika izabranih u odgovarajuća zvanja, a o čemu, među ostalim, ovisi i izdavanje dopusnice.

Međutim, kako u toj prvoj fazi inicijalne akreditacije novo visoko učilište sklapa ugovor s već postojećim visokim učilištem o zajedničkom izvođenju studijskog programa koje ima dopusnicu tijekom najmanje iduće dvije godine, u obzir će se, kao kriterij, uzeti i podaci o nastavnicima i studentima na toj matičnoj, već postojećoj instituciji s kojom novo visoko učilište sklapa ugovor, pri čemu će se tako nastalo opterećenje nastavom računati i postojećoj instituciji. Kvaliteta uvjeta izvođenja studijskih programa postojećeg visokog učilišta ne smije biti narušena zbog izvođenja zajedničkog studijskog programa s visokim učilištem u osnivanju.

Novo visoko učilište mora dobiti prolaznu ocjenu za najmanje onoliko studijskih programa koliko ih prema Zakonu mora imati.

4 PROJEKCIJA OSNIVANJA NOVIH JAVNIH VISOKIH UČILIŠTA

U ovome trenutku Republika Hrvatska ima dostatan broj javnih sveučilišta i do daljnjega ne bi trebalo osnivati nova javna sveučilišta, barem dok se ne konsolidiraju postojeća i dok ne prođe prvi krug reakreditacije, koja će pokazati stvarno stanje na njima.

Postojeću mrežu visokih učilišta trebalo bi urediti u prvome redu tako da se stručni studiji postupno počnu gasiti na sveučilištima. Glavni nositelji stručnih studija trebala bi biti regionalna veleučilišta koja trebaju jačati. Dislocirane studije postupno bi trebalo ukidati, odnosno uklapati u regionalna sveučilišta ili veleučilišta.

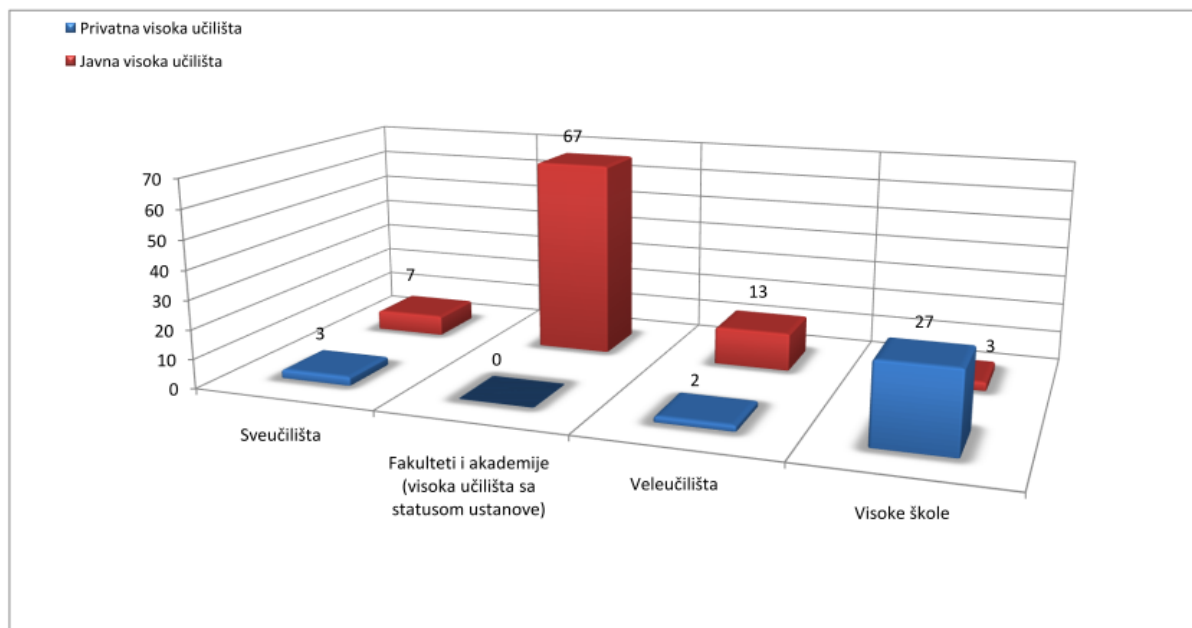
Trenutačna veličina sustava dovoljna je da pokrije potrebe Republike Hrvatske. Ukupna upisna kvota za prvu godinu preddiplomskih i integriranih studija za hrvatske državljane za akademsku godinu 2011./2012. iznosila je 37.268 mjesta, uz dodatna 894 mjesta za strane državljane. Za ukupnu upisnu kvotu se, od ukupno 32.374 učenika četverogodišnjih srednjih škola (12.065 učenika gimnazija i 20.309 učenika strukovnih škola), natječe njih 29.643 (11.916 gimnazijalaca i 17.727 učenika strukovnih škola). Zajedno s kandidatima koji su završili školovanje ranije ili izvan RH, ukupno su za navedenu godinu bila 40.534 prijavljena kandidata. Međutim, osnivanje novih studija i učilišta ne može se administrativnim putem zabraniti pa ih zato treba regulirati primjenom kriterija iz prethodnoga poglavlja.

PRILOG:
**Polazne osnove za mrežu visokih učilišta i studijskih
programa u Republici Hrvatskoj**

5 Visoka učilišta u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj trenutno postoje 122 visoka učilišta sa statusom ustanove od toga: 7 javnih sveučilišta, 3 privatna sveučilišta, 67 fakulteta i akademija, 2 privatna veleučilišta, 13 javnih veleučilišta, 27 privatne visoke škole i 3 javne visoke škole.

GRAFIČKI PRIKAZ

5.1 Popis visokih učilišta u Republici Hrvatskoj

Sveučilište u Zagrebu	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Agronomski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Akademija dramske umjetnosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Akademija likovnih umjetnosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Arhitektonski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Ekonomski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet elektrotehnike i računarstva	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu	Varaždin
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet političkih znanosti	Zagreb

Sveučilište u Zagrebu - Fakultet prometnih znanosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet strojarstva i brodogradnje	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Farmaceutsko-biokemijski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Filozofski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Filozofski fakultet Družbe Isusove	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Geodetski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Geotehnički fakultet	Varaždin
Sveučilište u Zagrebu - Građevinski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Grafički fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Hrvatski studiji ¹	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Katolički bogoslovni fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Kineziološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Medicinski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Metalurški fakultet u Sisku	Sisak
Sveučilište u Zagrebu - Muzička akademija	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Pravni fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Prehrambeno-biotehnološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Prirodoslovno-matematički fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Rudarsko-geološko-naftni fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Stomatološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Šumarski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Tekstilno-tehnološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Učiteljski fakultet u Zagrebu	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Veterinarski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Splitu	Split
Sveučilište u Splitu - Ekonomski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje	Split
Sveučilište u Splitu - Filozofski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Građevinsko-arhitektonski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Katolički bogoslovni fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Kemijsko-tehnološki fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Kineziološki fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Medicinski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Pomorski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Pravni fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Prirodoslovno-matematički fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Umjetnička akademija u Splitu	Split
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Ekonomski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Elektrotehnički fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Filozofski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Građevinski fakultet	Osijek

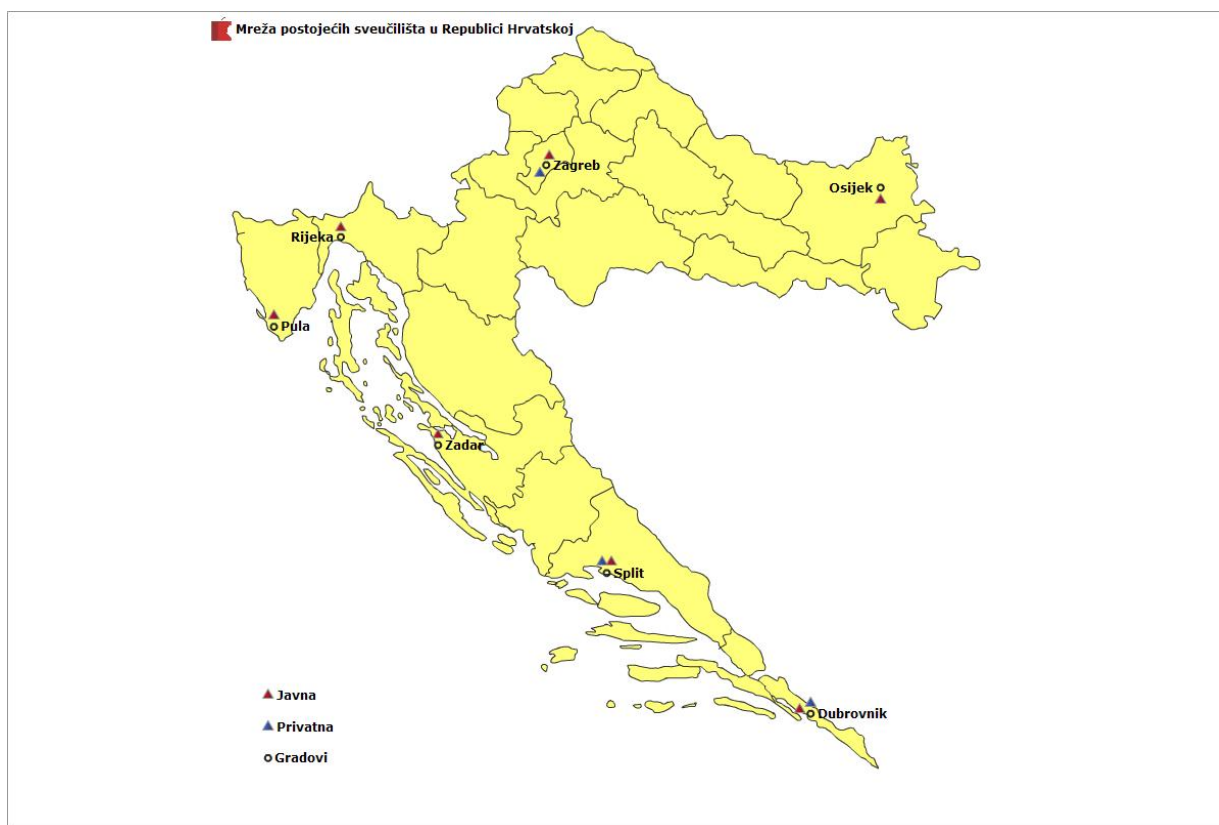
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu	Đakovo
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Medicinski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Poljoprivredni fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Pravni fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Prehrambeno-tehnološki fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Strojarski fakultet u Slavanskom Brodu	Slavonski Brod
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Učiteljski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Umjetnička akademija	Osijek
Sveučilište u Rijeci	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Akademija primjenjenih umjetnosti	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Ekonomski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Opatija	Opatija
Sveučilište u Rijeci - Filozofski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Građevinski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Medicinski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Pomorski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Pravni fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Tehnički fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Učiteljski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Zadru	Zadar
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Pula
Sveučilište u Dubrovniku	Dubrovnik
Društveno veleučilište u Zagrebu	Zagreb
Međimursko veleučilište u Čakovcu	Čakovec
Tehničko veleučilište u Zagrebu	Zagreb
Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Vukovar
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Knin
Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Gospić
Veleučilište u Karlovcu	Karlovac
Veleučilište u Požezi	Požega
Veleučilište u Rijeci	Rijeka
Veleučilište u Slavanskom Brodu	Slavonski Brod
Veleučilište u Šibeniku	Šibenik
Veleučilište u Varaždinu	Varaždin
Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	Zagreb
Visoka policijska škola u Zagrebu	Zagreb
Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici	Virovitica
Visoko gospodarsko učilište u Križevcima	Križevci
Hrvatsko katoličko sveučilište	Zagreb
Medijsko sveučilište u Splitu	Split
Međunarodno sveučilište u Dubrovniku	Dubrovnik

Veleučilište Velika Gorica	Velika Gorica
Veleučilište VERN	Zagreb
Američka visoka škola za menadžment i tehnologiju u Dubrovniku	Dubrovnik
Međunarodna diplomatska škola za poslovno upravljanje	Zagreb
POLITEHNIKA PULA - Visoka tehničko-poslovna škola s pravom javnosti	Pula
RRiF Visoka škola za financijski menadžment	Zagreb
TV - AKADEMIJA Visoka škola multimedijjskih i komunikacijskih tehnologija u Splitu	Split
Visoka novinarska škola u Zagrebu	Zagreb
Visoka politehnička škola u Zagrebu	Zagreb
Visoka poslovna škola "Minerva", Dugopolje	Dugopolje
Visoka poslovna škola "Zagreb"	Zagreb
Visoka poslovna škola Libertas	Zagreb
Visoka poslovna škola s pravom javnosti, Višnjan	Višnjan
Visoka poslovna škola za turistički i hotelski menadžment "Utilus"	Zagreb
Visoka škola "Hrvatsko Zagorje", Krapina	Krapina
Visoka škola tržišnih komunikacija "Agora"	Zagreb
Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski"	Zagreb
Visoka škola za informacijske tehnologije u Zagrebu	Zagreb
Visoka škola za menadžment i dizajn "Aspira"	Split
Visoka škola za odnose s javnošću i studij medija "Kairos"	Zagreb
Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam Krčelić"	Zaprešić
Visoka škola za primijenjeno računarstvo	Zagreb
Visoka škola za sigurnost	Zagreb
Visoka tehnička škola u Bjelovaru	Bjelovar
Zagrebačka škola ekonomije i managementa	Zagreb
Zagrebačka škola za menadžment	Zagreb
Visoka škola međunarodnih odnosa i diplomacije	Zagreb
Visoka škola za inspekcijski i kadrovski menadžment u pomorstvu	Split
Visoko učilište EFFECTUS - visoka škola za financije i pravo	Zagreb

¹ formalno pravno ima status podružnice Sveučilišta u Zagrebu ali je iskazana kao ustanova jer izvodi studijske programe u više znanstvenih područja i polja

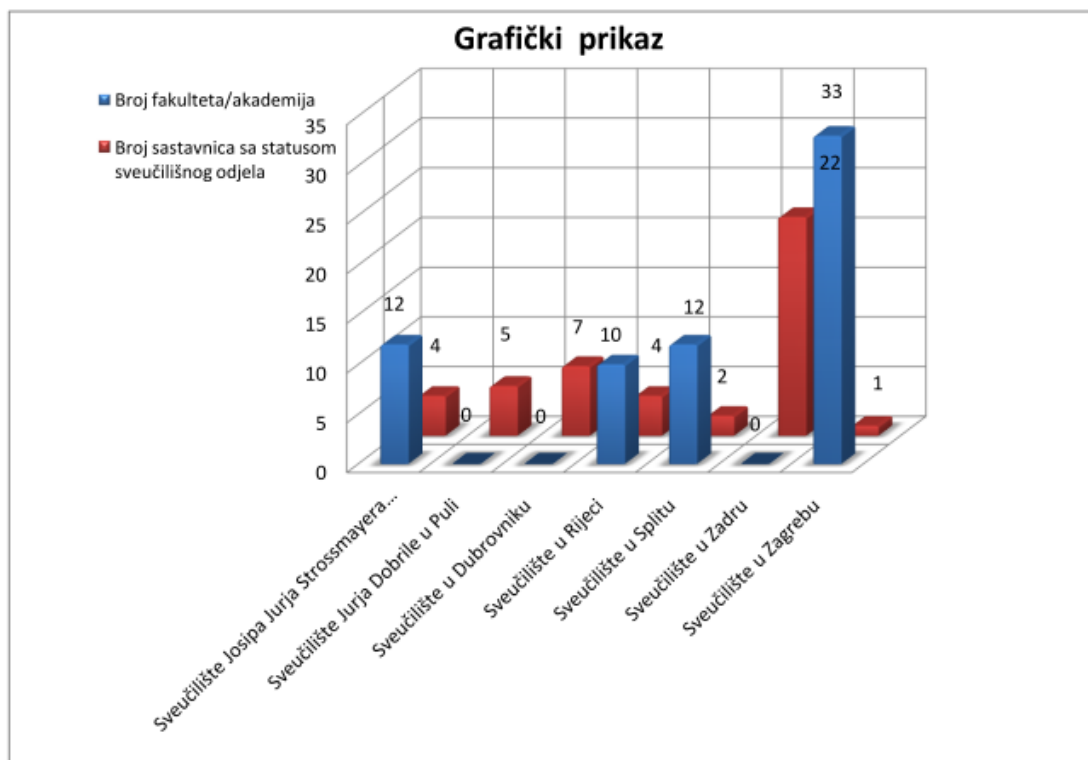

5.2 Mreža postojećih sveučilišta u Republici Hrvatskoj

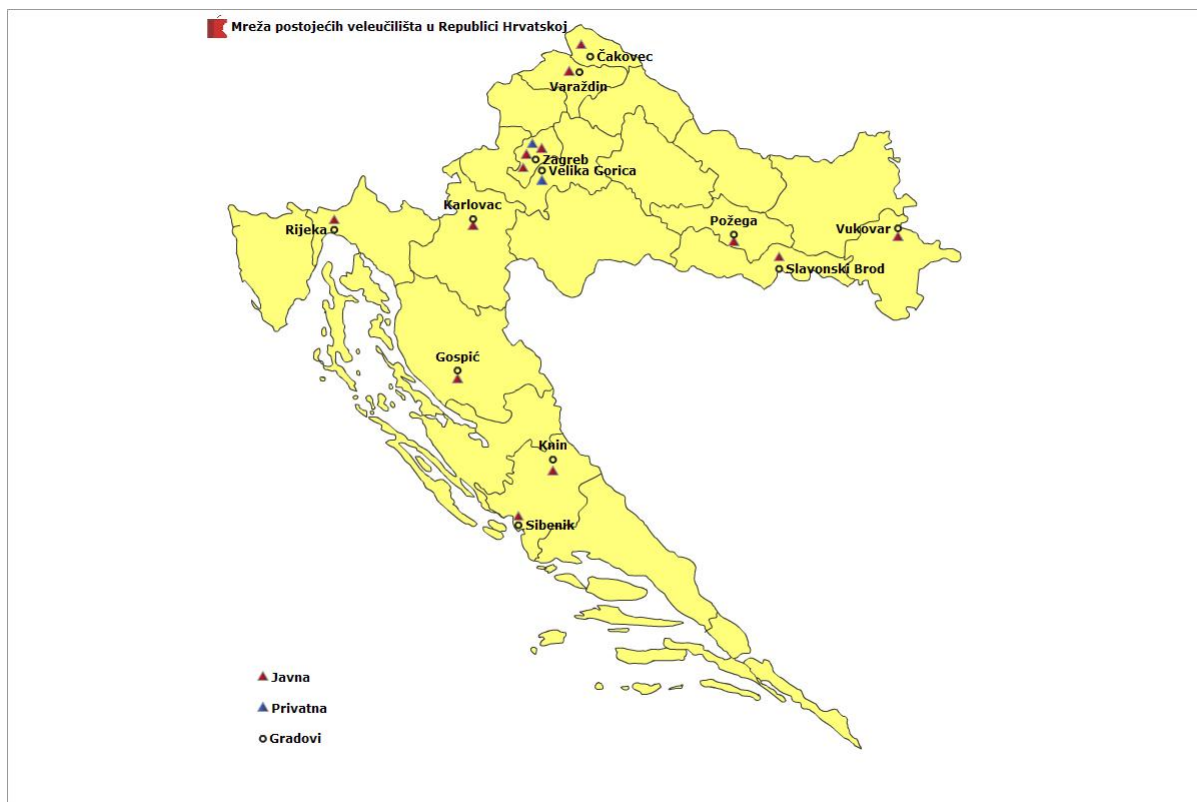

Postojeća mreža sveučilišta u RH	Sjedište	Vrsta
Sveučilište u Zagrebu	Zagreb	Javno sveučilište
Sveučilište u Splitu	Split	Javno sveučilište
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	Osijek	Javno sveučilište
Sveučilište u Rijeci	Rijeka	Javno sveučilište
Sveučilište u Zadru	Zadar	Javno sveučilište
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Pula	Javno sveučilište
Sveučilište u Dubrovniku	Dubrovnik	Javno sveučilište
Hrvatsko katoličko sveučilište	Zagreb	Privatno sveučilište
Medijsko sveučilište u Splitu	Split	Privatno sveučilište
Međunarodno sveučilište u Dubrovniku	Dubrovnik	Privatno sveučilište

Javno sveučilište	Broj fakulteta/akademija	Broj sastavnica sa statusom sveučilišnog odjela	Sveukupno sastavnica
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	12	4	16
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	0	5	5
Sveučilište u Dubrovniku	0	7	7
Sveučilište u Rijeci	10	4	14
Sveučilište u Splitu	12	2	14
Sveučilište u Zadru	0	22	22
Sveučilište u Zagrebu	33	1	34
Ukupno	67	45	112

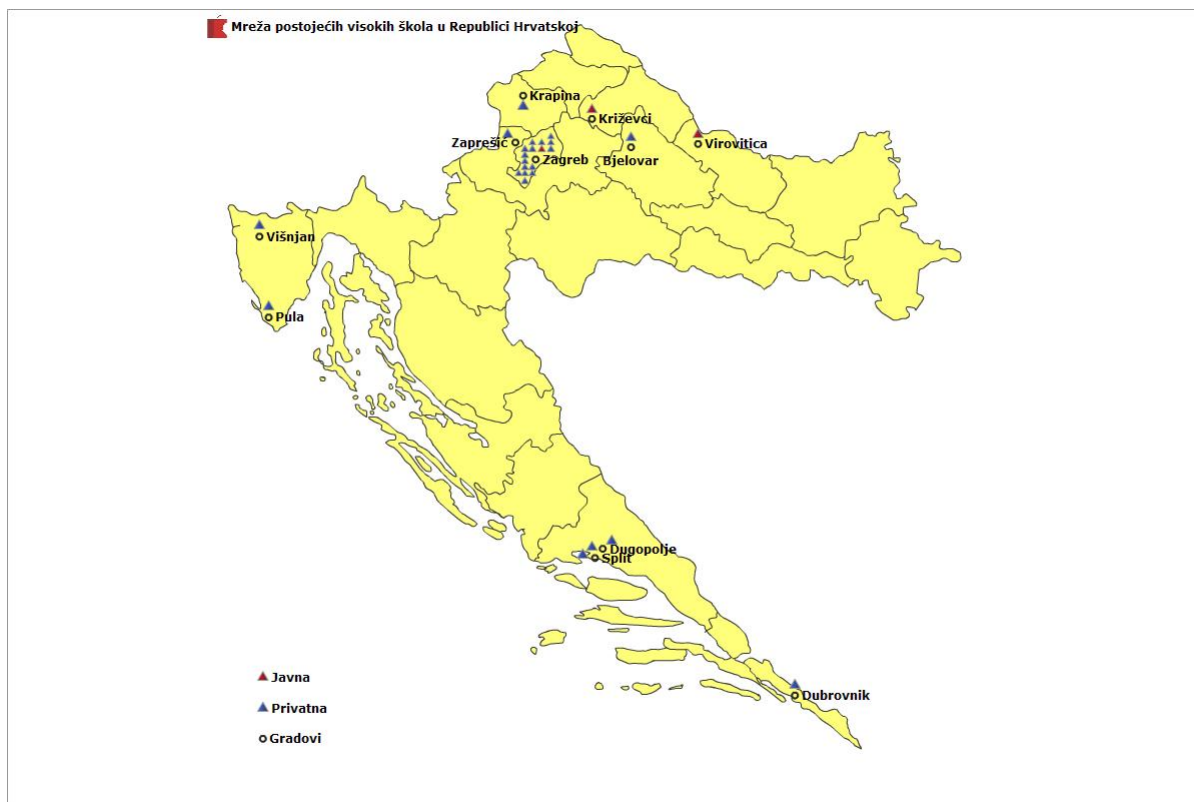

5.3 Mreža postojećih veleučilišta u Republici Hrvatskoj

Postojeća mreža veleučilišta u RH	Sjedište	Vrsta
Društveno veleučilište u Zagrebu	Zagreb	Javno veleučilište
Međimursko veleučilište u Čakovcu	Čakovec	Javno veleučilište
Tehničko veleučilište u Zagrebu	Zagreb	Javno veleučilište
Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Vukovar	Javno veleučilište
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Knin	Javno veleučilište
Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Gospić	Javno veleučilište
Veleučilište u Karlovcu	Karlovac	Javno veleučilište
Veleučilište u Požegi	Požega	Javno veleučilište
Veleučilište u Rijeci	Rijeka	Javno veleučilište
Veleučilište u Slavonskom Brodu	Slavonski Brod	Javno veleučilište
Veleučilište u Šibeniku	Šibenik	Javno veleučilište
Veleučilište u Varaždinu	Varaždin	Javno veleučilište
Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	Zagreb	Javno veleučilište
Veleučilište Velika Gorica	Velika Gorica	Privatno veleučilište
Veleučilište VERN	Zagreb	Privatno veleučilište

5.4 Mreža postojećih visokih škola u Republici Hrvatskoj

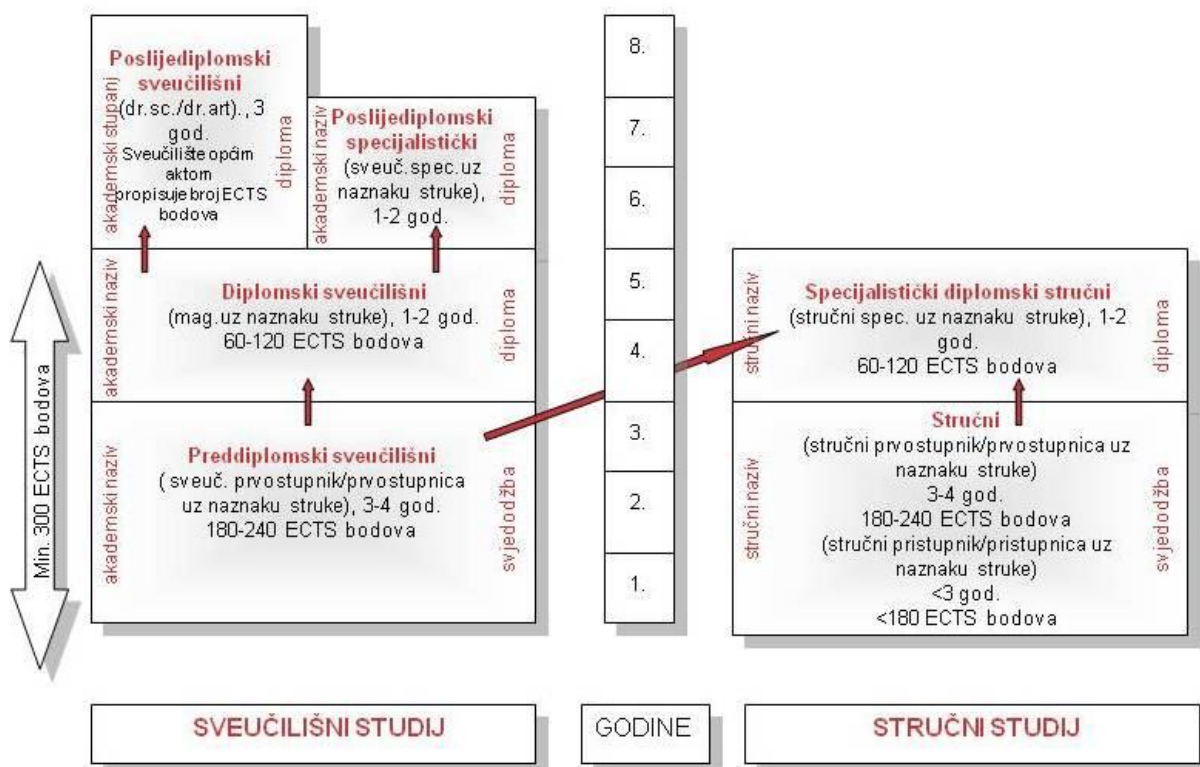

Postojeća mreža visokih škola u RH	Sjedište	Vrsta
Visoka policijska škola u Zagrebu	Zagreb	Javna visoka škola
Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici	Virovitica	Javna visoka škola
Visoko gospodarsko učilište u Križevcima	Križevci	Javna visoka škola
Američka visoka škola za menadžment i tehnologiju u Dubrovniku	Dubrovnik	Privatna visoka škola
Međunarodna diplomatska škola za poslovno upravljanje	Zagreb	Privatna visoka škola
POLITEHNIKA PULA - Visoka tehničko-poslovna škola s pravom javnosti	Pula	Privatna visoka škola
RRiF Visoka škola za financijski menadžment	Zagreb	Privatna visoka škola
TV - AKADEMIJA Visoka škola multimedijjskih i komunikacijskih tehnologija u Splitu	Split	Privatna visoka škola
Visoka novinarska škola u Zagrebu	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka politehnička škola u Zagrebu	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka poslovna škola "Minerva", Dugopolje	Dugopolje	Privatna visoka škola
Visoka poslovna škola "Zagreb"	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka poslovna škola "Libertas"	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka poslovna škola s pravom javnosti, Višnja	Višnja	Privatna visoka škola
Visoka poslovna škola za turistički i hotelski menadžment "Utilus"	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola "Hrvatsko Zagorje", Krapina	Krapina	Privatna visoka škola
Visoka škola tržišnih komunikacija "Agora"	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski"	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola za informacijske tehnologije u Zagrebu	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola za menadžment i dizajn "Aspira"	Split	Privatna visoka škola
Visoka škola za odnose s javnošću i studij medija "Kairos"	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam"	Zaprešić	Privatna visoka škola

Krčelić", Zaprešić		
Visoka škola za primijenjeno računarstvo	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola za sigurnost	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka tehnička škola u Bjelovaru	Bjelovar	Privatna visoka škola
Zagrebačka škola ekonomije i managementa	Zagreb	Privatna visoka škola
Zagrebačka škola za menadžment	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola međunarodnih odnosa i diplomacije	Zagreb	Privatna visoka škola
Visoka škola za inspekcijski i kadrovski menadžment u pomorstvu	Split	Privatna visoka škola
Visoko učilište EFFECTUS - visoka škola za financije i pravo	Zagreb	Privatna visoka škola

6 Studijski programi u Republici Hrvatskoj

Vrste studija na visokim učilištima u RH

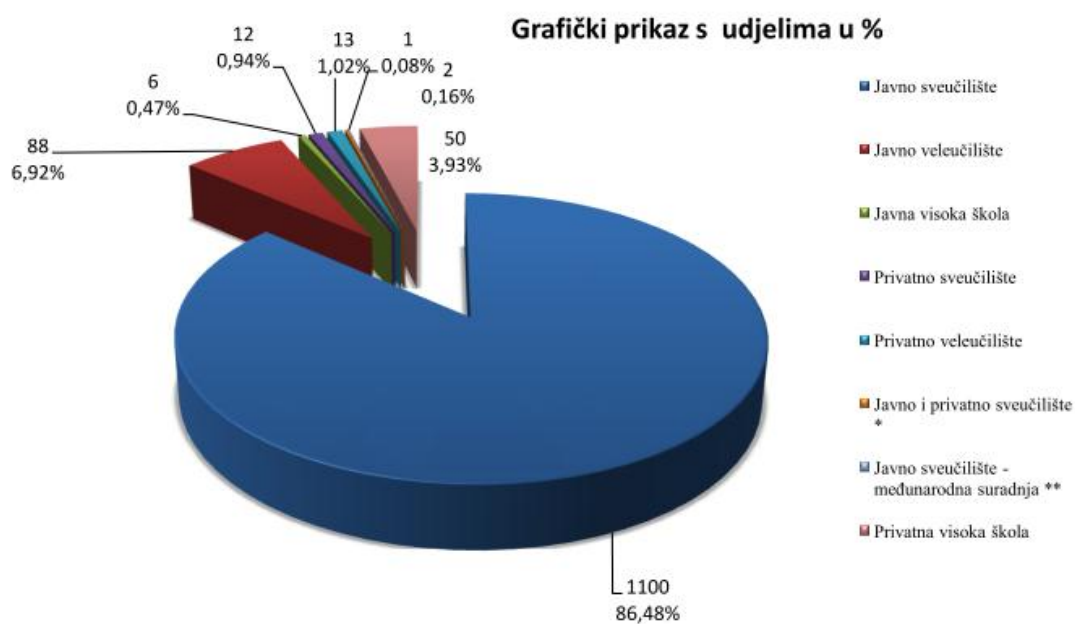

6.1.1 Broj studijskih programa po vrstama visokih učilišta

Vrsta visokog učilišta	Broj studijskih programa
Javno sveučilište	1100
Javno veleučilište	88
Javna visoka škola	6
Privatno sveučilište	12
Privatno veleučilište	13
Javno i privatno sveučilište *	2
Javno sveučilište - međunarodna suradnja **	1
Privatna visoka škola	50
UKUPNO	1272

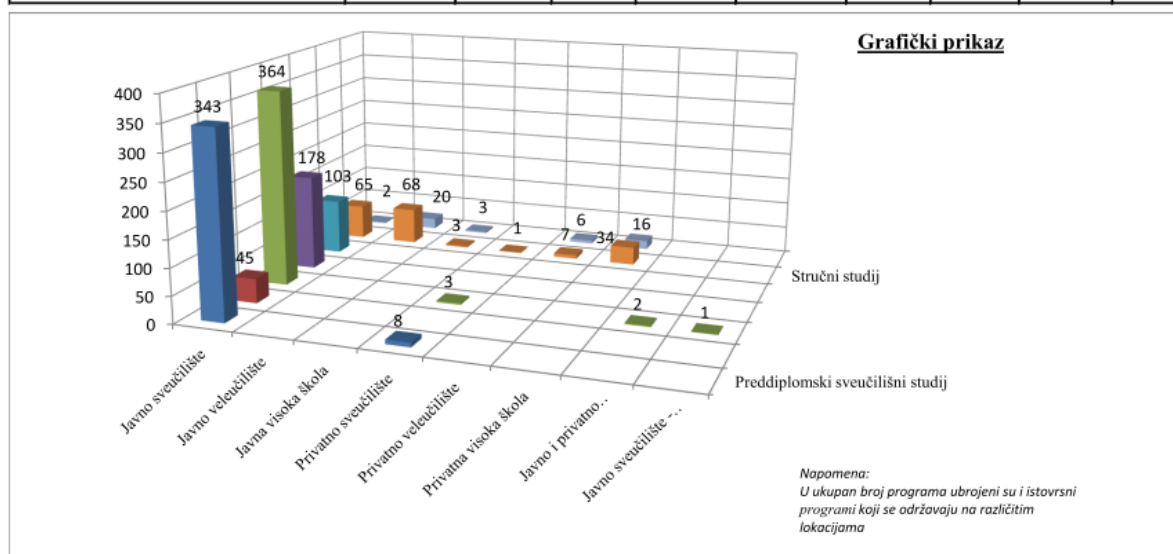
* Medijsko sveučilište u Splitu i Sveučilište u Dubrovniku

** Učiteljski fakultet u Zagrebu i Sveučilište u Munsteru

6.1.2 Distribucija vrste studijskih programa po vrstama visokih učilišta

Vrsta programa	Javno sveučilište	Javno veleučilište	Javna visoka škola	Privatno sveučilište	Privatno veleučilište	Privatna visoka škola	Javno i privatno sveučilište	Javno sveučilište - međunarodna suradnja	UKUPNO
Preddiplomski sveučilišni studij	343			8					351
Integrirani preddiplomski i diplomski studij	45								45
Diplomski sveučilišni studij	364			3			2	1	370
Poslijediplomski specijalistički studij	178								178
Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij	103								103
Stručni studij	65	68	3	1	7	34			178
Specijalistički diplomski stručni studij	2	20	3		6	16			47
SVEUKUPNO	1100	88	6	12	13	50			1272

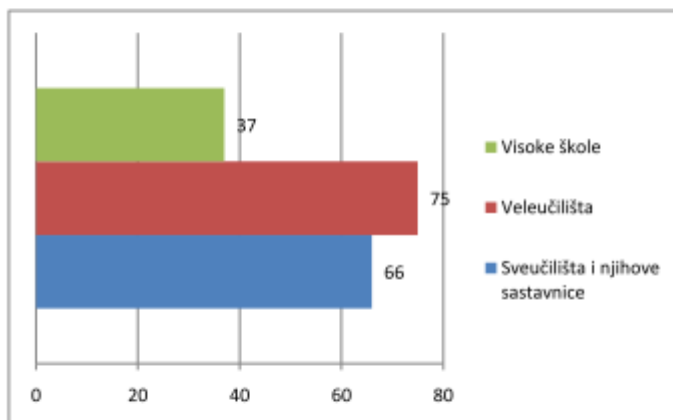
6.1.3 Distribucija stručnih studija prve razine prema vrstama visokih učilišta

Vrsta visokog učilišta	Broj stručnih studija *	Udio (%) u pojedinoj kategoriji
Sveučilišta i njihove sastavnice	66	37%
Veleučilišta	75	42%
Visoke škole	37	21%
UKUPNO	178	100%

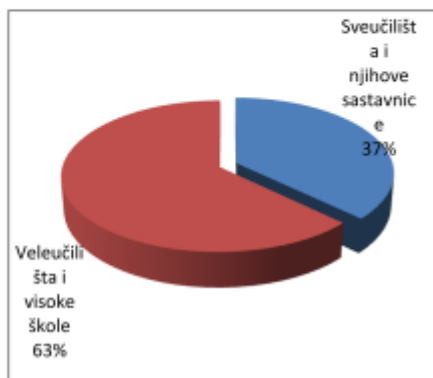
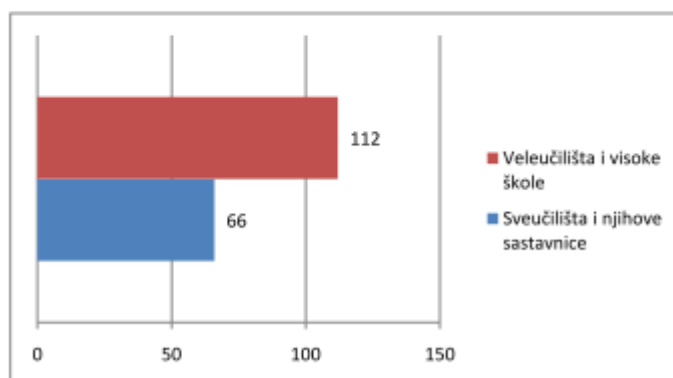
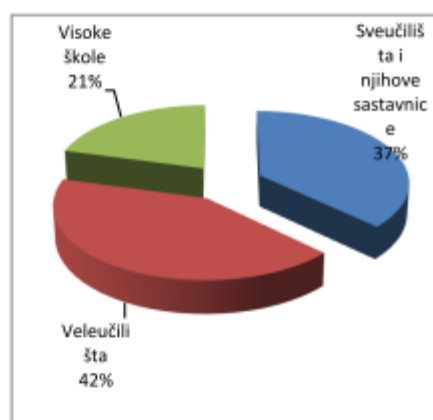
.....odnosno:

Sveučilišta i njihove sastavnice	66	37%
Veleučilišta i visoke škole	112	63%
UKUPNO	178	100%

Grafički prikaz - broj

Grafički prikaz - %

6.2 Karakteristike distribucije studijskih programa po znanstvenim područjima i poljima, vrstama programa, broju studenata, te lokacijama na kojima je moguć upis po znanstvenim poljima.

6.2.1 Studijski programi prema znanstvenim područjima i poljima

Prema trenutno važećoj nacionalnoj klasifikaciji znanstvenih područja i polja (*Pravilnik o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama*, NN 118/09) postoji 7 znanstvenih područja unutar kojih su definirana znanstvena polja:

- u području 1. Prirodne znanosti – 7 polja od kojih je jedno interdisciplinarno;
- u području 2. Tehničke znanosti – 16 polja od kojih je jedno interdisciplinarno;
- u području 3. Biomedicina i zdravstvo – 6 polja, nema interdisciplinarnog;
- u području 4. Biotehničke znanosti – 6 polja od kojih je jedno interdisciplinarno;
- u području 5. Društvene znanosti – 14 polja od kojih je jedno interdisciplinarno;
- u području 6. Humanističke znanosti – 10 polja od kojih je jedno interdisciplinarno;
- u području 7. Umjetničko područje – 8 polja od kojih je jedno interdisciplinarno.

Postoje još dva znanstvena područja unutar kojih se polja sukcesivno pridjeljuju ili uopće nisu definirana: 8. područje - Interdisciplinarna područja znanosti, te 9. područje - Interdisciplinarna područja umjetnosti.

U Hrvatskoj se izvode studijski programi u svih 67 polja te u 4 polja koja spadaju u Interdisciplinarna područja znanosti. Ima i nekoliko studijskih programa koja je teško svrstati u neko od definiranih polja.

Prema broju studijskih programa poredak prvih pet znanstvenih polja je sljedeći:

1. Ekonomija - 152 studijska programa ili 12,07% od ukupnog broja programa,
2. Filologija - 126 programa ili 10%,
3. Glazbena umjetnost - 89 programa ili 7,06%,
4. Poljoprivreda (agronomija) - 56 programa ili 4,44%,
5. Informacijske i komunikacijske znanosti - 50 studijskih programa ili 3,97% od ukupnog broja programa.

Dalje su redom: Kliničke medicinske znanosti, Pedagogija, Tehnologija prometa i transport te Strojarsvo. Prvih 7 polja po rangu pokrivaju 49,44% od ukupnog broja programa. Preostalih 50,54 % studijskih programa raspodijeljeni su između preostalih 64 polja.

6.2.2 Studijski programi u znanstvenim područjima i poljima prema broju mjesta/gradova u kojima se mogu studirati

Studijski programi se u Hrvatskoj izvode na ukupno 40 lokacija (gradova) od kojih su neka i sjedišta visokih učilišta (28 mjesta), a u nekima od njih (preostalih 12) izvode se samo dislocirani studiji nekog visokog učilišta kojemu je sjedište u drugom mjestu, najčešće i u drugoj županiji. Ukupno 1202 studijska programa izvode se u sjedištima visokih učilišta, a 58 programa su dislocirani studiji.

Distribucija studijskih programa u pojedinim znanstvenim područjima prema mjestu izvođenja prikazana je u sljedećoj tablici:

Znanstveno/umjetničko područje	Broj mjesta izvođenja (gradova)	% od ukupnog broja mjesta izvođenja
Društvene znanosti	36	90,0%
Tehničke znanosti	21	52,5%
Biotehničke znanosti	12	30,0%
Biomedicina i zdravstvo	11	27,5%
Humanističke znanosti	8	20,0%
Prirodne znanosti	7	17,5%
Umjetničko područje	6	15,0%
Interdisciplinarna područja znanosti	4	10,0%

Analiza prema znanstvenim poljima pokazuje da se studiji iz polja Ekonomije izvode u 70% mjesta/gradova od ukupnog broja mjesta izvođenja (tj. u 28 od ukupno 40 lokacija), studiji iz polja Informacijske i komunikacijske znanosti u 30% (12 lokacija), studiji iz polja Pedagogija, Poljoprivreda (agronomija), Strojarsvo i Interdisciplinarne društvene znanosti izvode se u 25% (10 lokacija), a slijede Kliničke medicinske znanosti (najviše zahvaljujući programima sestrištva), Računarstvo, Tehnologija prometa i transport s 23% mjesta (9 lokacija), zatim Pravo s 20% (8 lokacija) itd.

Na dnu ovog niza sa samo jednim mjestom izvođenja su studiji iz sljedećih polja: Socijalna djelatnost, Edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, Logopedija, Religijske znanosti (interdisciplinarno polje), Kroatologija, Kognitivna znanost, Geodezija, Geofizika, Geologija, Metalurgija, Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo i Veterinarska medicina. Svi studiji u ovim znanstvenim poljima izvode se samo u Zagrebu osim Metalurgije koja se izvodi samo u Sisku.

U Zagrebu se izvode studiji iz svih polja znanosti osim Metalurgije i Integrativne bioetike.

Mogućnosti studiranja u Gradu Zagrebu nisu samo rezultat koncentracije resursa Zagrebačkog sveučilišta koje se svojim sastavnicama i podružnicama proteže i na Sisačko-moslavačku, Varaždinsku i Međimursku županiju. Tako se u Zagrebu nalaze 3 od 13 javnih veleučilišta, oba privatna veleučilišta (ako računamo i Veliku Goricu), jedna od 3 javne visoke škole, te čak 17 (sa Zaprešićem 18) od ukupno 27 privatnih visokih škola u Hrvatskoj. Primjetna je koncentracija privatnih visokih učilišta u Zagrebu – od ukupno 32 privatne visokoobrazovne ustanove, njih 21 nalazi se na području Zagreba.

Ove napomene, koje uključuju i širu regiju te pokazuju da je zagrebačko gravitacijsko područje mnogo šire od područja Grada, navode na analizu pokazatelja po širim regijama:

U šire zagrebačko gravitacijsko područje - koje možemo nazvati Središnjom Hrvatskom - može se osim Grada Zagreba uključiti: Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija, Varaždinska županija, Međimurska županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Koprivničko-križevačka županija, Sisačko-moslavačka županija i Karlovačka županija. Ostale regije bile bi: Istočna Hrvatska koja obuhvaća Virovitičko-podravsku, Požeško-slavonsku, Brodsko-posavsku, Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju; Zapadna Hrvatska koja obuhvaća Istarsku, Primorsko-goransku i Ličko-senjsku županiju; te Južna Hrvatska koja obuhvaća Zadarsku, Šibensko-kninsku, Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju.

U Središnjoj Hrvatskoj mogu se prema tome upisati studijski programi iz svih polja znanosti osim Integrativne bioetike. U Istočnoj Hrvatskoj može se studirati u 30 (od ukupno 68) znanstvenih polja, a u Zapadnoj Hrvatskoj može se studirati u 35 znanstvenih polja. U regiji Južne Hrvatske može se studirati u ukupno 49 znanstvenih polja.

***

No broj mjesta izvođenja nije jedini relevantan pokazatelj o distribuciji i zastupljenosti studijskih programa po područjima i poljima znanosti. Zato se u nastavku navode neki opći pokazatelji o

distribucijama po broju visokih učilišta, broju studijskih programa i broju upisanih studenata te ostali podaci koji upućuju na neke zanimljive usporedbe.

Zanimljivo je da po svakom kriteriju rangiranja jedno znanstveno polje čvrsto drži 1. mjesto:

To znanstveno polje je Ekonomija – područje Društvenih znanosti. Kao što je već navedeno, studiji iz polja Ekonomije izvode se u 28 mjesta ili 70% od ukupnog broja mjesta/gradova u kojima se izvode svi studiji u Hrvatskoj. Na drugom mjestu daleko zaostaju Informacijske i komunikacijske znanosti s 12 mjesta izvođenja.

6.2.3 Analiza broja visokih učilišta na kojima se mogu upisati studijski programi pojedinih znanstvenih polja

Studiji iz polja Ekonomije mogu se upisati na 42 visoka učilišta što je 35% od ukupnog broja visokih učilišta u Hrvatskoj (na 22% sveučilišnih ustanova, na 73% veleučilišta i 52% visokih škola – u strukturi: 40% studijskih programa na sveučilišnim ustanovama, 26% programa na veleučilištima i 33% programa na visokim školama).

Slijede studiji iz polja Informacijskih i komunikacijskih znanosti koji se mogu upisati na 18 visokih učilišta što je 15% od ukupnog broja visokih učilišta (na 16% sveučilišnih ustanova, na 13% veleučilišta i 15% visokih škola – u strukturi: 67% studijskih programa na sveučilišnim ustanovama, 11% programa na veleučilištima i 22% programa na visokim školama).

Studije iz polja Filologije može se upisati na 15 ili 13% od ukupnog broja visokih učilišta i to 100% na sveučilišnim ustanovama.

Slijedi polje Strojstva također s mogućnosti upisa na 15 visokih učilišta među kojima prednjače veleučilišta (na 10% sveučilišnih ustanova, na 40% veleučilišta i 4% visokih škola – 53% programa na sveučilištima, 40% na veleučilištima i 7% programa na visokim školama).

Potom slijede Računarstvo na 12%, Elektrotehnika na 11%, te Pedagogija, Poljoprivreda i Pravo na 10% visokih učilišta. (Navedena polja su znatno zastupljena na veleučilištima osim programa iz Pedagogije koji se izvode isključivo na sveučilištima)

Sljedeća znanstvena polja „imaju“ samo jednu ustanovu na kojoj se izvode: Drvena tehnologija, Edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, Geodezija, Geofizika, Kognitivna znanost, Logopedija, Metalurgija, Religijske znanosti (interdisciplinarno polje), Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo, Socijalne djelatnosti i Veterinarska medicina.

6.2.4 Broj studenata prema znanstvenim poljima

Prema podacima koje je prikupilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (dalju obradu provela je Agencija za znanost i visoko obrazovanje) u akademskoj godini 2009/2010. u Hrvatskoj je evidentirano ukupno 185.479 studenata. Od tog broja 21.201 su apsolvirani pa je efektivno na studijima ukupno 157.228 studenata – no zbog praktičnih razloga računat ćemo s ukupnim brojem.

Prema broju studenata poredak prvih pet znanstvenih polja je sljedeći:

1. Ekonomija s 52.303 studenta ili 28,20% od ukupnog broja,
2. Pravo sa 17.745 studenata ili 9,57% od ukupnog broja,
3. Informacijske i komunikacijske znanosti s 8.141 studentom ili 4,39% od ukupnog broja,
4. Elektrotehnika sa 7.903 studenta ili 4,26% od ukupnog broja,
5. Filologija sa 7.847 studenata ili 4,23 % od ukupnog broja.

Prvih 5 polja obuhvaća, dakle, 93.939 studenata što je preko 50% od ukupnog broja.

I prema ovome kriteriju poredak zastupljenosti znanstvenih polja se mijenja pa je zanimljivo pokazati usporedne podatke za sva polja koja se prema raznim kriterijima pojavljuju među prvih 5 po rangu, što prikazuje sljedeća tablica:

Poredak znanstvenih polja prema broju studenata, programa, lokacija i visokih učilišta

Znanstveno polje	Rang po broju studenata	Ukupan broj studenata u polju	Rang po broju programa	Broj programa	Prosječan broj studenata po programu	Rang po broju mjesta izvođenja (lokacija)	Broj mjesta izvođenja	Rang po broju visokih učilišta	Broj visokih učilišta
	1	2	3	4	5=2/4	6	7	8	9
Ekonomija	1.	52.303	1.	152	344,1	1.	28	1.	42
Pravo	2.	17.745	16.	22	806,6	10.	8	9.	10
Informacijske i komunikacijske znanosti	3.	8.141	5.	50	162,8	2.	12	2.	18
Elektrotehnika	4.	7.903	10.	28	282,3	16.	6	6.	11
Filologija	5.	7.847	2.	126	62,3	13.	6	3.	15
Pedagogija	6.	7.534	7.	40	188,4	4.	10	7.	10
Strojarstvo	8.	6.229	9.	30	207,6	5.	10	4.	15
Poljoprivreda (agronomija)	10.	5.586	4.	56	99,8	3.	10	8.	10
Računarstvo	11.	5.521	14.	24	230,1	9.	8	5.	14
Glazbena umjetnost	40.	796	3.	89	8,9	18.	5	20.	5

Iz navedenih podataka vidljivo je da osim kod Ekonomije nema čvrste relacije između broja mjesta izvođenja, broja visokih učilišta, broja studijskih programa i broja studenata. Ipak među prvih 10 znanstvenih polja po sva četiri kriterija još su Informacijske i komunikacijske znanosti, Poljoprivreda (agronomija), Strojarstvo i Pedagogija. Glazbena umjetnost našla se među prvih 5 po broju programa zbog podijeljenosti na velik broj glazbenih instrumenata, svaki s pripadajućim studijskim programom. Sličan je slučaj i s poljem Filologije jer se radi o polju s mnogo grana, u pojedinim granama se studira po više jezika, a k tome postoje jednopredmetne i dvopredmetne varijante pojedinih programa.

6.2.5 Zaključne napomene

U ovom sumarnom pregledu neki su podaci zbog preobilne građe izostavljeni. Radi se o praktičnim razlozima, a ne o namjeri prejudiciranja zaključaka. Detaljni i ukupni podaci mogu se dati na raspolaganje za potrebe daljnjih razmatranja. U sumarnim prikazima izdvojeno je nekoliko studijskih programa, ali ne proizvoljnim odabirom već temeljem rangova koje zauzimaju prema raznim kriterijima. Ono što se temeljem navedenog dodatno može uočiti je činjenica da malen broj znanstvenih polja (5-7) u najvećem broju slučajeva obuhvaća 50 ili više posto ukupnih vrijednosti za sva znanstvena polja bez obzira na kriterij izračunavanja.

Na kraju bismo spomenuli i dva znanstvena polja s najmanjim učešćem (rangirana na dnu ljestvice) koja su, s obzirom na važnost za hrvatsko gospodarstvo i društvo u cijelini, posebno loše zastupljena;

Polje Ekonomije:

Broj studijskih programa: 152; studenata: 52.303 (28,2%); visokih učilišta 42; gradova 28

Polje Socijalne djelatnosti:

Broj studijskih programa: 7; studenata: 2.640 (1,39%); visokih učilišta 1; gradova 1

Polje Drvne tehnologije:

Broj studijskih programa: 7; studenata: 308 (0,17%); visokih učilišta 1; gradova 2

7 PREGLED PO ŽUPANIJAMA

7.1 Zagrebačka županija

7.1.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Zagreb Površina: 3078 km² Broj stanovnika (2001.): 309 696 Župan: Stjepan Kožić BDP*: 7 360 EUR *po stanovniku na dan 1.3.2010. (DZS) </p>	

Županija se nalazi u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Ograničava je Grad Zagreb sa zapadne, južne i istočne strane pa se često naziva "zagrebačkim prstenom". Zemljopisno je dosta raznolika cjelina (Marijagoričko pobođe i Žumberak na zapadu, nisko Turopolje i Pokuplje na jugu, nizinski krajevi na istoku). Površina županije iznosi 3078 km².

7.1.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Visoka škola za poslovanje i upravljanje "Baltazar Adam Krčelić" Veleučilište Velika Gorica	Zaprešić Velika Gorica

7.1.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profesionalno polje	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Temeljne tehničke znanosti	2	1	3
Ekonomija	1	1	2
Računarstvo	1	1	2
Strojarstvo	1		1
Zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika	1		1
Interdisciplinarne društvene znanosti		2	2

7.1.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Ekonomija	1446	275	1721
Strojarstvo	402		402
Računarstvo	399		399
Interdisciplinarne društvene znanosti	268	79	347
Informacijske i komunikacijske znanosti		153	153
SVEUKUPNO	2515	507	3022

7.1.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	464
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	699
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	359
• Elektrotehnika i računalstvo	234
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	13
• Promet i logistika	32
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	17
• Turizam i ugostiteljstvo	33
• Umjetnost	12

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.1.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	42
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	26
(52204/14.021) predškolski odgoj	20
(52004/38.002) upravno pravni	20
(51001/38.001) pravo	19
(51001/32.005) novinarstvo	19
(52204/31.005) ekonomist	19
(52204/31.001) ekonomika	17
(51001/34.015) menadžment	15
(51001/34.010) financije	15
(52004/52.028) strojarstvo	14
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	13
(51001/84.003) cestovni promet	13
(51001/22.032) povijest	12
(51001/52.012) elektrotehnika	12
(52304/84.015) ing. prometa – telekomunikacijskog smjera	11
(51001/31.007) politologija	11
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	11
(52004/52.013) elektrotehnika	11

(51001/52.036) strojarstvo	11
(52004/62.003) poljoprivreda opći	10
(51001/34.018) marketing	10
(52004/72.005) sanitarni	9
(51001/62.010) šumarstvo	9
(51001/58.003) građevinarstvo	9
(52004/48.001) informatički dizajn	9
(52004/58.004) građevinski opći	9
(52004/62.007) stočarski	8
(52404/14.034) učitelj	8
(51001/84.008) pt promet	8
(51001/31.010) sociologija	8
(52204/21.002) dizajn tekstila i odjeće	8
(51001/72.003) opća medicina	8

* podaci za veljaču 2010. godine

7.1.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	6,9
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	27,5
Građevinarstvo	8,4
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	16,5
Hoteli i restorani	2,2
Prijevoz, skladištenje i veze	12,8
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	15,0
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	10,6

* podaci za 2007. godinu

7.1.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Učinkovito upravljanje razvojnim resursima, potencijalima i razvojem
<i>Prioritet 1.1. Učinkovita županijska i lokalna samouprava</i>
<i>Prioritet 1.2. Aktivno građanstvo, jačanje uloge civilnog društva u razvoju</i>
<i>Prioritet 1.3. Učinkovito integralno upravljanje prostorom, prirodnim i stvorenim resursima</i>
<i>Prioritet 1.4. Učinkovita suradnja s Gradom Zagrebom i drugim županijama</i>
<i>Prioritet 1.5. Učinkovita međuregionalna i prekogranična suradnja</i>
Strateški cilj 2. Konkurentno i društveno odgovorno gospodarstvo
<i>Prioritet 2. 1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja</i>
<i>Prioritet 2.2. Uvođenje znanja, tehnologija, inovacija u gospodarstvo</i>
<i>Prioritet 2.3. Konkurentna poljoprivreda</i>
<i>Prioritet 2.4. Konkurentna industrija, obrtništvo, malo i srednje gospodarstvo</i>
<i>Prioritet 2.5. Konkurentan sektor turizma i ostalih uslužnih djelatnosti</i>
Strateški cilj 3. Prepoznatljiva i očuvana kulturna i prirodna baština
<i>Prioritet 3.1. Zaštita i održivo korištenje prirodne baštine</i>
<i>Prioritet 3.2. Zaštita i održivo korištenje kulturne baštine</i>
<i>Prioritet 3.3. Jačanje prepoznatljivosti</i>
Strateški cilj 4. Visoka kvaliteta života
<i>Prioritet 4.1. Razvoj društva znanja</i>
<i>Prioritet 4.2. Razvijene društvene djelatnosti</i>

Prioritet 4.3. Razvijena komunalna i prometna infrastruktura
Prioritet 4.4. Visoka kvaliteta okoliša

*Županijska razvojna strategija Zagrebačke županije od 2007. – 2013. g.

7.1.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje I: grad Zagreb i Zagrebačka županija	Računarstvo	Elektrotehnika i informacijska tehnologija	Izobrazba trenera	Politologija
		Računarstvo		Novinarstvo
		Strojarstvo	Javna uprava	Filozofija
		Kroatistika		Promet
	Informatika	Anglistika	Poslovna ekonomija	Tekstilna tehnologija i inženjerstvo
		Medicina		Grafička tehnologija
		Farmacija		
		Logopedija		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.2 Krapinsko-zagorska županija

7.2.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Krapina Površina: 1224,22 km² Broj stanovnika (2001.): 142 432 Župan: Siniša Hajdaš Dončić BDP: 7 144 EUR </p>	

Prema popisu stanovništva 2001. godine na području Krapinsko-zagorske županije živjelo je 142.432 stanovnika, što iznosi 3,2% od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske. Na području Krapinsko-zagorske županije prevladavaju naselja seoskih obilježja. Naselja koja su proglašena gradovima predstavljaju područja prijelaznog urbano-seoskog karaktera. U urbaniziranom području općina i gradova živi oko 36.142 stanovnika što je 24% ukupnog broja stanovnika županije. Porast broja stanovnika kontinuirano je prisutan u svim urbaniziranim naseljima dok se u seoskim naseljima bilježi smanjenje broja stanovnika.

7.2.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Visoka škola "Hrvatsko Zagorje", Krapina	Krapina

7.2.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	1	2	3
Informacijske i komunikacijske znanosti		2	2
Kliničke medicinske znanosti		1	1
Tehnologija prometa i transport		1	1

7.2.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Ekonomija	1199	604	1803
Informacijske i komunikacijske znanosti		373	373
Kliničke medicinske znanosti		72	72
Tehnologija prometa i transport		50	50
SVEUKUPNO	1199	1099	2298

7.2.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	262
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	632
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	189
• Elektrotehnika i računalstvo	105
• Graditeljstvo i geodezija	31
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	31
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	20
• Promet i logistika	23
• Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija	20
• Turizam i ugostiteljstvo	51
• Umjetnost	29
• Zdravstvo i socijalna skrb	138

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.2.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(52004/34.014) trgovina	12
(51001/31.003) ekonomija	9
(52204/31.005) ekonomist	9
(51001/38.001) pravo	8
(52004/38.002) upravno pravni	8
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	7
(52204/14.021) predškolski odgoj	7
(52004/72.001) fizikalna terapija	7
(52004/52.013) elektrotehnika	7
(52004/48.003) poslovna informatika	6
(52004/72.003) radiološki	6
(52204/21.002) dizajn tekstila i odjeće	6
(51001/52.036) strojarstvo	6
(52204/31.001) ekonomika	5
(51001/34.018) marketing	5
(51001/34.015) menadžment	5
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	5
(51001/32.005) novinarstvo	5
(52004/58.004) građevinski opći	4
(52004/52.028) strojarstvo	4

(51001/34.010) financije	4
(52300/72.004) Radna terapija	4
(51001/52.012) elektrotehnika	4

* podaci za veljaču 2010. godine

7.2.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	8,8
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	28,0
Građevinarstvo	6,3
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	15,2
Hoteli i restorani	2,8
Prijevoz, skladištenje i veze	11,5
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	12,4
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	15,1

* podaci za 2007. godinu

7.2.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Konkurentno poduzetništvo i usluge
<i>Prioritet 1. 1. Poticanje razvoja poduzetništva (korporativnog, malog i srednjeg) i obrtništva te stvaranje preduvjeta za ulaganje u gospodarstvo</i>
<i>Prioritet 1.2. Razvoj turističkog gospodarstva</i>
<i>Prioritet 1.3. Razvoj usluga</i>
Strateški cilj 2. Ruralni razvoj
<i>Prioritet 2. 1. Razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj drugih gospodarskih aktivnosti u ruralnom prostoru</i>
<i>Prioritet 2.3. Izgradnja tržišne infrastrukture i povezivanje malih proizvođača</i>
Strateški cilj 3. Razvoj ljudskih potencijala i unaprjeđenje kvalitete života
<i>Prioritet 3.1. Razvoj ljudskih potencijala</i>
<i>Prioritet 3.2. Unaprjeđenje upravljanja regionalnim razvojem</i>
<i>Prioritet 3.3. Unaprjeđenje kvalitete života</i>
<i>Prioritet 3.4. Unaprjeđenje zdravstvene i socijalne zaštite</i>
<i>Prioritet 3.5. Stvaranje društva znanja</i>
Strateški cilj 4. Očuvani okoliš, prirodne i kulturne vrijednosti
<i>Prioritet 4.1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja</i>
<i>Prioritet 4.2. Njegovanje kulturne baštine i razvoj kulture</i>
<i>Prioritet 4.3. Očuvanje okoliša i održivi razvoj</i>
<i>Prioritet 4.4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture</i>

* Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije

7.2.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje II: Krapinsko-zagorska županija		Anglistika*	Radna terapija*	Ekonomija – smjer menadžment*
		Germanistika*		
		Medicina*		Novinarstvo*
		Matematika*		
		Fizika*		
		Strojarstvo*	Radiološka tehnologija*	Promet – cestovni smjer*
		Elektrotehnika*		
		Građevinarstvo*		Kriminalistika*
		Farmacija*		
		Ekonomija – financije*		
		Ekonomija – računovodstvo*	Fizioterapija	Politologija*
		Kroatistika*		
		Pravo*		
		Psihologija*		
	Pedagogija*			

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.3 Sisačko-moslavačka županija

7.3.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Sisak Površina: 4 463 km² Broj stanovnika (2001.): 183 730 Župan: Marina Lovrić Merzel BDP: 7 200 EUR </p>	

Sisačko-moslavačka županija pripada području središnje Hrvatske, čija je značajka najveća gustoća industrijske izgrađenosti, zaposlenosti i proizvodnje, čiju osnovu čini grad Kutina koja pripada među jača gospodarska središta kontinentalne Hrvatske. Kutina izvozi preko 80 posto ukupnog izvoza županije, te nešto manji industrijalizirani trokut Zagreb – Karlovac – Sisak na koji se nadovezuje nekoliko manjih industrijskih sustava i pojedinih industrijskih središta. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na prostoru Županije živi 183.730 stanovnika (4,1 % stanovništva Hrvatske). Gustoća je naseljenosti 42 stanovnika/km²

7.3.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Zagrebu - Metalurški fakultet u Sisku	Sisak

7.3.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski i sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplom ski sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	UKUPNO
Metalurgija	1		1	1		3
Pedagogija		1			1	2
Informacijske i komunikacijske znanosti					1	1

7.3.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij	Diplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Pedagogija		265		285	550		55	55	605
Informacijske i komunikacijske znanosti				307	307			0	307
Metalurgija	78		6		84	4		4	88
Ekonomija				56	56			0	56
SVEUKUPNO	78	265	6	648	997	4	55	59	1056

7.3.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	349
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	638
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	238
• Elektrotehnika i računalstvo	170
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	49
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	14
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	18
• Turizam i ugostiteljstvo	33
• Umjetnost	9
• Zdravstvo i socijalna skrb	107

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.3.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(52204/14.021) predškolski odgoj	57
(52404/14.034) učitelj	37
(52204/14.023) razredna nastava	34
(52004/38.002) upravno pravni	30
(51001/31.003) ekonomija	29
(51001/38.001) pravo	25
(51001/52.025) metalurgija	19
(52004/48.003) poslovna informatika	19
(52204/31.005) ekonomist	17
(52004/34.014) trgovina	14
(52204/31.001) ekonomika	13

(51001/64.001) veterinarski	11
(52004/62.003) poljoprivreda opći	10
(51001/84.003) cestovni promet	10
(51001/34.010) financije	10
(52004/52.028) strojarstvo	10
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	10
(51001/62.010) šumarstvo	9
(52200/31.001) Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	9
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	9
(51001/34.015) menadžment	9
(51001/34.018) marketing	8
(52004/52.013) elektrotehnika	8
(52004/58.004) građevinski opći	8
(51001/31.006) općenarodna obrana	8
(52300/72.006) Sestrinstvo	8
(51001/52.036) strojarstvo	8
(52304/84.015) ing. prometa – telekomunikacijskog smjera	7
(52004/72.006) viša medicinska sestra tehničar	7
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	7
(51001/76.001) socijalni rad	7
(51001/31.007) politologija	7

* podaci za veljaču 2010. godine

7.3.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	7,3
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	27,8
Građevinarstvo	6,6
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	8,1
Hoteli i restorani	3,2
Prijevoz, skladištenje i veze	8,2
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	18,4
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	20,3

* podaci za 2007. godinu

7.3.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Učinkovito upravljanje razvojem i razvojnim resursima
<i>Prioritet 1.1 . Horizontalna i vertikalna koordinacija regionalnog razvoja I usklađenje strateškog i prostornog planiranja</i>
<i>Prioritet 1.2. Intra-županijska, međužupanijska, prekogranična, bilateralna I multilateralna suradnja</i>
<i>Prioritet 1.3. Aktivno građanstvo, jačanje uloge civilnog društva</i>
Strateški cilj 2. Razvoj konkurentnog i društveno odgovornog gospodarstva
<i>Prioritet 2.1. Razvoj i učinkovito upravljanje energijom</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj poduzetništva I izgradnja poticajnog investicijskog okruženja</i>

<i>Prioritet 2.3 Održiva poljoprivreda i ruralni razvoj</i>
<i>Prioritet 2.4. Razvoj održivog turizma temeljenog na kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini</i>
Strateški cilj 3. Razvoj ljudskih resursa i visokog društvenog standarda
<i>Prioritet 3.1. Unaprjeđenje obrazovnog sustava</i>
<i>Prioritet 3.2. Razvoj ljudskih resursa</i>
<i>Prioritet 3.3. Unaprjeđenje socijalne, zdravstvene infrastrukture i usluga</i>
<i>Prioritet 3.4. Razvoj javne i komunalne infrastrukture-stvaranje preduvjeta za uspješan razvoj</i>
Strateški cilj 4. Očuvani okoliš, održivo upravljanje prirodnom i kulturnom baštinom
<i>Prioritet 4.1. Očuvanje i zaštita okoliša</i>
<i>Prioritet 4.2. Održivo korištenje prirodnih resursa i kulturne baštine</i>

*Razvojna strategija Sisačko-moslavačke županije 2011.-2013.

7.3.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje III.1: gradovi Sisak, Glina, Hrvatska Kostajnica i Petrinja, te općine Dvor, Gvozđ, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Majur, Lekenik, Martinska Ves, Sunja i Topusko		Farmacija*		
		Logopedija*		
		Elektrotehnika i informacijska tehnologija*		
		Računarstvo*		
		Kemijsko inženjerstvo*		
		Strojarstvo*		
		Medicinska biokemija*		
		Anglistika*		
		Germanistika*		
		Pedagogija*		
		Psihologija*		
		Medicina*		
		Socijalni rad*		
		Matematika i fizika, nastavnički smjer*		
		Matematika, nastavnički smjer*		

		Fizika i kemija, nastavnički smjer*		
		Geografija i povijest, nastavnički smjer*		
		Biologija i kemija, nastavnički smjer*		
		Građevinarstvo*		
		Glazbena pedagogija*		
Područje III.II: gradovi Kutina i Novska, te općine Popovača, Velika Ludina, Lipovljani i Jasenovac		Elektrotehnika*		
		Logopedija*		
		Anglistika*		
		Germanistika*		
		Matematika*		
		Fizika*		
		Strojarstvo *		
		Medicina*		
		Drvena tehnologija*		
		Građevinarstvo*		
		Farmacija*		
		Znanost o okolišu		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.4 Karlovačka županija

7.4.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Karlovac Površina: 3 622 km² Broj stanovnika (2001.): 141 787 Župan: Ivan Vučić BDP: 7 825 EUR </p>	

Karlovačka županija se nalazi u središnjoj Hrvatskoj. Karlovačka županija graniči sa dvije susjedne države: Republikom Slovenijom i Republikom Bosnom i Hercegovinom. Administrativno, političko, gospodarsko, kulturno i sportsko središte županije je Grad Karlovac. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine broj stanovnika je 141.787 (3.1 % stanovništva Hrvatske).

7.4.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Veleučilište u Karlovcu	Karlovac

7.4.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	1	1	1	3
Strojarstvo		2	1	3
Interdisciplinarne tehničke znanosti		1	1	2
Tehnologija prometa i transport		2		2
Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita		1		1
Prehrambena tehnologija		1		1
Šumarstvo		1		1
Tekstilna tehnologija		1		1

7.4.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Ekonomija	190	530	221	941
Temeljne tehničke znanosti		580		580
Štojarstvo		323	72	395
Šumarstvo		238		238
Prehrambena tehnologija		200		200
Tehnologija prometa i transport		100		100
Tekstilna tehnologija		24		24
SVEUKUPNO	190	1995	293	2478

7.4.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	265
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	670
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	200
• Elektrotehnika i računalstvo	131
• Graditeljstvo i geodezija	25
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	34
• Promet i logistika	21
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	21
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	55
• Turizam i ugostiteljstvo	68
• Umjetnost	28
• Zdravstvo i socijalna skrb	87

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.4.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	35
(52004/52.028) strojarstvo	27
(52004/54.015) tekstilno mehanička tehnologija	26
(52304/54.020) prehrambena tehnologija	22
(52004/54.014) tekstilno kemijska tehnologija	22
(52204/14.021) predškolski odgoj	19
(52204/31.005) ekonomist	18
(52004/38.002) upravno pravni	18
(52004/86.007) zaštita na radu	15
(51001/38.001) pravo	14
(52000/99.000) obrProg viša sprema	14

(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	13
(52204/31.001) ekonomika	13
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	13
(52304/54.021) inženjer za tekstil i odjeću	11
(51001/62.010) šumarstvo	10
(51001/84.003) cestovni promet	9
(51001/34.015) menadžment	9
(52304/84.015) ing. prometa – telekomunikacijskog smjera	9
(51001/34.018) marketing	9
(52304/84.012) ing. prometa – željeznički smjer	9
(52404/14.034) učitelj	8
(51001/72.003) opća medicina	8
(52004/72.001) fizikalna terapija	8
(51401/62.018) sveučilišni studij - bilinogojstvo smjer - voćarstvo vinogradarstvo vinarstvo	7
(51001/52.012) elektrotehnika	6
(51001/31.007) politologija	6
(51300/31.001) Ekonomija	6
(51001/84.008) pt promet	6
(51001/52.036) strojarstvo	6

* podaci za veljaču 2010. godine

7.4.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	11,2
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	26,0
Građevinarstvo	6,8
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	5,2
Hoteli i restorani	1,8
Prijevoz, skladištenje i veze	14,1
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	16,3
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	18,8

* podaci za 2007. godinu

7.4.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Oživljavanje ruralnog prostora i uravnotežen razvoj svih područja županije
<i>Prioritet 1.1. Razvoj ruralnog prostora</i>
<i>Prioritet 1.2. Civilno društvo, kultura i sport</i>
<i>Prioritet 1.3. Jačanje kapaciteta z upravljanje regionalnim razvojem</i>
<i>Prioritet 1.4. Razvoj prometne povezanosti</i>
<i>Prioritet 1.5. Razvoj ruralnog turizma</i>
Strateški cilj 2. Konkurentno gospodarstvo, razvoj poljoprivrede, turizma i infrastrukture
<i>Prioritet 2.1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva</i>
<i>Prioritet 2.2. Poticajno okruženje za ulaganje i razvoj poduzetništva</i>
<i>Prioritet 2.3. Unaprjeđenje održive poljoprivredne proizvodnje</i>
<i>Prioritet 2.4. Unaprjeđenje turističke ponude</i>
<i>Prioritet 2.5. Razvoj infrastrukture</i>

Strateški cilj 3. Jačanje ljudskih resursa i strateško planiranje razvoja
<i>Prioritet 3.1. Unaprjeđenje kvalitete odgojno-obrazovanog sustava</i>
<i>Prioritet 3.2. Usklađivanje obrazovnih programa s potrebama gospodarstva i razvoj cjeloživotnog učenja</i>
<i>Prioritet 3.3. Unaprjeđenje zdravlja i preventivne zdravstvene zaštite</i>
<i>Prioritet 3.4. Unaprjeđenje socijalne sigurnosti</i>
<i>Prioritet 3.5. Jačanje kapaciteta javne uprave za strateško i prostorno planiranje</i>
Strateški cilj 4. Održivo upravljanje okolišem i prirodnim resursima i kulturnom baštinom
<i>Prioritet 4.1. Jačanje kapaciteta za upravljanje zaštitom okoliša, prirodnim i kulturnim resursima</i>
<i>Prioritet 4.2. Razvoj sustava gospodarenja otpadom</i>
<i>Prioritet 4.3. Zaštita prirodnih vrijednosti te očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti</i>
<i>Prioritet 4.4. Unaprjeđenje korištenja obnovljivih izvora energije i energetska efikasnost</i>

* Županijska razvojna strategija Karlovačke županije 2011. – 2013.

7.4.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje IV: Karlovačka županija		Građevinarstvo*	Ekonomija	Ekonomija*
		Arhitektura*		
		Strojarstvo	Sigurnost i zaštita	
		Elektrotehnika*		
		Računarstvo*		
		Pedagogija*		
		Logopedija*	Lovstvo i zaštita prirode	Politologija*
		Hrvatski jezik i književnost*		
		Engleski jezik i književnost*		
		Njemački jezik i književnost*	Prehrambena tehnologija	Novinarstvo*
		Ruski jezik i književnost*		
		Francuski jezik i književnost*		
		Biologija*	Tekstilstvo	
		Kemija*		
		Fizika*		
		Matematika*		
		Geografija*	Promet*	Promet*
	Povijest*			

		Informatika*		
		Medicina*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.5 Varaždinska županija

7.5.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Varaždin Površina: 1261 km² Broj stanovnika (2001.): 184.769 Župan: Predrag Štromar BDP: 8 223 EUR </p>	

Varaždinska županija nalazi se na sjeverozapadu Hrvatske. Sjedište joj je Varaždin. Prema popisu stanovništva iz 2001. Varaždinska županija je imala 184.769 stanovnika, što je 4.2 % stanovništva Hrvatske. Gustoća naseljenosti bila je 149 stanovnika/km².

7.5.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu	Varaždin
Sveučilište u Zagrebu - Geotehnički fakultet	Varaždin
Veleučilište u Varaždinu	Varaždin

7.5.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Diplomski i sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) stručni studij	UKUPNO
Informacijske i komunikacijske znanosti	2	3	2	1	9
Ekonomija	1		1	1	3
Interdisciplinarnе tehničke znanosti	1	1			2
Elektrotehnika				1	1
Građevinarstvo				1	1
Grafička tehnologija				1	1
Kliničke medicinske znanosti				1	1

Računarstvo	1	1
Strojarstvo		1
Tekstilna tehnologija		1
Temeljne tehničke znanosti		1

7.5.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	465			21	614	1100		0	1100
Informacijske i komunikacijske znanosti	74	156	99	19	388	736	194	194	930
Interdisciplinarno umjetničko polje					411	411		0	411
Elektrotehnika					383	383		0	383
Građevinarstvo					317	317		0	317
Strojarstvo					199	199		0	199
Interdisciplinarne tehničke znanosti					191	191		0	191
Kliničke medicinske znanosti					181	181		0	181
Rudarstvo, nafta i geološko inženjerstvo	134	23				157	82	82	239
Tekstilna tehnologija					129	129		0	129
Računarstvo		77		7		84		0	84
SVEUKUPNO	673	256	99	47	2813	3888	276	276	4164

7.5.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	395
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	953
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	242
• Elektrotehnika i računalstvo	188
• Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	29
• Graditeljstvo i geodezija	28
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	67
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	65

• Promet i logistika	35
• Strojstvo, brodogradnja i metalurgija	54
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	12
• Tekstil i koža	10
• Turizam i ugostiteljstvo	38
• Umjetnost	58
• Zdravstvo i socijalna skrb	127

* podaci za sk. god. 2008./2009.

7.5.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	31
(52004/48.003) poslovna informatika	28
(51001/48.016) sveučilišni studij - informatika	26
(52204/14.021) predškolski odgoj	25
(52204/31.005) ekonomist	24
(51001/38.001) pravo	18
(51001/54.003) geotehnika	16
(52004/38.002) upravno pravni	16
(52004/54.007) odjevna tehnologija	14
(52004/54.014) tekstilno kemijska tehnologija	14
(52004/52.013) elektrotehnika	12
(52404/14.034) učitelj	12
(52304/54.023) geotehnika i rudarstvo	11
(52004/34.014) trgovina	10
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	10
(52204/31.001) ekonomika	10
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	9
(52200/31.001) Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	9
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	8
(52304/54.021) inženjer za tekstil i odjeću	8
(51001/22.032) povijest	8
(51001/81.001) fizička kultura	8
(51001/31.007) politologija	7
(51001/34.018) marketing	7
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	7
(51001/84.003) cestovni promet	6
(52004/58.004) građevinski opći	6
(51001/76.001) socijalni rad	6
(52004/62.006) ratarski	6
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	6

* podaci za veljaču 2010. godine

7.5.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	11,7
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	31,5
Građevinarstvo	7,7
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	8,4
Hoteli i restorani	3,0
Prijevoz, skladištenje i veze	6,1
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	15,2

Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	16,4
--	------

* podaci za 2007. godinu

7.5.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:	
Strateški cilj 1. Razvoj policentrički uravnoteženog konkurentnog gospodarstva	
<i>Prioritet 1.1. Razvoj visokoakumulativnog gospodarstva</i>	
<i>Prioritet 1.2. Povezivanje i umrežavanje gospodarstva</i>	
<i>Prioritet 1.3. Razvoj poljoprivrede</i>	
Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života i razvoj ljudskih resursa	
<i>Prioritet 2.1. Kvalitetno obrazovanje dostupno svima</i>	
<i>Prioritet 2.2. Poticanje zdravog života stanovništva</i>	
<i>Prioritet 2.3. Razvoj lokalnog tržišta rada</i>	
<i>Prioritet 2.4. Razvoj civilnog društva</i>	
<i>Prioritet 2.5. Razvoj ljudskih resursa za upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem</i>	
Strateški cilj 3. Zaštita okoliša, racionalno gospodarenje prostorom i razvoj infrastrukture	
<i>Prioritet 3.1. Održivo korištenje prirodnih resursa</i>	
<i>Prioritet 3.2. Očuvanje okoliša</i>	
<i>Prioritet 3.3. Poboljšanje prometne infrastrukture</i>	

*Županijska razvojna strategija Varaždinske županije 2011. - 2013.

7.5.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje V: Varaždinska županija	Proizvodno strojarstvo	Strojarstvo*	Ekonomija	
		Elektrotehnika *		
		Arhitektura*		
	Elektrotehnika	Građevinarstvo*		
		Medicina*		
	Građevinarstvo	Matematika*		
		Psihologija*		
	Predškolski odgoj*	Farmacija*		
		Engleski jezik*		
		Njemački jezik*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.6 Koprivničko-križevačka županija

7.6.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Koprivnica Površina: 1 746 km² Broj stanovnika (2001.): 124 467 Župan: Darko Koren BDP: 9 142 EUR </p>	

Varaždinska županija nalazi se na sjeverozapadu Hrvatske. Sjedište joj je Varaždin. Prema popisu stanovništva iz 2001. Varaždinska županija je imala 184.769 stanovnika, što je 4.2 % stanovništva Hrvatske. Gustoća naseljenosti bila je 149 stanovnika/km².

7.6.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Visoko gospodarsko učilište u Križevcima	Križevci

7.6.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	1	1	1	3
Poljoprivreda (agronomija)		1	1	2
Informacijske i komunikacijske znanosti		1		1

7.6.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Ekonomija	698	334		1032

Poljoprivreda (agronomija)	521	173	694
Informacijske i komunikacijske znanosti	156		156
SVEUKUPNO	698	1011	173
			1882

7.6.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	326
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	497
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	169
• Elektrotehnika i računalstvo	98
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	101
• Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija	30
• Turizam i ugostiteljstvo	27
• Umjetnost	13
• Zdravstvo i socijalna skrb	59

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.6.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	30
(52004/62.003) poljoprivreda opći	19
(52004/62.007) stočarski	16
(52204/14.021) predškolski odgoj	15
(52004/62.006) ratarski	14
(52204/31.005) ekonomist	13
(52204/31.001) ekonomika	12
(52004/38.002) upravno pravni	10
(51001/38.001) pravo	8
(52004/48.003) poslovna informatika	7
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	6
(51001/34.018) marketing	6
(52004/48.004) primjenjeno računarstvo	6
(51001/34.010) financije	5
(51001/54.001) drvena tehnologija	5
(51001/31.007) politologija	5
(52304/54.020) prehrambena tehnologija	5
(51001/62.010) šumarstvo	5
(52004/34.014) trgovina	5
(52004/52.028) strojarstvo	5
(52004/72.006) viša medicinska sestra tehničar	5
(51001/34.032) trgovina	4
(51001/54.009) procesno prehrambeno inženjerstvo	4
(51001/42.001) biokemijsko inženjerstvo	4
(51001/84.014) željeznički promet	4
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	4
(51001/58.003) građevinarstvo	4
(51001/84.003) cestovni promet	4
(52300/31.034) javna uprava	4
(51001/64.001) veterinarski	4

* podaci za veljaču 2010. godine

7.6.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	15,8
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	34,2
Građevinarstvo	4,4
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	11,9
Hoteli i restorani	1,5
Prijevoz, skladištenje i veze	8,1
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	13,1
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	11,1

* podaci za 2007. godinu

7.6.8 Strateški ciljevi i prioriteti županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Konkurentno gospodarstvo
<i>Prioritet 1.1. Osvremenjivanje i razvoj proizvodnih industrijskih grana djelatnosti</i>
<i>Prioritet 1.2. Potpora razvoju konkurentne primarne poljoprivrede i unaprjeđenje ruralnog razvoja</i>
<i>Prioritet 1.3. Razvojna potpora malom i srednjem poduzetništvu</i>
<i>Prioritet 1.4. Informatizacija gospodarstva i okruženja</i>
<i>Prioritet 1.5. Usvajanje standarda i normi EU-a</i>
<i>Prioritet 1.6. Razvoj selektivnih oblika turizma uključujući i ruralni turizam</i>
Strateški cilj 2. Jačanje ljudskih resursa i podizanje društvenog standarda
<i>Prioritet 2.1. Upravljanje znanjem za razvoj ljudskih resursa</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj županijskog tržišta rada</i>
<i>Prioritet 2.3. Unaprjeđenje zdravlja stanovništva</i>
<i>Prioritet 2.4. Aktivna populacijska politika i unaprjeđenje obiteljskog života</i>
<i>Prioritet 2.5. Poboljšanje socijalnih usluga</i>
<i>Prioritet 2.6. Razvoj civilnog društva</i>
Strateški cilj 3. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture
<i>Prioritet 3.1. Izgradnja prometne infrastrukture</i>
<i>Prioritet 3.2. Razvoj komunalne infrastrukture</i>
<i>Prioritet 3.3. Razvoj prostorno-planske dokumentacije</i>
Strateški cilj 4. Održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti i gospodarenje energijom
<i>Prioritet 4.1. Očuvanje opće korisnih funkcija prirode</i>
<i>Prioritet 4.2. Očuvanje kulturne baštine i poticanje kulturnog stvaralaštva</i>
<i>Prioritet 4.3. Očuvanje okoliša</i>
<i>Prioritet 4.4. Razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije</i>

*Županijska razvojna strategija Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2011. - 2013.

7.6.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje VI: Koprivničko-križevačka županija	Sestrinstvo*	Učiteljski studij*	Ekonomija*	Ekonomija
		Hrvatski jezik i književnost*		
		Medicina*		
		Farmacija*		
		Glazbena umjetnost*		
		Strojarstvo*		
		Građevinarstvo*		
		Matematika*		
		Fizika*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.7 Bjelovarsko-bilogorska županija

7.7.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Bjelovar Površina: 2.652 km² Broj stanovnika (2001.): 133.084 Župan: Miroslav Čačija BDP: 6 851 EUR </p>	

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine županija je imala 133.084 žitelja (3 % stanovništva Hrvatske) s prosječnom gustoćom naseljenosti od 50 stanovnika/km².

U ovoj županiji živi najviše pripadnika češke nacionalne manjine u Hrvatskoj te je stoga u njoj (Daruvar, Grubišno Polje) središte zbivanja za navedenu narodnosnu zajednicu.

7.7.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Visoka tehnička škola u Bjelovaru	Bjelovar

7.7.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	2		2
Kliničke medicinske znanosti		1	1
Strojarstvo		1	1

7.7.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	640		640	27	27	667
Strojarstvo		220	220		0	220
SVEUKUPNO	640	220	860	27	27	887

7.7.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	300
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	523
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	194
• Elektrotehnika i računalstvo	101
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	26
• Turizam i ugostiteljstvo	94
• Umjetnost	11
• Zdravstvo i socijalna skrb	101

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.7.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(52004/62.003) poljoprivreda opći	33
(52004/38.002) upravno pravni	28
(52204/14.021) predškolski odgoj	27
(52204/31.001) ekonomika	18
(51001/38.001) pravo	15
(51001/31.003) ekonomija	14
(51001/62.010) šumarstvo	10
(52404/14.034) učitelj	9
(52204/31.005) ekonomist	9
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	9
(52004/52.028) strojarstvo	8
(51001/84.003) cestovni promet	6
(52004/48.003) poslovna informatika	5
(52300/31.034) javna uprava	5
(51001/31.007) politologija	5
(51300/31.001) Ekonomija	5
(51001/64.001) veterinarski	5
(51001/32.005) novinarstvo	5
(52004/62.006) ratarski	5
(52300/31.001) Ekonomija poduzetništva	5
(51001/62.005) poljoprivreda opći smjer	5
(51001/34.015) menadžment	4
(52004/52.013) elektrotehnika	4
(51001/34.010) financije	4
(51001/44.011) geografija	4
(52004/72.001) fizikalna terapija	4
(51001/62.001) bilinogojstvo	4
(52004/62.007) stočarski	4
(51001/52.036) strojarstvo	4

7.7.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	23,8
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	20,3
Građevinarstvo	4,0
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	8,8
Hoteli i restorani	2,1
Prijevoz, skladištenje i veze	6,2
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	18,8
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	16,0

* podaci za 2007. godinu

7.7.8 Strateški ciljevi i prioriteti županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1: Povećanje konkurentnosti gospodarstva županije
<i>Prioritet 1.1. Ruralni razvoj</i>
<i>Prioritet 1.2. Razvoj turizma</i>
<i>Prioritet 1.3. Razvoj prerađivačke industrije, malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva</i>
<i>Prioritet 1.4. Jačanje ljudskih potencijala</i>
Strateški cilj 2: Unaprjeđenje društvene infrastrukture i povećanje kvalitete života
<i>Prioritet 2.1. Zaštita okoliša</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj zdravstvene, socijalne, sportske i kulturne infrastrukture</i>
<i>Prioritet 2.3. Razvoj civilnog društva</i>
Strateški cilj 3: Razvoj komunalne infrastrukture
<i>Prioritet 3.1. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje</i>
<i>Prioritet 3.2. Prometna infrastruktura</i>
<i>Prioritet 3.3. Uređenje prostora</i>

*Razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije 2011. – 2013.

7.7.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje VII.I: gradovi Bjelovar i Čazma, te općine Ivanska, Kapela, Nova Rača, Rovišće, Štefanje, Velika Pisanica, Veliko Trojstvo, Severin, Šandrovac i Zrinski Topolovac	Mehatronika	Elektrotehnika *	Poljoprivreda – opći smjer*	
		Računarstvo*		
		Građevinarstvo *	Predškolski odgoj*	
		Strojarstvo*		
		Farmacija*		
		Sestrinstvo	Medicina*	
	Anglistika*			
	Germanistika*		Upravni studij*	
	Matematika*			
	Područje VII.II: gradovi: Daruvar, Garešnica i Grubišno polje, te općine Berek, Dežanovac, Đulovac, Garešnica, Hercegovac, Končanica, Sirač, Veliki Grđevac i Velika Trnovitica	Mehatronika *	Elektrotehnika *	
Računarstvo*				
Građevinarstvo *			Predškolski odgoj*	
Sestrinstvo*		Strojarstvo*		
		Farmacija*		
		Medicina*	Ekonomija*	
Fizioterapija *		Anglistika*		
		Germanistika*		
	Matematika*	Upravni studij*		
	Edukacijska rehabilitacija*			

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.8 Primorsko-goranska županija

7.8.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Rijeka Površina: 3582 km² Broj stanovnika (2001.): 305.505 Župan: Zlatko Komadina BDP: 11 177 EUR </p>	

Primorsko-goranska županija nalazi se na zapadu Hrvatske, 3.582 km² kopnene površine. Obuhvaća područje grada Rijeke, sjeveroistočni dio istarskog poluotoka, Kvarnerske otoke, Hrvatsko primorje i Gorski kotar. Sjedište joj je Rijeka, treći po veličini hrvatski grad. Primorsko-goranska županija sastoji se od 14 gradova, 21 općinu i 536 naselja u sastavu gradova i općina (vidi). Županija ima 1.065 dugu morsku obalu. Najviši vrh je Bjelolasica-Kula (1.534 m.), a najviše naselje Begovo Razdolje, na visini od 1.060 m.

7.8.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Rijeci	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Akademija primjenjenih umjetnosti	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Ekonomski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Opatija	Opatija
Sveučilište u Rijeci - Filozofski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Građevinski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Medicinski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Pomorski fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Pravni fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Tehnički fakultet	Rijeka
Sveučilište u Rijeci - Učiteljski fakultet	Rijeka
Veleučilište u Rijeci	Rijeka

7.8.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	3		3	6	1	2	1	16
Tehnologija prometa i transport	3		4		1	4	1	13
Filologija	4		4		1			9
Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita	2		2	2		2		8
Pedagogija	3	1	3					7
Informacijske i komunikacijske znanosti	2		3			1		6
Interdisciplinar ne prirodne znanosti			4		2			6
Elektrotehnika	2		2			1		5
Glazbena umjetnost	3		2					5
Građevinarstvo	1		1		1	1	1	5
Interdisciplinar ne tehničke znanosti	1		1		1	1		4
Strojarstvo	2		1			1		4
Brodogradnja	1		1			1		3
Filozofija	1		1		1			3
Kliničke medicinske znanosti						3		3
Matematika	1		2					3
Psihologija	1		1	1				3
Temeljne medicinske znanosti		1		2				3
Farmacija	1		1					2
Fizika	1		1					2
Interdisciplinar ne humanističke znanosti	1		1					2
Likovne umjetnosti	1		1					2
Povijest	1		1					2
Povijest umjetnosti	1		1					2
Pravo		1				1		2
Primijenjena umjetnost	1		1					2
Računarstvo	1						1	2
Dentalna		1						1

medicina									
Integrativna bioetika					1				1
Interdisciplinarnе društvene znanosti			1						1
Sigurnosne i obrambene znanosti			1						1
Temeljne tehničke znanosti							1		1
Teologija	1								1

7.8.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studiji	Poslijediplomski specijalistički studiji	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	4661		985	22	70	1366	139	7243	186		186	7429
Tehnologija prometa i transport	807		151	30		639	60	1687			0	1687
Pravo		1138				307		1445	426		426	1871
Informacijske i komunikacijske znanosti	141		38			741	54	974	21		21	995
Strojarstvo	583		88			148		819	47	9	56	875
Elektrotehnika	457		146			175		778	41	41	82	860
Temeljne medicinske znanosti		623			13			636	171		171	807
Građevinarstvo	333		96	42		136	16	623	157	8	165	788
Pedagogija	68	201	34			266		569	22	16	38	607
Kliničke medicinske znanosti						489		489			0	489
Filologija	350		102					452	141		141	593
Temeljne tehničke znanosti				72		311		383			0	383
Javno zdravstvo	120		62			48		230	14		14	244

i zdravstvena zaštita												
Interdisciplinarne humanističke znanosti	120		57					177		0	177	
Teologija		169						169		0	169	
Psihologija	107		42	17				166	45	45	211	
Dentalna medicina		162						162	27	27	189	
Brodogradnja	82		31		44			157	13	13	170	
Primijenjena umjetnost	113		31					144		0	144	
Likovne umjetnosti	120		22					142	22	22	164	
Poljoprivreda (agronomija)					136			136		0	136	
Povijest	67		18	15				100	24	24	124	
Interdisciplinarne prirodne znanosti			3	89				92	57	57	149	
Filozofija	58		16	14				88	24	24	112	
Računarstvo	86							86		0	86	
Matematika	67		10					77		0	77	
Interdisciplinarne tehničke znanosti	57		16					73		0	73	
Povijest umjetnosti	60		13					73	14	14	87	
Sigurnosne i obrambene znanosti				44				44		0	44	
Fizika	22		7					29		0	29	
SVEUKUPNO	8479	2293	1968	284	144	4806	269	18243	1452	74	1526	19769

7.8.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	814
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	1353
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	334
• Elektrotehnika i računalstvo	148
• Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	11
• Graditeljstvo i geodezija	80
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	17
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	30
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	32
• Promet i logistika	118
• Strojstvo, brodogradnja i metalurgija	80
• Tekstil i koža	15
• Turizam i ugostiteljstvo	214
• Umjetnost	82
• Zdravstvo i socijalna skrb	192

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.8.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	220
(51001/38.001) pravo	161
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	122
(52204/31.005) ekonomist	80
(51001/34.015) menadžment	67
(52204/31.001) ekonomika	67
(51001/22.015) hrvatski jezik i književnost	62
(51001/72.003) opća medicina	56
(51001/21.028) likovna kultura	56
(51001/34.020) međunarodna razmjena vanjska trgovina	56
(51001/52.036) strojarstvo	51
(52004/58.004) građevinski opći	48
(52004/52.003) brodogradnja proizvodno tehnološki	42
(52204/14.021) predškolski odgoj	41
(51001/34.007) ekonomika turizma i ugostiteljstva	41
(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	36
(52404/14.034) učitelj	34
(51001/84.010) tehnologija pomorskog prometa	32
(52004/84.003) nautički	31
(52004/52.005) brodstrojarstvo	28
(51001/72.006) stomatologija	26
(51001/84.006) pomorski sustavi i procesi	26
(52204/14.023) razredna nastava	25
(51001/58.003) građevinarstvo	24
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	22
(51001/31.009) psihologija	22
(51001/34.010) financije	22
(51001/81.002) hotelijerstvo	21
(52004/84.005) pomorske komunikacije brodska elektronika	20
(52004/52.028) strojarstvo	20
(51001/34.006) ekonomika poduzetništva	20

* podaci za veljaču 2010. godine

7.8.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	1,7
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	16,1
Građevinarstvo	10,2
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	10,1
Hoteli i restorani	8,5
Prijevoz, skladištenje i veze	12,0
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	26,2
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	15,2

* podaci za 2007. godinu

7.8.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:	
Strateški cilj 1. Razvoj dinamičkog gospodarskog okruženja	
<i>Prioritet 1.1. Razvoj sektora gospodarstva</i>	
<i>Prioritet 1.2. Povećanje konkurentnosti gospodarstva</i>	
<i>Prioritet 1.3. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva</i>	
<i>Prioritet 1.4. Razvoj tržišta radne snage</i>	
Strateški cilj 2. Uravnotežen regionalni razvoj	
<i>Prioritet 2.1. Unaprjeđenje županijskih mreža</i>	
<i>Prioritet 2.2. Razvoj ruralnih područja</i>	
<i>Prioritet 2.3. Razvoj civilnog društva</i>	
<i>Prioritet 2.4. Unaprjeđenje područja sporta i rekreacije</i>	
<i>Prioritet 2.5. Razvoj kulturnih djelatnosti</i>	
<i>Prioritet 2.6. Jačanje kapaciteta za upravljanje regionalnim razvojem</i>	
Strateški cilj 3. Razvoj ljudskih potencijala	
<i>Prioritet 3.1. Razvoj svih razina i oblika obrazovanja</i>	
<i>Prioritet 3.2. Unaprjeđenje zdravlja i zdravstvene zaštite</i>	
<i>Prioritet 3.3. Unaprjeđenje socijalne sigurnosti i socijalne pravde</i>	
Strateški cilj 4. Zaštita prirode i okoliša	
<i>Prioritet 4.1. Očuvanje bioraznolikosti i sprečavanje rizika</i>	
<i>Prioritet 4.2. Uspostava integriranog sustava upravljanja okolišem</i>	
<i>Prioritet 4.3. Razvoj komunalne infrastrukture</i>	

*Razvojna strategija Primorsko-goranske županije za razdoblje 2011. – 2013.

7.8.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje VIII: Primorsko-goranska županija	Mehatronika *	Strojarstvo	Upravni studij	Ekonomija
		Elektrotehnika		Pravo
		Građevinarstvo		
		Računarstvo		
		Brodogradnja		
	Računarstvo	Rehabilitacija*	Malo i srednje poduzetništvo u turizmu i hotelijerstvu	Likovna pedagogija
		Logopedija*		Primijenjena umjetnost
		Farmacija*		
		Ekoinženjerstvo *		
		Nutricionizam*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.9 Ličko-senjska županija

7.9.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Gospić Površina: 5 350,50 km² Broj stanovnika (2001.): 53 677 Župan: Milan Jurković BDP: 8 039 EUR </p>	

Prema popisu iz 2001. 53.677 stanovnika (1.2 % ukupnog stanovništva Hrvatske - najmanje naseljena županija u državi). Gustoća naseljenosti: 10 stanovnika po km².

7.9.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Veleučilište "Nikola Tesla" u Gospiću	Gospić

7.9.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Stručni studij	UKUPNO
Ekonomija		1	1
Pedagogija	1		1
Pravo		1	1
Tehnologija prometa i transport		1	1

7.9.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Ekonomija	18		293	311
Pedagogija		184	37	221
Tehnologija prometa i			182	182

transport				
Pravo			133	133
SVEUKUPNO	18	184	645	847

7.9.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	100
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	183
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	81
• Elektrotehnika i računalstvo	51
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	32
• Turizam i ugostiteljstvo	19

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.9.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(52004/38.002) upravno pravni	17
(52204/14.023) razredna nastava	13
(52204/14.021) predškolski odgoj	8
(51001/38.001) pravo	7
(52404/14.034) učitelj	6
(52004/62.003) poljoprivreda opći	6
(51001/34.015) menadžment	6
(51300/31.001) Ekonomija	4
(51001/72.005) sanitarni	4
(52204/31.001) ekonomika	4
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	4
(51001/32.006) komunikologija	3
(52004/84.002) cestovni promet	3
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	3
(51001/34.010) financije	3
(51001/52.012) elektrotehnika	3
(51001/62.010) šumarstvo	3
(51001/72.003) opća medicina	3
(51001/84.008) pt promet	3

* podaci za veljaču 2010. godine

7.9.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	10,7
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	18,8
Građevinarstvo	14,5
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	4,6
Hoteli i restorani	7,4
Prijevoz, skladištenje i veze	9,1
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	16,1
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i	18,9

7.9.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:	
Strateški cilj 1. Stvaranje uvjeta za uravnotežen i održiv gospodarski razvoj zasnovan na razvoju malog gospodarstva, ekološki prihvatljive prerađivačke industrije, poljoprivrede i turizma	
<i>Prioritet 1.1: Razvoj malog i srednjeg poduzetništva</i> <i>Prioritet 1.2: Razvoj turizma</i> <i>Prioritet 1.3.:Razvoj ruralnog područja, poljoprivrede, ribarstva i akvakulture</i> <i>Prioritet 1.4. :Razvoj infrastrukture kao osnove za razvoj gospodarstva i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika</i>	
Strateški cilj 2. Razvoj ljudskih resursa	
<i>Prioritet 2.1. Povećanje zaposlenosti povećanjem ulaganja u ljudske resurse, povećanjem i promicanjem prilagodljivosti gospodarskih subjekata i radnika</i> <i>Prioritet 2.2. Jačanje socijalne uključenosti skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama</i> <i>Prioritet 2.3. :Jačanje sektora obrazovanja</i>	
Strateški cilj 3. Održivo upravljanje prirodnim resursima i zaštita okoliša s naglaskom na racionalno gospodarenje prostorom i korištenje obnovljivih izvora energije	
<i>Prioritet 3.1. Gospodarenje otpadom</i>	
<i>Prioritet 3.2. Zaštita od elementarnih nepogoda</i>	
<i>Prioritet 3.3. Zaštita voda, mora, zraka i tla</i>	
<i>Prioritet 3.2. Razvoj i promicanje obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti</i>	

*Županijska razvojna strategija Ličko-senjske županije 2011. – 2013.

7.9.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje IX.I: grad Gospić, te općine Lovinac, Karlobag i Perušić	Poslovna informatika*	Strojarstvo*	Ekonomist	Učiteljski studij
		Elektrotehnika*		
		Matematika*		
		Informatika*		
	Sestrinstvo*	Pedagog*		

		Psihologija*		
		Fizika*		
		Kemija*		
Područje IX.II: grad Otočac, te općine Brinje i Vrhovine	Poslovna informatika*	Strojarstvo*		Učiteljski studij*
		Elektrotehnika*		
		Matematika*		
		Informatika*		
	Sestrinstvo*	Pedagog*		
		Psihologija*		
		Fizika*		
		Kemija*		
Područje IX.III: grad Senj	Poslovna informatika*	Strojarstvo*		Učiteljski studij*
		Elektrotehnika*		
		Matematika*		
		Informatika*		
	Sestrinstvo*	Pedagogija*		
		Psihologija*		
		Fizika*		
		Kemija*		
Područje IX.IV: općine Plitvička jezera i Udbina	Poslovna informatika*	Strojarstvo*		Učiteljski studij*
		Elektrotehnika*		
		Matematika*		
		Informatika*		
	Sestrinstvo*	Pedagogija*		
		Psihologija*		
		Fizika*		
		Kemija*		
Područje IX.V: općina Novalja	Sestrinstvo*	Strojarstvo*		
		Elektrotehnika*		
		Matematika*		
		Informatika*		
		Pedagogija*		
		Psihologija*		
		Fizika*		
		Kemija*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.10 Virovitičko-podravska županija

7.10.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Virovitica Površina: 2.068 km² Broj stanovnika (2001.): 93.389 Župan: Tomislav Tolušić BDP: 6 923 EUR </p>	

Po obradivim površinama, napose oranicama (991 km²) u odnosu na broj stanovnika, Virovitičko – podravska županija je prva u Hrvatskoj. Oranične površine zauzimaju 99.420 hektara ili 6,8 posto svih hrvatskih oraničnih površina, a poljoprivreda je grana na kojoj se temelji budućnost ove županije.

Područje je iznimno bogato vlagom, s prosječnom godišnjom količinom padalina 800 – 827 mm. Prema popisu stanovništva iz 2001. Virovitičko-podravska županija je imala 93.389 (2.1 % ukupnog stanovništva Hrvatske) stanovnika sa prosječnom gustoćom naseljenosti od 45 stanovnika/km².

7.10.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici	Virovitica

7.10.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Stručni studij	UKUPNO
Drvena tehnologija	1	1
Ekonomija	1	1

7.10.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Informacijske i komunikacijske znanosti	537	537
Drvena tehnologija	26	26
SVEUKUPNO	563	563

7.10.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	231
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	336
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	150
• Elektrotehnika i računalstvo	34
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	39
• Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija	16
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	44
• Turizam i ugostiteljstvo	20
• Zdravstvo i socijalna skrb	33
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	150

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.10.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(52004/38.002) upravno pravni	15
(51001/31.003) ekonomija	14
(52204/14.021) predškolski odgoj	14
(52004/62.003) poljoprivreda opći	13
(51001/38.001) pravo	11
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	10
(51001/34.010) financije	9
(51001/62.009) stočarstvo	6
(51001/62.007) ratarstvo	6
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	6
(52204/31.001) ekonomika	5
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	5
(52200/31.002) Ekonomija; smjer: Trgovinsko poslovanje	4
(52204/31.005) ekonomist	4
(52004/48.003) poslovna informatika	4
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	4
(51001/62.010) šumarstvo	4
(52004/54.015) tekstilno mehanička tehnologija	3
(52004/54.014) tekstilno kemijska tehnologija	3
(52004/52.028) strojarstvo	3
(51001/52.012) elektrotehnika	3
(52004/62.006) ratarski	3
(52004/52.013) elektrotehnika	3
(52200/31.001) Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	3
(51001/62.017) zootehnika	3
(51001/54.009) procesno prehrambeno inženjerstvo	3
(51001/62.005) poljoprivreda opći smjer	3

7.10.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	23,8
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	22,5
Građevinarstvo	4,1
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	10,7
Hoteli i restorani	1,5
Prijevoz, skladištenje i veze	8,2
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	14,3
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	14,9

* podaci za 2007. godinu

7.10.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1: Razvoj konkurentnog gospodarstva zasnovanog na konkurentnoj poljoprivredi, poduzetništvu, izvoznoj industriji, zaštiti prirode i održivom turizmu
<i>Prioritet 1.1. Stvaranje uvjeta za razvoj profitabilnije i održive poljoprivrede</i>
<i>Prioritet 1.2. Stvaranje uvjeta za razvoj konkurentnog poduzetništva i izvozne industrije na osnovi lokalnih prirodnih potencijala, znanja i iskustva usklađenih s načelima održivog razvoja i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti</i>
<i>Prioritet 1.3. Stvaranje uvjeta za razvoj ruralnog prostora i održivog turizma</i>
Strateški cilj 2: Izgradnja ljudskih potencijala u skladu s potrebama tržišta rada županije i Panonske Hrvatske
<i>Prioritet 2.1. Jačanje ljudskih resursa u funkciji tržišta rada županije i Panonske Hrvatske</i>
<i>Prioritet 2.2. Kompetentne javne službe za razvoj gospodarstva</i>
<i>Prioritet 2.3. Unaprjeđenje socijalne i zdravstvene infrastrukture i usluga</i>
<i>Prioritet 5.4. Jačanje uloge civilnog sektora u razvoju društva</i>
Strateški cilj 3: Unaprjeđenje kvalitete života, očuvanje okoliša, prirodno, povijesnog i kulturnog nasljeđa
<i>Prioritet 3.1. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture</i>
<i>Prioritet 3.2. Razvoj sustava gospodarenja otpadom</i>
<i>Prioritet 3.3. Monitoring i zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti</i>

*Županijska razvojna strategija Virovitičko-podravske županije 2011. – 2013.

7.10.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata		
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij	
Područje X: Virovitičko-podravaska županija	Građevinarstvo*	Knjižničarstvo*	Inženjer prometa - cestovni smjer*	Fizička kultura*	
		Šumarstvo*			
		Veterinarska medicina*	Tekstilno-kemijska tehnologija*		
		Hrvatski jezik i književnost*			Ratarstvo*
	Elektrotehnika*	Učiteljski studij*	Poslovna informatika*		
		Matematika i fizika*			
		Opća medicina*	Ekonomist*	Sanitarni*	
	Fizikalna terapija*	Engleski i njemački jezik*			Trgovina*
		Strojarstvo*			
		Farmaceutska tehnologija*			

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.11 Požeško-slavonska županija

7.11.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Požega Površina: 1.845 km² Broj stanovnika (2001.): 85.831 Župan: Marijan Aladrović BDP: 6 505 EUR </p>	

Požeška kotlina okružena je Psunjem, Papukom, Krndijom, Diljem i Požeškom gorom. Posebno je zanimljiv sjeverni planinski masiv Papuk, koji svojim grebenima i vrhovima od istočne Tromeđe (713 m) iznad Kutjeva preko glavnog vrha Papuka (953 m) sve do zapadnog Petrovog vrha (615 m) kraj Daruvara štiti kotlinu od sjevernih vjetrova, te čini na južnim padinama klimu blažom nego u samoj Požeškoj kotlini. Prema popisu stanovništva iz 2001. županija je imala 85.831 stanovnika (1.9 % ukupnog stanovništva Hrvatske). Prosječna gustoća naseljenosti je bila 46 stanovnika/km².

7.11.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Veleučilište u Požegi	Požega

7.11.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	2	1	3
Poljoprivreda (agronomija)	1		1
Pravo	1		1
Prehrambena tehnologija	1		1

7.11.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Stručni diplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKU PNO
Ekonomija	762	762	172	172	934
Pravo	559	559	143	143	702
Poljoprivreda (agronomija)	174	174	37	37	211
Prehrambena tehnologija	98	98		0	98
SVEUKUPNO	1593	1593	352	352	1945

7.11.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	190
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	496
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	129
• Elektrotehnika i računalstvo	83
• Graditeljstvo i geodezija	43
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	78
• Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija	38
• Tekstil i koža	17
• Umjetnost	15
• Zdravstvo i socijalna skrb	93

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.11.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	38
(52004/38.002) upravno pravni	36
(52204/31.005) ekonomist	27
(51001/38.001) pravo	20
(52004/62.008) vinarstvo vinogradarstvo voćarstvo	20
(52204/31.001) ekonomika	15
(52004/34.014) trgovina	12
(52004/34.015) tržišno poslovanje	6
(52204/14.021) predškolski odgoj	5
(52300/31.034) javna uprava	5
(51001/84.003) cestovni promet	5
(52204/31.003) ekonomika poduzetništva	5
(51001/34.018) marketing	4
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	4
(52004/52.028) strojarstvo	4
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	3
(52300/58.019) vinogradarstvo-vinarstvo-voćarstvo	3
(52004/52.013) elektrotehnika	3
(52004/62.007) stočarski	3

(51001/52.012) elektrotehnika	3
(52204/34.004) komercijalno poslovanje	3
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	3
(52204/21.002) dizajn tekstila i odjeće	3
(52004/72.003) radiološki	3
(51001/32.005) novinarstvo	3
(52004/72.002) medicinsko laboratorijski	3

* podaci za veljaču 2010. godine

7.11.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	23,2
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	22,7
Građevinarstvo	3,5
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	9,9
Hoteli i restorani	1,4
Prijevoz, skladištenje i veze	6,0
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	13,1
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	20,2

* podaci za 2007. godinu

7.11.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1: Povećati konkurentnost Požeško-slavonske županije kroz bolje iskorištavanje prirodnih potencijala, podršku uvođenju suvremenih tehnologija i metoda poslovanja te osiguranje preduvjeta za privlačenje investicija
<i>Prioritet 1.1. Poticanje konkurentnosti, industrije i poduzetništva</i>
<i>Prioritet 1.2. Razvoj ruralnih područja, poljoprivrede i turizma</i>
<i>Prioritet 1.3. Jačanje ljudskih potencijala</i>
Strateški cilj 2: Unaprijediti fizičku, gospodarsku i socijalnu infrastrukturu te umanjiti negativne utjecaje na okoliš
<i>Prioritet 2.1. Unaprjeđenje socijalne i fizičke infrastrukture</i>
<i>Prioritet 2.2. Kvalitetno upravljanje prirodnim potencijalima</i>
<i>Prioritet 2.3. Razminiranje</i>

*Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje 2011. – 2013.

7.11.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata		
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij	
Područje XI.I: gradovi Požege, Pleternica i Kutjevo, te općine Brestovac, Jakšić, Čačulin, Kaptol i Velika Lipik	Predškolski odgoj*	Hrvatski jezik i književnost*	Upravno pravno	Pravo*	
		Veterinarska medicina*			
		Medicina*			
		Stomatologija*			
		Farmacija*			
		Engleski jezik i književnost*			Trgovina
		Njemački jezik i književnost*			
	Glazbeni odgoj*				
	Elektrotehnika*	Glazbeni instrumenti*	Računovodstvo	Ekonomija*	
		Matematika i informatika - nastavnički smjer*			
		Socijalni rad*			
		Rehabilitacija*			
		Strojarstvo*			
		Arhitektura*			
Građevinarstvo*					
Područje XI.II: gradovi Pakrac i Lipik	Elektrotehnika*	Elektrotehnika*	Ekonomija*		
		Računarstvo*			
		Engleski jezik i književnost*			
		Njemački jezik i književnost*			
		Psihologija*			
		Logopedija*			
Rehabilitacija*					
Područje XI.II: gradovi Pakrac i Lipik	Elektrotehnika*	Medicina*	Ekonomija*		
		Farmacija*			

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.12 Brodsko-posavska županija

7.12.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Slavonski Brod Površina: 2 043 km² Broj stanovnika (2001.): 176.765 Župan: Danijel Marušić BDP: 5 345 EUR </p>	

Brodsko-posavska županija jedna je od najužih i najdužih županija koja na istoku graniči sa Vukovarsko-srijemskom, na sjeveroistoku sa Osječko-baranjskom, na sjeveru sa Požeško-slavonskom te na zapadu sa Sisačko-moslavačkom županijom dok se južna granica županije proteže uz rijeku Savu koja je ujedno i međudržavna granica između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Prema popisu stanovništva iz 2001. Brodsko-posavska županija je imala 176.765 stanovnika (4 % ukupnog stanovništva Hrvatske) sa prosječnom gustoćom naseljenosti od 88 stanovnika/km².

7.12.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu	Slavonski Brod
Veleučilište u Slavonskom Brodu	Slavonski Brod

7.12.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski i specijalistički studij	Poslijediplomski i sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	UKUPNO
Strojarstvo	1		1	1	1	2	6
Pedagogija	1	1					2
Poljoprivreda (agronomija)						2	2
Ekonomija						1	1

7.12.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Strojarstvo	431	33	24	25	217	730	152	7	3	47	209	939
Ekonomija					520	520					0	520
Pedagogija		196				196					0	196
Poljoprivreda (agronomija)					133	133					0	133
SVEUKUPNO	431	196	33	24	25	870	152	7	3	47	209	1788

7.12.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	398
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	608
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	118
• Elektrotehnika i računalstvo	152
• Graditeljstvo i geodezija	48
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	68
• Promet i logistika	57
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	30
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	26
• Zdravstvo i socijalna skrb	109

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.12.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/38.001) pravo	50
(52004/38.002) upravno pravni	46
(52204/31.005) ekonomist	24
(51001/31.003) ekonomija	20
(51001/34.010) financije	16
(51001/52.036) strojarstvo	15
(52004/52.028) strojarstvo	14
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	13
(51001/34.018) marketing	13
(52004/34.014) trgovina	11
(52300/31.034) javna uprava	11
(52004/62.003) poljoprivreda opći	10
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	9
(52004/58.004) građevinski opći	8
(52300/58.010) Bilinogojstvo; smjer: Hortikultura	8

(52004/72.006) viša medicinska sestra tehničar	8
(51001/62.010) šumarstvo	7
(51001/62.009) stočarstvo	7
(51300/31.001) Ekonomija	7
(51001/52.012) elektrotehnika	7
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	6
(52304/84.015) ing. prometa – telekomunikacijskog smjera	6
(51001/62.007) ratarstvo	6
(51001/76.001) socijalni rad	6
(52204/34.024) inženjer organizacije rada	5
(51001/34.032) trgovina	5
(52204/14.021) predškolski odgoj	5
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	5
(51001/54.001) drvna tehnologija	5
(52004/52.013) elektrotehnika	5
(52400/31.001) Ekonomija i management	5
(52200/31.001) Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	5
(52300/58.015) Poljoprivreda	5

* podaci za veljaču 2010. godine

7.12.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	13,6
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	22,9
Građevinarstvo	8,3
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	4,9
Hoteli i restorani	2,1
Prijevoz, skladištenje i veze	11,9
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	17,6
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	18,8

* podaci za 2007. godinu

7.12.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1: Jačanje gospodarstva na način koji vodi značajnom i kontinuiranom povećanju zaposlenosti i kvalitete radnih mjesta
<i>Prioritet 1.1. Razvoj institucija za potporu poduzetništvu i privlačenje ulaganja</i>
<i>Prioritet 1.2. Poticanje konkurentnosti i izvoza postojećih tvrtki</i>
<i>Prioritet 1.3. Aktivnosti za privlačenje investitora iz Hrvatske i inozemstva</i>
<i>Prioritet 1.4. Gospodarska i prometna infrastruktura kao preduvjet razvoja sektora distribucije i logistike</i>
<i>Prioritet 1.5. Poticanje razvoja prerađivačke industrije, poljoprivrede i turizma</i>
<i>Prioritet 1.6. Poticanje razvoja obrtništva</i>
Strateški cilj 2: Zaštita prirode i okoliša kao temelja održivog razvoja i gospodarskih aktivnosti
<i>Prioritet 2.1. Komunalna i energetska infrastruktura</i>
<i>Prioritet 2.2. Obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost</i>

<i>Prioritet 2.3. Ruralni razvoj</i>
<i>Prioritet 3.4. Očuvanje biološke raznolikosti</i>
Strateški cilj 3. Kontinuiran razvoj obrazovnog sustava u skladu s potrebama gospodarstva
<i>Prioritet 3.1. Praćenje potreba tržišta rada</i>
<i>Prioritet 3.2. Povezivanje obrazovnih institucija s gospodarstvom</i>
<i>Prioritet 3.3. Provedba programa cjeloživotnog obrazovanja koji će poticati stvaranje znanja i vještina</i>
Strateški cilj 4. Poboljšanje kvalitete života, razvoj društvene infrastrukture i unaprjeđenje položaja socijalno osjetljivih skupina
<i>Prioritet 4.1. Podrška sektoru zdravstvene zaštite i socijalne skrbi</i>
<i>Prioritet 4.2. Unaprjeđenje kvalitete života</i>
<i>Prioritet 4.3. Podrška razvoju civilnog društva</i>

*Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije 2011. – 2013.

7.12.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata			
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij		
Područje XII: Brodsko-posavska županija	Proizvodno strojarstvo	Proizvodno strojarstvo	Upravni studij*	Pravo*		
		Farmacija*				
		Engleski jezik i književnost*				
	Građevinarstvo*	Njemački jezik i književnost*				
		Građevinarstvo*				
	Sestrinstvo*	Elektrotehnika*			Ekonomija*	Ekonomija*
		Arhitektura*				
		Informatika*				
	Elektrotehnika*	Pedagogija*				
		Matematika*				
Fizika*						

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.13 Zadarska županija

7.13.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Zadar Površina: 3.642 km² Broj stanovnika (2001.): 162.045 Župan: Stipe Zrilić BDP: 7 980 EUR </p>	

Ukupna površina županije je 7486,91 km². Površina kopna iznosi 3641,91 km², površina morskog dijela iznosi 3845,00 km² a površina otoka 587,6 km². Geografski je položena tako da zahvaća primorje sjeverne Dalmacije te zaleđe Ravnih Kotara i Bukovice.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na prostoru Zadarske županije živi 162.045 stanovnika što je 3,65 % ukupnog broja stanovništva Hrvatske. Prosječna gustoća naseljenosti je bila 45 stanovnika/km².

Preko 40 % stanovništva županije živi u samom gradu Zadru, a taj se udio i dalje povećava uzrokujući demografsko praznjenje prostranog zadarskog zaleđa.

7.13.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Zadru	Zadar

7.13.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski i sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	UKUPNO
Filologija	11		14			25
Arheologija	2		2	1		5
Ekonomija	1		2		1	4
Geografija	2		2			4
Informacijske i komunikacijske	1		2	1		4

znanosti					
Pedagogija	1	1	1	1	4
Povijest	2		2		4
Povijest umjetnosti	2		2		4
Filozofija	1		2		3
Etnologija i antropologija	1		1		2
Interdisciplinarne društvene znanosti	1		1		2
Psihologija	1		1		2
Sociologija	1		1		2
Tehnologija prometa i transport	2				2
Interdisciplinarne prirodne znanosti			1		1
Kliničke medicinske znanosti				1	1

7.13.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni studij (doktorski)	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Filologija	1128		367			1495	294		294	1789
Pedagogija	144	281	69		265	759	33		33	792
Ekonomija	386		158			544			0	544
Interdisciplinarne društvene znanosti	262		21			283	100		100	383
Tehnologija prometa i transport	197					197			0	197
Informacijske i komunikacijske znanosti	110		77	2		189			0	189
Povijest	132		57			189	31		31	220
Geografija	140		36			176	24		24	200
Sociologija	112		44			156	34		34	190
Arheologija	117		24			141	35	15	50	191

Filozofija	99	31			130	20		20	150	
Kliničke medicinske znanosti				126	126			0	126	
Strojarstvo	109				109			0	109	
Psihologija	74	34			108	6		6	114	
Povijest umjetnosti	74	21			95	32		32	127	
Etnologija i antropologija	57	17			74			0	74	
SVEUKUPNO	3141	281	956	2	391	4771	609	15	624	5395

7.13.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	577
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	931
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	248
• Elektrotehnika i računalstvo	94
• Graditeljstvo i geodezija	24
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	60
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	27
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	56
• Promet i logistika	94
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	39
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	25
• Tekstil i koža	20
• Turizam i ugostiteljstvo	108
• Umjetnost	41
• Zdravstvo i socijalna skrb	96

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.13.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/32.006) komunikologija	70
(52404/14.034) učitelj	53
(52204/14.021) predškolski odgoj	48
(51001/38.001) pravo	38
(51001/31.003) ekonomija	36
(51001/34.015) menadžment	32
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	28
(51001/22.015) hrvatski jezik i književnost	27
(51001/34.010) financije	23
(51001/22.032) povijest	22
(51001/22.005) engleski	20
(51001/14.003) pedagogija	20
(51001/22.043) talijanski	20
(52204/31.005) ekonomist	18
(51001/34.018) marketing	17
(52004/38.002) upravno pravni	17
(52004/84.003) nautički	15
(52204/31.001) ekonomika	12
(51001/22.027) njemački	12

(52300/14.003) Predškolski odgoj	12
(51401/14.010) diplomirani učitelj	12
(51001/22.011) francuski	12
(52204/14.023) razredna nastava	11
(51001/44.011) geografija	11
(52004/52.013) elektrotehnika	9
(52004/52.028) strojarstvo	9
(51001/52.036) strojarstvo	9
(51001/31.010) sociologija	9
(51001/81.001) fizička kultura	9
(51001/52.012) elektrotehnika	8
(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	8
(51001/84.003) cestovni promet	8

* podaci za veljaču 2010. godine

7.13.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	4,7
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	12,5
Građevinarstvo	12,0
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	10,2
Hoteli i restorani	7,1
Prijevoz, skladištenje i veze	7,8
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	27,9
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	17,9

* podaci za 2007. godinu

7.13.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
<i>Strateški cilj 1: Uspostava učinkovitog sustava upravljanja potencijalima i resursima</i>
<i>Prioritet 1.1.: Jačanje i umrežavanje organizacije civilnog društva</i>
<i>Prioritet 1.2.: Jačanje kapaciteta i učinkovitog rada javnog sektora</i>
<i>Prioritet 1.3.: Jačanje kapaciteta i učinkovitosti poduzetničkog sektora</i>
<i>Strateški cilj 2: Razvoj konkurentnog poduzetništva, turizma, poljoprivrede i ribarstva</i>
<i>Prioritet 2.1.: Razvoj konkurentne poljoprivrede, ribarstva i akvakulture</i>
<i>Prioritet 2.2.: Razvoj ruralnih područja</i>
<i>Prioritet 2.3.: Razvoj konkurentnog poduzetništva i turizma</i>
<i>Prioritet 2.4.: Uvođenje znanja, novih tehnologija i inovacija u gospodarstvo</i>
<i>Strateški cilj 3: Prepoznatljivost i očuvanje kulturne i prirodne baštine</i>
<i>Prioritet 3.1.: Očuvanje, zaštita i održiva uporaba prirodne i kulturne baštine</i>
<i>Prioritet 3.2.: Jačanje prepoznatljivosti kulturno povijesne i prirodne baštine</i>
<i>Strateški cilj 4: Unaprjeđenje zaštite okoliša i kvalitete života</i>
<i>Prioritet 4.1.: Razvoj komunalne infrastrukture i usluge</i>
<i>Prioritet 4.2.: Razvoj društvene, zdravstvene i socijalne infrastrukture i usluga</i>
<i>Prioritet 4.3.: Razvoj i učinkovito korištenje prometne infrastrukture i usluga</i>

Prioritet 4.4.: Unaprjeđenje zaštite okoliša i povećanje energetske učinkovitosti

*Županijska razvojna strategija Zadarske županije 2011. – 2013.

7.13.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata			
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij		
Područje XIII: Zadarska županija	Sestrinstvo	Medicina*	Upravni studij*	Ekonomija		
		Matematika*				
		Farmacija*				
		Informatika*			Ekonomija*	Komunikologija
		Rehabilitacija*				
	Radna terapija*	Fizika*	Predškolski odgoj	Učiteljski studij		
		Biologija*				
		Kemija*				
		Likovna kultura*				
		Glazba*				
	Brodostrojarstvo i tehnologija pomorskog prometa					

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.14 Osječko-baranjska županija

7.14.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Osijek Površina: 4 152 km² Broj stanovnika (2001.): 330 506 Župan: Vladimir Šišljagić BDP: 7 875 EUR </p>	

Položaj županije je 45° 32' sjever, 18° 44' istok. Nadmorska visina 90 m iznad razine mora, a površina 4.152 km². Županija je stvorena od teritorija općina Beli Manastir, Đakovo, Donji Miholjac, Valpovo. [1] iz doba SRH. Županiji je Godine 1997. teritorijalnim preustrojem dodijeljen teritorij nekadašnje općine Našice [2] koji je dotad pripadao Požeško-slavonskoj županiji. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine na prostoru Osječko-baranjske županije živi 330.506 stanovnika što je 7,54 % ukupnog broja stanovništva Hrvatske (3. najnaseljenija županija nakon Grada Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije).

7.14.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Ekonomski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Elektrotehnički fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Filozofski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Građevinski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu	Đakovo
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Medicinski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Poljoprivredni fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Pravni fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Prehrambeno-tehnološki fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Učiteljski fakultet	Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku - Umjetnička akademija	Osijek

7.14.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	UKUPNO
Filologija	6		7		2		15
Ekonomija	1		5	6	1	1	14
Poljoprivreda (agronomija)	1		5	4	1		11
Glazbena umjetnost	3		3				6
Pedagogija	2	1	2				5
Prehrambena tehnologija	1		2	1	1		5
Elektrotehnika	1		1		1	1	4
Građevinarstvo	1		1		1	1	4
Informacijske i komunikacijske znanosti	1		2			1	4
Interdisciplinarne prirodne znanosti			2	1	1		4
Pravo		1		2		1	4
Biologija	1		1		1		3
Matematika	1	1	1				3
Filozofija	1		1				2
Kemija	1		1				2
Likovne umjetnosti	1		1				2
Povijest	1		1				2
Psihologija	1		1				2
Računarstvo	1		1				2
Temeljne tehničke znanosti				2			2
Biotehnologija			1				1
Fizika	1						1
Interdisciplinarne društvene znanosti				1			1
Kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti)	1						1
Kliničke medicinske znanosti						1	1
Nedefinirano polje biomedicine					1		1
Temeljne medicinske znanosti		1					1

Teologija	1	1
------------------	---	---

7.14.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studiji	Poslijediplomski specijalistički studiji	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	2655		595	47	124	529	3950	672		672	4622
Pravo		1647				831	2478	1244		1244	3722
Poljoprivreda (agronomija)	887		268			335	1490	147		147	1637
Elektrotehnika	392		166	73		625	1256			0	1256
Građevinarstvo	503		97	30		499	1129	17		17	1146
Filologija	604		373	16			993	165		165	1158
Pedagogija	119	441	143			134	837	20	20	40	877
Računarstvo	329		93			405	827			0	827
Temeljne medicinske znanosti		417		187			604	108		108	712
Prehrambena tehnologija	379		65	37	40		521	152		152	673
Matematika	145	166	70				381			0	381
Kliničke medicinske znanosti						296	296			0	296
Biologija	145		40	51	15		251			0	251
Povijest	138		99				237	44		44	281
Informacijske i komunikacijske znanosti	122		69				191	27		27	218
Psihologija	108		74				182	38		38	220
Filozofija	107		58				165	9		9	174
Fizika	93						93			0	93
Likovne umjetnosti	46		32				78			0	78
Glazbena umjetnost	55		16				71			0	71
Kemija	66						66			0	66
Interdisciplinarne društvene znanosti					45		45			0	45
Kazališna umjetnost (scenske i medijske)	32						32			0	32

umjetnosti)												
Interdisciplinarne prirodne znanosti		30					30	62		62	92	
Teologija **							0	260	172	432	432	
SVEUKUPNO	6925	2671	2288	441	224	3654	16203	2965	192	3157	19360	

7.14.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	911
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	1617
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	650
• Elektrotehnika i računalstvo	179
• Graditeljstvo i geodezija	80
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	35
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	26
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	158
• Promet i logistika	49
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	80
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	13
• Turizam i ugostiteljstvo	90
• Umjetnost	80
• Zdravstvo i socijalna skrb	177

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.14.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/38.001) pravo	238
(51001/31.003) ekonomija	126
(52204/31.005) ekonomist	82
(52204/14.021) predškolski odgoj	77
(52004/38.002) upravno pravni	76
(51001/34.018) marketing	65
(51001/34.010) financije	62
(51001/62.007) ratarstvo	60
(51001/34.019) marketing menadžment	57
(51001/34.014) financijski menadžment	49
(51001/62.009) stočarstvo	42
(51001/54.007) prehrambeni	37
(51001/52.012) elektrotehnika	36
(52004/62.003) poljoprivreda opći	34
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	32
(52004/58.004) građevinski opći	32
(52004/34.014) trgovina	30
(51001/22.015) hrvatski jezik i književnost	29
(52004/52.013) elektrotehnika	28
(52204/31.001) ekonomika	22
(51001/72.003) opća medicina	18
(51001/58.003) građevinarstvo	17
(51001/34.032) trgovina	16
(51001/62.005) poljoprivreda opći smjer	16
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	14
(52004/72.006) viša medicinska sestra tehničar	14
(51001/62.017) zootehnika	14

(51001/54.009) procesno prehrambeno inženjerstvo	13
(52004/52.028) strojarstvo	13
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	13
(52004/52.009) elektroenergetika	13
(52404/14.034) učitelj	13

* podaci za veljaču 2010. godine

7.14.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	13,3
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	16,9
Građevinarstvo	11,4
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	12,3
Hoteli i restorani	1,7
Prijevoz, skladištenje i veze	7,8
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	18,3
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	18,6

* podaci za 2007. godinu

7.14.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1: Održivi razvoj i unaprjeđenje prostora
<i>Prioritet 1.1. Održivo gospodarenje otpadom</i>
<i>Prioritet 1.2. Razminiranje</i>
<i>Prioritet 1.3. Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i poboljšanje kakvoće okoliša</i>
<i>Prioritet 1.4. Razvoj infrastrukturnih sustava</i>
<i>Prioritet 1.5. Osiguranje pouzdane i kvalitetne opskrbe energijom uz smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš i društvo</i>
Strateški cilj 2: Razvoj konkurentnog gospodarstva
<i>Prioritet 2.1. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva i poticanje ulaganja</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj konkurentne poljoprivrede</i>
<i>Prioritet 2.3. Razvoj ruralnog prostora</i>
<i>Prioritet 2.4. Poticanje razvoja i primjene visokih tehnologija i inovacija te prijenos znanja sa znanstveno istraživačkog na poslovni sektor</i>
<i>Prioritet 2.5. Razvoj kontinentalnog turizma</i>
Strateški cilj 3: Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba građana
<i>Prioritet 3.1. Podizanje razine zaposlenosti</i>
<i>Prioritet 3.2. Razvoj ljudskih resursa</i>
<i>Prioritet 3.3. Jačanje razvojnih kapaciteta</i>
<i>Prioritet 3.4. Razvoj civilnog društva i građanskih inicijativa</i>
<i>Prioritet 3.5. Stvaranje preduvjeta za dostupno cjeloživotno obrazovanje svih građana</i>
<i>Prioritet 3.6. Podizanje razine usluga u zdravstvu</i>
<i>Prioritet 3.7. Podizanje razine usluga u sustavu socijalne skrbi</i>

Prioritet 3.8. Stvaranje preduvjeta za kvalitetnu provedbu programa kulture, športa i tehničke kulture

*Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011.- 2013.

7.14.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XIV: Osječko-baranjska županija	Sestrinstvo	Engleski jezik i književnost	Upravni studij	Hrvatski jezik i književnost
		Njemački jezik i književnost		
		Elektrotehnika		
		Građevinarstvo		
		Proizvodno strojarstvo*		
		Matematika i informatika		
		Medicina		
	Radiološka tehnologija*	Veterinarska medicina*	Poslovna ekonomija	Poslovna ekonomija
		Socijalni rad*		
		Logopedija*		
		Geodezija*		
		Arhitektura i urbanizam*		
		Stomatologija*		
		Farmacija*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.15 Šibensko-kninska županija

7.15.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Šibenik Površina: 2.939 km² Broj stanovnika (2001.): 112.891 Župan: Goran Pauk BDP: 7 799 EUR </p>	

Županija je stvorena od teritorija predratnih općina Šibenik, Dmiš i Knin. [1] Po prvotnoj raspodjeli teritorij općine Knin je pripadao Zadarsko-kninskoj Županiji no 1997. je dodijeljen ovoj županiji[2] koja se prije zvala Šibenska županija [3] Županija je podijeljena na 5 gradova i 15 općina. Prema popisu stanovništva iz 2001. županija je imala 112.891 stanovnika (2.6% ukupnog stanovništva Hrvatske) s prosječnom gustoćom naseljenosti od 39 stanovnika/km².

7.15.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Veleučilište "Marko Marulić" u Kninu	Knin
Veleučilište u Šibeniku	Šibenik

7.15.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija		2	1	3
Poljoprivreda (agronomija)		2		2
Tehnologija prometa i transport	1	1		2
Brodogradnja		1		1
Pravo		1		1
Prehrambena tehnologija		1		1

7.15.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Ekonomija	948	84	1032
Pravo	480		480
Tehnologija prometa i transport	232		232
Poljoprivreda (agronomija)	105		105
Prehrambena tehnologija	66		66
SVEUKUPNO	1831	84	1915

7.15.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	240
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	610
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	207
• Elektrotehnika i računalstvo	80
• Graditeljstvo i geodezija	20
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	12
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	13
• Promet i logistika	78
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	53
• Turizam i ugostiteljstvo	63
• Umjetnost	3
• Zdravstvo i socijalna skrb	82

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.15.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/34.036) sveučilišni studij turizma	67
(51001/38.001) pravo	43
(51001/31.003) ekonomija	40
(51001/81.008) turizam	34
(52004/38.002) upravno pravni	31
(52204/31.005) ekonomist	24
(52300/31.030) Trgovinsko poslovanje s poduzetništvom	13
(52404/14.034) učitelj	12
(52004/72.001) fizikalna terapija	12
(52204/14.021) predškolski odgoj	10
(52204/31.001) ekonomika	10
(51001/34.015) menadžment	9
(51001/34.010) financije	9
(52004/52.013) elektrotehnika	9
(52004/52.028) strojarstvo	9
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	9
(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	8
(51001/32.006) komunikologija	8
(52004/58.004) građevinski opći	7

(52004/81.006) turizam	7
(51001/52.020) kemijska tehnologija	6
(52204/14.023) razredna nastava	6
(51001/31.007) politologija	6
(51001/72.003) opća medicina	6
(52004/34.007) menadžment turizam	6
(51001/81.001) fizička kultura	5
(52400/31.001) Ekonomija i management	5
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	5
(51001/84.003) cestovni promet	5
(51001/58.003) građevinarstvo	5
(52204/31.003) ekonomika poduzetništva	5
(52004/34.016) unutrašnjetrogovinsko poslovanje	5

* podaci za veljaču 2010. godine

7.15.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	4,1
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	15,3
Građevinarstvo	8,3
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	10,6
Hoteli i restorani	7,0
Prijevoz, skladištenje i veze	9,9
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	24,8
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	20,1

* podaci za 2007. godinu

7.15.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:

Strateški cilj 1. Konkurentno gospodarstvo bazirano na stranim i domaćim ulaganjima u turizam i prateće usluge, tradicionalnoj poljoprivredi i industriji temeljenoj na inovacijama i naprednim tehnologijama u gospodarstvu

Prioritet 1.1. Podrška razvoju MSP, promocija izvoznih programa i udruživanje poslovnog, znanstveno-istraživačkog i javnog sektora

Prioritet 1.2. Razvoj poljoprivrede, marikulture i zelenog poduzetništva

Prioritet 1.3. Privlačenje domaćih i stranih investitora

Strateški cilj 2. Brži razvoj potpomognutih područja

Prioritet 2.1. Razvoj zaleđa i otoka

Prioritet 2.2. Potpora provođenju državnih mjera na području PPDS

Strateški cilj 3. Razvoj komunalne i javne infrastrukture za uravnotežen gospodarski razvoj i očuvanje i zaštita okoliša radi podizanja kvalitete života

Prioritet 3.1. Razvoj komunalne infrastrukture

Prioritet 3.2. Očuvanje i zaštita okoliša i korištenje OIE

Prioritet 3.3. Razvoj javne infrastrukture

Strateški cilj 4. Razvoj kompetentnih i zapošljivih ljudskih resursa i jačanje socijalne

uključenosti
<i>Prioritet 4.1. Rast zaposlenosti</i>
<i>Prioritet 4.2. Kompetentni ljudski resursi</i>
<i>Prioritet 4.3. Socijalna skrb i uključenost</i>
Smjernice za visoko obrazovanje:

*Razvojna strategija Šibensko-kninske županije 2011. -2013.

7.15.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XV: Šibensko-kninska županija	Predškolski odgoj*	Strojarstvo*	Upravni studij	Ekonomija
		Elektrotehnika*		
		Građevinarstvo*		
		Arhitektura*		
		Računarstvo*		
		Matematika*		
		Farmacija*		
	Sestrinstvo*	Medicina*	Ekonomija	
		Psihologija*		
		Socijalni rad*		
		Agronomija*		
		Klavir*		
		Gitara*		
		Njemački jezik*		
	Poljoprivreda krša	Ruski jezik*	Ekonomija	
		Francuski jezik*		
		Drvena tehnologija*		
		Rehabilitacija*		
		Medicinska biokemija*		
		Veterinarska medicina*		
		Logopedija*		
Restauracija i konzervacija*				
Geodezija*				

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.16 Vukovarsko-srijemska županija

7.16.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Vukovar Površina: 2 448 km² Broj stanovnika (2001.): 204 768 Župan: Božo Galić BDP: 5 756 EUR </p>	

Površina Vukovarsko-srijemske županije iznosi 2.448 km². Nalazi se na krajnjem sjeveroistoku Republike Hrvatske između rijeka Dunava i Save. Najviša nadmorska visina je 294 m (točka Čukala kod Iloka), a najmanja 78m (Spačva). Na istoku sa nalaze obronci Fruške gore i polako se spuštaju u Vukovarski ravnjak, a na zapadu se nalazi planina Dilj kod koje započinje vinkovačko-đakovački ravnjak. Prema popisu stanovništva iz 2001. Vukovarsko-srijemska županija je imala 204.768 stanovnika (4.6 % ukupnog stanovništva Hrvatske) sa prosječnom gustoćom od 84 stanovnika/km².

7.16.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru	Vukovar

7.16.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Stručni studij	UKUPNO
Poljoprivreda (agronomija)	4	4
Ekonomija	1	1
Kliničke medicinske znanosti	1	1
Pravo	1	1

7.16.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi
Poljoprivreda (agronomija)	335	335
Kliničke medicinske znanosti	302	302
Pravo	302	302
Ekonomija	273	273
SVEUKUPNO	1212	1212

7.16.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	402
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	1018
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	399
• Elektrotehnika i računalstvo	158
• Graditeljstvo i geodezija	38
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	175
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	39
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	48
• Tekstil i koža	42
• Turizam i ugostiteljstvo	48
• Umjetnost	2
• Zdravstvo i socijalna skrb	70

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.16.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/38.001) pravo	76
(52004/38.002) upravno pravni	51
(52204/31.005) ekonomist	51
(51001/31.003) ekonomija	47
(51001/34.010) financije	30
(52004/62.003) poljoprivreda opći	29
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	19
(52004/62.006) ratarski	17
(51001/34.018) marketing	16
(52004/72.001) fizikalna terapija	14
(52004/52.013) elektrotehnika	14
(52204/31.001) ekonomika	14
(51001/62.005) poljoprivreda opći smjer	14
(52004/62.007) stočarski	13
(52004/62.004) poljoprivreda tehnika	12
(52300/31.034) javna uprava	11
(51001/32.003) knjižničarstvo hrvatski jezik književnost	11
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	11
(52004/72.006) viša medicinska sestra tehničar	11
(52300/72.001) Fizioterapija	11
(52204/14.021) predškolski odgoj	10
(52004/58.004) građevinski opći	10

(52204/14.023) razredna nastava	10
(52304/72.001) fizikalna terapija	9
(52004/34.014) trgovina	9
(51001/62.007) ratarstvo	9
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	9
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	8
(51001/62.009) stočarstvo	8
(52300/31.001) Ekonomija poduzetništva	7
(51001/62.006) poljoprivredna mehanizacija	7

* podaci za veljaču 2010. godine

7.16.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	21,6
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	15,4
Građevinarstvo	8,4
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	8,8
Hoteli i restorani	1,7
Prijevoz, skladištenje i veze	8,4
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	15,3
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	20,3

* podaci za 2007. godinu

7.16.8 Strateški ciljevi i prioriteti županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1: Konkurentno gospodarstvo
<i>Prioritet 1.1. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju i tehnologiji</i>
<i>Prioritet 1.2. Jačanje poduzetništva i privlačenje ulaganja</i>
<i>Prioritet 1.3. Povećanje konkurentnosti poljoprivredno prehrambenog sektora</i>
<i>Prioritet 1.4. Razvoj turizma</i>
Strateški cilj 2. Razvoj ljudskih resursa i kapaciteta za upravljanje razvojem
<i>Prioritet 2.1. Razvoj sustava obrazovanja i njegova prilagodba potrebama razvoja gospodarstva</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj tržišta rada</i>
<i>Prioritet 2.3. Unaprjeđenje znanja i vještina za upravljanje razvojem</i>
<i>Prioritet 2.4. Jačanje međunarodne povezanosti i prepoznatljivosti županije</i>
Strateški cilj 3. Kvalitetno prostorno planiranje, moderna infrastruktura i očuvani okoliš
<i>Prioritet 3.1. Integracija i modernizacija prometne infrastrukture</i>
<i>Prioritet 3.2. Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama</i>
<i>Prioritet 3.3. Poboljšanje kvalitete komunalne opremljenosti</i>
<i>Prioritet 3.4. Ulaganja u obnovljive izvore energije i učinkovito korištenje energije</i>
<i>Prioritet 3.5. Očuvanje okoliša i zaštita prirode</i>
Strateški cilj 4. Unaprjeđenje kvalitete života

Prioritet 4.1. Poboljšanje uvjeta za pružanje visokokvalitetnih zdravstvenih usluga
Prioritet 4.2. Poboljšanje kvalitete života i razvoj socijalnih usluga
Prioritet 4.3. Razvoj i unaprjeđenje kulture te očuvanje kulturne baštine
Prioritet 4.4. Unaprjeđenje sportske infrastrukture i razvoj sportskih programa
Prioritet 4.5. Razvoj ruralnog područja

*Razvojna strategija Vukovarsko-srijemske županije 2011. – 2013.

7.16.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XVI.II: gradovi Vukovar i Ilok, te općine Bogdanovci, Borovo, Lovas, Negoslavci, Tompojevci, Tovarnik i Trpinja	Građevinarstvo*	Građevinarstvo*	Ekonomija	Ekonomija*
		Elektrotehnika*		
		Medicina*		
		Socijalni rad*		
		Farmacija*		
	Elektrotehnika*	Arhitektura*	Upravni studij	
		Strojarstvo*		
		Psihologija*		
		Logopedija*		
		Defektologija*		
Područje XVI.II: gradovi Vinkovci i Otok, te općine Andrijaševci, Ivankovo, Jarmina, Nuštar, Nijemci, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Privlaka, Vođinci i Markušica	Medicinsko-laboratorijska dijagnostika*	Medicina*	Upravni studij*	Ekonomija*
		Stomatologija*		
		Farmacija*		
		Veterina*		
		Građevina*		
		Arhitektura*		
		Elektrotehnika i informacijska tehnologija*		
		Računarstvo*		
		Strojarstvo*		
		Geodezija*		
		Medicinska biokemija*		
		Pedagogija*		
		Psihologija*		
		Defektologija*		
	Socijalni rad*			
Radiološka tehnologija*	Engleski jezik*	Ekonomija*	Pravo*	
	Njemački jezik*			

		Latinski*		
	Matematika*			
	Informatika*			
	Povijest*			
	Zemljopis*			
	Fizika *			
	Biologija*			
	Kemija *			
	Likovna kultura*			
	Glazbena kultura*			
	Teorija glazbe*			
	Glazbeni instrumenti (klavir, gitara)*			
	Kineziologija*			
Područje XVI.III: grad Županija i općine Bošnjaci, Cerna, Gradište, Šitar, Babina Greda, Drenovci, Gunja i Vrbanja		Medicina*	Upravni studij*	Ekonomija *
	Farmacija*			
	Veterina*			
	Građevinarstvo *			
	Arhitektura*			
	Računarstvo*			
	Elektrotehnika*			
	Strojarstvo*			
	Medicinska biokemija*			
	Pedagogija*			
	Psihologija*			
			Ekonomija*	Pravo*
	Socijalni rad*			
	Engleski jezik*			
	Njemački jezik*			
	Matematika*			
	Informatika*			
	Povijest*			
	Zemljopis*			
	Fizika*			
	Biologija*			
	Kemija*			

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.17 Splitsko-dalmatinska županija

7.17.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Split Površina: 4.534 km² Broj stanovnika (2001.): 463.676 Župan: Ante Sanader BDP: 8 003 EUR </p>	

Županija ima tri glavne reljefne cjeline: visoko zaleđe (Dalmatinska zagora) s brojnim krškim poljima, uzak i gusto naseljen obalni pojas, te otoke. Dio Dinarida čini granicu s Bosnom i Hercegovinom, dok planine Kozjak, Mosor i Biokovo razdvajaju obalni pojas od zaleđa.

Županiju s ostatkom Hrvatske povezuje nedavno sagrađena autocesta Split-Zadar-Karlovac-Zagreb s četiri trake, kao i lička željeznica. Prema popisu stanovništva iz 2001. županija je imala 463.676 stanovnika (10.5 % ukupnog stanovništva Hrvatske - druga najnaseljenija županija nakon grada Zagreba) s prosječnom gustoćom naseljenosti od 102 stanovnika/km².

7.17.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Splitu	Split
Sveučilište u Splitu - Ekonomski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje	Split
Sveučilište u Splitu - Filozofski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Građevinsko-arhitektonski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Katolički bogoslovni fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Kemijsko-tehnološki fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Kineziološki fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Medicinski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Pomorski fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Pravni fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Prirodoslovno-matematički fakultet	Split
Sveučilište u Splitu - Umjetnička akademija u Splitu	Split
Medijsko sveučilište u Splitu	Split
TV - AKADEMIJA Visoka škola multimedijских i komunikacijskih tehnologija u Splitu	Split
Visoka poslovna škola "Minerva", Dugopolje	Dugopolje
Visoka škola za menadžment i dizajn "Aspira"	Split
Visoka škola za inspekcijски i kadrovski menadžment u pomorstvu	Split

7.17.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Glazbena umjetnost	8		8					16
Ekonomija	3		3	2	1	5	1	15
Elektrotehnika	2		4		1	3		10
Tehnologija prometa i transport	4		4					8
Filologija	3		4					7
Kliničke medicinske znanosti				1	3	3		7
Matematika	4		3					7
Strojarstvo	2		2		1	2		7
Fizika	3		3					6
Informacijske i komunikacijske znanosti	2		3					5
Interdisciplinarne prirodne znanosti	2		2		1			5
Likovne umjetnosti	2	1	2					5
Računarstvo	1		2			2		5
Teologija	1	1	1		2			5
Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)	1					3		4
Građevinarstvo	1		1		1	1		4
Kemijsko inženjerstvo	1		1		1	1		4
Pedagogija	1	1	1			1		4
Interdisciplinarne tehničke znanosti	1		1			1		3
Kineziologija	1		1		1			3
Poljoprivreda (agronomija)	2		1					3
Primijenjena umjetnost	2		1					3
Arhitektura i urbanizam	1		1					2
Biologija	1		1					2
Brodogradnja	1					1		2
Filozofija	1		1					2
Interdisciplinarne društvene						2		2

znanosti												
Kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti)	1			1								2
Kemija	1			1								2
Povijest	1			1								2
Povijest umjetnosti	1			1								2
Pravo			1						1			2
Sociologija	1			1								2
Znanost o umjetnosti	1			1								2
Dentalna Medicina			1									1
Farmacija			1									1
Grafička tehnologija	1											1
Integrativna bioetika							1					1
Ostala interdisciplinarna polja znanosti					1							1
Temeljne medicinske znanosti			1									1
Temeljne tehničke znanosti										1		1

7.17.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Prediplomski sveučilišni studij	Integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studiji	Poslijediplomski specijalistički studiji	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	1421		507	85	235	3238	231	5717	711	234	945	6662
Pravo		1929				691		2620	742	76	818	3438
Elektrotehnika	774		141	46		429		1390	182	76	258	1648
Tehnologija prometa i transport	946		58					1004	39	136	175	1179
Građevinarstvo	419		152	29		368		968		34	34	1002
Filologija	589		217					806	121		121	927
Pedagogija	91	352				187		630	29		29	659
Informacijske i komunikacijske znanosti	152		22			448		622	17		17	639
Računarstvo	261		134			194		589	39	303	342	931
Strojarstvo	346		16	16		173		551	40	48	88	639

Kliničke medicinske znanosti			67	15	364		446		0	446		
Kineziologija	266		99	32			397	32	32	429		
Temeljne medicinske znanosti		388					388	78	78	466		
Kemijsko inženjerstvo	164		33	10	149		356	43	24	423		
Temeljne tehničke znanosti					309		309		0	309		
Teologija	74	113	24				211	34	34	245		
Arhitektura i urbanizam	141		59				200			200		
Interdisciplinarne prirodne znanosti	132		26	11			169	21	21	190		
Interdisciplinarne tehničke znanosti	145		15				160	20	20	180		
Poljoprivreda (agronomija)	149		10				159	16	16	175		
Povijest	120		36				156		0	156		
Matematika	107		40				147	16	16	163		
Likovne umjetnosti	70	40	26				136	20	20	156		
Sociologija	97		26				123		0	123		
Biologija	55		27	37			119	16	16	135		
Povijest umjetnosti	98		14				112		0	112		
Filozofija	86		22				108	27	27	135		
Brodogradnja	60				36		96		19	115		
Dentalna medicina		94					94		0	94		
Fizika	74		17				91	7	7	98		
Glazbena umjetnost	76		14				90	17	17	107		
Ostala interdisciplinarna polja znanosti			73				73		0	73		
Kemija	63		9				72		0	72		
Primijenjena umjetnost	27		3				30	17	17	47		
Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)	29						29		0	29		
Kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti)	15		4				19		0	19		
Grafička tehnologija	15						15		0	15		
Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita							0	67	67	67		
SVEUKUPNO	7062	2916	1824	333	250	6586	231	19202	2284	1017	3301	22503

7.17.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	1618
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	2503
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	694
• Elektrotehnika i računalstvo	294
• Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	36
• Graditeljstvo i geodezija	143
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	87
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	56
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	77
• Promet i logistika	213
• Štumarstvo, brodogradnja i metalurgija	179
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	30

• Tekstil i koža	18
• Turizam i ugostiteljstvo	332
• Umjetnost	106
• Zdravstvo i socijalna skrb	238

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.17.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/38.001) pravo	403
(51001/31.003) ekonomija	255
(52004/38.002) upravno pravni	227
(52204/31.005) ekonomist	203
(51001/81.001) fizička kultura	154
(52404/14.034) učitelj	154
(52204/14.021) predškolski odgoj	140
(51001/34.010) financije	126
(51001/34.018) marketing	112
(52000/99.000) obrProg viša sprema	86
(51001/34.015) menadžment	82
(52004/81.006) turizam	80
(51001/72.003) opća medicina	80
(52004/52.013) elektrotehnika	79
(52204/31.001) ekonomika	77
(51001/52.012) elektrotehnika	63
(52004/58.004) građevinski opći	60
(52004/72.001) fizikalna terapija	56
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	53
(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	49
(51001/21.028) likovna kultura	48
(52204/14.023) razredna nastava	46
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	44
(51001/52.036) strojarstvo	39
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	39
(51001/52.019) kemijsko inženjerstvo tehnologija	35
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	34
(51001/52.020) kemijska tehnologija	33
(52004/34.007) menadžment turizam	31
(52004/52.028) strojarstvo	31
(52004/72.006) viša medicinska sestra tehničar	30
(52004/84.003) nautički	30
(51001/81.010) turizam ugostiteljstvo	30

* podaci za veljaču 2010. godine

7.17.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	2,9
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	18,9
Građevinarstvo	9,7
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	12,7
Hoteli i restorani	5,5
Prijevoz, skladištenje i veze	8,8
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	23,8
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i	17,6

7.17.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:	
Strateški cilj 1. Konkurentno, gospodarstvo	
<i>Prioritet 1.1. Stvaranje konkurentnog gospodarstva temeljenog na znanju</i>	
<i>Prioritet 1.2. Jačanje poduzetničke infrastrukture i privlačenje ulaganja</i>	
<i>Prioritet 1.3. Razvoj turizma</i>	
<i>Prioritet 1.4. Razvoj poljoprivrede, lovstva, ribarstva i marikulture</i>	
Strateški cilj 2. Razvoj infrastrukture, zaštita prirode i okoliša	
<i>Prioritet 2.1. Podizanje kvalitete prometne infrastrukture</i>	
<i>Prioritet 2.2. Podizanje kvalitete komunalne infrastrukture</i>	
<i>Prioritet 2.3 Poboljšanje energetskog sustava, korištenje obnovljivih izvora energije i promicanje energetske učinkovitosti</i>	
<i>Prioritet 2.4. Zaštita prirode i okoliša</i>	
Strateški cilj 3. Razvoj ljudskih resursa, podizanje kvalitete života	
<i>Prioritet 3.1. Razvoj ljudskih resursa i povećanje zapošljivosti</i>	
<i>Prioritet 3.2. Jačanje kvalitete života i socijalne kohezije</i>	
<i>Prioritet 3.3. Razvoj sustava odgoja i obrazovanja</i>	
<i>Prioritet 3.4. Poboljšanje kvalitete zdravstvenog sustava</i>	
<i>Prioritet 3.5. Razvoj kulturnih sadržaja te očuvanje te očuvanje i održivo korištenje kulturne baštine</i>	
Strateški cilj 4. Unapređenje upravljanja razvojem	
<i>Prioritet 4.1. Poboljšanje kvalitete upravljanja lokalne i regionalne samouprave</i>	
<i>Prioritet 4.2. Jačanje kvalitete života i socijalne kohezije</i>	
<i>Prioritet 4.3. Jačanje međunarodne suradnje</i>	

*Razvojna strategija Splitsko-dalmatinske županije 2011. -2013.

7.17.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XVII. I: gradovi Trogir, Kaštela, Solin, Split, Omis i Makarska	Elektrotehnika	Medicina	Upravno pravni	Pravo
	Strojarstvo	Medicinska biokemija*		
		Stomatologija		
		Farmacija		

		Veterinarstvo*	Predškolski odgoj	Ekonomija (osim računovodstva i financija)	
		Kroatistika			
		Rehabilitacija*			
	Brodogradnja	Socijalna pedagogija*		Ekonomija (osim računovodstva i financija)	Kineziologija
		Logopedija*			
		Povijest			Kemijska tehnologija
		Geografija*			
		Anglistika			
	Građevina	Germanistika*		Ekonomija (osim računovodstva i financija)	Promet
		Matematika			
		Fizika			
		Informatika			
	Sestrinstvo	Socijalni rad*	Kemijska tehnologija		Politologija
		Tehnika i informatika			
		Šumarstvo*			
		Prehrambeni			Novinarstvo
		Geodezija i geoinformatika*			
	Fizioterapija	Elektrotehnika	Kemijska tehnologija		Učiteljski studij
		Strojarstvo			
		Građevinarstvo			
		Arhitektura			
		Računarstvo			
	Područje XVII.II: otoci Brač, Hvar i Vis	Elektrotehnika*	Medicina*	Kemijska tehnologija*	Kemijska tehnologija*
Stomatologija*					
Farmacija*					
Veterinarstvo*					
Strojarstvo*		Kroatistika*			
		Rehabilitacija*			
		Socijalna pedagogija*			
		Logopedija*			
Brodogradnja*		Psihologija*			
		Povijest*			
		Geografija*			
		Anglistika*			
Građevinarstvo*	Germanistika*				
	Matematika*				
	Fizika*				
	Informatika*				

	Sestrinstvo*	Tehnika i informatika*		
		Šumarstvo*		
		Prehrambeni*		
		Geodezija i geoinformatika*		
		Elektrotehnika i informacijska tehnologija*		
		Strojarstvo*		
	Fizioterapija*	Građevinarstvo*		
		Arhitektura*		
		Računarstvo*		
		Socijalni rad*		
	Brodogradnja			
Područje XVII.III: gradovi Sinj, Trijebnički i Vrgorac	Elektrotehnika*	Medicina*	Upravno pravni*	Pravo*
		Stomatologija*		
		Farmacija*		
		Veterinarstvo*		
	Strojarstvo*	Kroatistika*	Predškolski odgoj*	Ekonomija (osim računovodstva i financija)*
		Rehabilitacija*		
		Socijalna pedagogija*		
		Logopedija*		
	Brodogradnja*	Povijest*		Kineziologija*
		Geografija*		
		Anglistika*		
		Germanistika*		
	Građevinarstvo*	Matematika*	Ekonomija (osim računovodstva i financija)*	Kemijska tehnologija*
		Fizika*		
		Informatika*		
		Socijalni rad*		
	Sestrinstvo*	Tehnika i informatika*	Kemijska tehnologija*	Učiteljski studij*
		Šumarstvo*		
		Prehrambeni*		
		Geodezija i geoinformatika*		
Elektrotehnika*				
Strojarstvo*				
Fizioterapija*	Građevinarstvo*			
	Arhitektura*			
	Računarstvo*			
	Psihologija*			

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.18 Istarska županija

7.18.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Pazin Površina: 2.820 km² Broj stanovnika (2001.): 206 344 Župan: Ivan Jakovčić BDP: 12 463 EUR </p>	

Istarska županija - je najzapadnija hrvatska županija koja uključuje i najveći dio Istarskog poluotoka (2820 od 3160 četvornih kilometara). Upravno sjedište županije je Pazin. Sastoji se od 10 gradova i 31 općine. Više od 206.000 žitelja ili 4,65% nacionalnog stanovništva živi u Istarskoj županiji. Gustoća naseljenosti je 73 stanovnika/km²; prosječna starost stanovništva je 40,2 godine. Pula je najveća urbana cjelina s 82.000 stanovnika (oko 105.000 na širem području grada). Oko 70,7% stanovništva živi u gradovima. Uz 29 općina brojna su i mnoga sela kojih u cijeloj Istri ih ima više od 600.

7.18.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Pula
POLITEHNIKA PULA - Visoka tehničko-poslovna škola s pravom javnosti	Pula
Visoka poslovna škola s pravom javnosti, Višnjan	Višnjan

7.18.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/profionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	3		2	1	1	2	1	10
Filologija	6		4					10
Glazbena umjetnost	2		2					4
Povijest	2		2					4
Interdisciplinarne društvene	1			1			1	3

znanosti				
Poljoprivreda (agronomija)			2	1
Pedagogija		1		
Informacijske i komunikacijske znanosti			1	
Interdisciplinarne prirodne znanosti	1			
Interdisciplinarne tehničke znanosti			1	

7.18.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studiji	Poslijediplomski specijalistički studiji	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studiji	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	1462		37	12	7	368	7	1893	129	1	130	2023
Filologija		230				313		543			0	543
Glazbena umjetnost						344		344			0	344
Informacijske i komunikacijske znanosti	123				18			141			0	141
Interdisciplinarne društvene znanosti	92		32					124			0	124
Interdisciplinarne prirodne znanosti						109	10	119			0	119
Interdisciplinarne tehničke znanosti	74		18					92	44		44	136
Pedagogija						85		85			0	85
Poljoprivreda (agronomija)	41		7					48	5		5	53
Povijest	31							31			0	31
SVEUKUPNO	1823	230	94	12	25	1219	17	3420	178	1	179	3599

7.18.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	580
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	922
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	319
• Elektrotehnika i računalstvo	160
• Graditeljstvo i geodezija	58
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	37
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	26
• Strojarsvo, brodogradnja i metalurgija	21
• Turizam i ugostiteljstvo	222
• Umjetnost	25
• Zdravstvo i socijalna skrb	55

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.18.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	46
(51001/38.001) pravo	44
(52204/14.021) predškolski odgoj	41
(52204/31.005) ekonomist	39
(51001/34.010) financije	36
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	33
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	32
(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	23
(51001/22.043) talijanski	22
(51001/34.015) menadžment	18
(52204/31.001) ekonomika	18
(52004/81.006) turizam	15
(51001/81.008) turizam	12
(52004/34.007) menadžment turizam	12
(52004/34.015) tržišno poslovanje	11
(52004/72.001) fizikalna terapija	11
(52004/58.004) građevinski opći	10
(51001/81.001) fizička kultura	9
(51001/34.018) marketing	9
(51001/21.014) glazbena kultura	9
(51001/58.001) arhitektura	8
(52204/14.023) razredna nastava	8
(51001/22.017) hrvatski talijanski	8
(51001/34.007) ekonomika turizma i ugostiteljstva	8
(52204/34.024) inženjer organizacije rada	8
(51001/52.012) elektrotehnika	8
(51001/52.036) strojarstvo	7
(51001/31.007) politologija	7

* podaci za veljaču 2010. godine

7.18.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	3,1
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	23,7
Građevinarstvo	7,4

Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	11,5
Hoteli i restorani	15,4
Prijevoz, skladištenje i veze	5,0
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	21,5
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	12,4

* podaci za 2007. godinu

7.18.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Konkurentno gospodarstvo
<i>Prioritet 1.1. Poticanje razvoja poduzetništva i stvaranje preduvjeta za ulaganje za gospodarstvo</i>
<i>Prioritet 1.2. Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva</i>
<i>Prioritet 1.3. Poticanje istraživanja i razvoja u poduzetništvu, primjena novih tehnologija i komercijalizacija inovacija</i>
<i>Prioritet 1.4. Razvoj informacijskog društva</i>
<i>Prioritet 1.5. Restrukturiranje i repozicioniranje turističkog gospodarstva te poticanje i razvoj novih turističkih proizvoda</i>
<i>Prioritet 1.6. Razvoj održive poljoprivrede, šumarstva i lovnog gospodarstva te ostalih grana gospodarstva u ruralnom prostoru</i>
<i>Prioritet 1.7. Održivi razvoj ruralnog prostora</i>
<i>Prioritet 1.8. Razvoj ribarstva, marikulture, slatkovodnog ribarstva i ribarskog turizma.</i>
<i>Prioritet 1.9. Razvoj vodnog gospodarstva i korištenje vodnih resursa.</i>
<i>Prioritet 1.10. Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije</i>
Strateški cilj 2. Razvoj ljudskih resursa
<i>Prioritet 2.1. Osiguranje pune zaposlenosti</i>
<i>Prioritet 2.2. Osposobljavanje, jačanje i unaprjeđenje predškolskih, osnovnoškolskih, srednjoškolskih ustanova te visokih učilišta</i>
<i>Prioritet 2.3. Potpora održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radnika</i>
<i>Prioritet 2.4. Jačanje županijske politike za mlade</i>
Strateški cilj 3. Zaštita prirodnih resursa i upravljanje prostorom
<i>Prioritet 3.1. Uspostava integriranog sustava gospodarenja okolišem i prostorom</i>
<i>Prioritet 3.2. Unapređenje infrastrukturnih sustava</i>
<i>Prioritet 3.3. Razvoj sustava zaštite i spašavanja ljudstva i imovine</i>
<i>Prioritet 3.4. Unapređenje upravljanja regionalnim razvojem</i>
Strateški cilj 4. Visoka kvaliteta života
<i>Prioritet 4.1. Visok stupanj zdravstvene i socijalne zaštite</i>
<i>Prioritet 4.2. Povećanje kvalitete kulturne ponude</i>
<i>Prioritet 4.3. Razvoj civilnog društva</i>
Strateški cilj 5. Prepoznatljivost istarskog identiteta
<i>Prioritet 5.1. Očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti u funkciji razvoja</i>
<i>Prioritet 5.2. Valorizacija i očuvanje višekulturalne baštine u funkciji razvoja</i>
<i>Prioritet 5.3. Razvoj višekulturalizma i multikulturalizma</i>

*Županijska razvojna strategija Istarske županije 2011 – 2013.

7.18.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XVIII.I: grad Buzet i općina Lanišće				
Područje XVIII.II: grad Labin, te općine Kršan, Pićan, Raša i Sveta Nedelja	Elektrotehnika*	Računarstvo*	Ekonomija*	Ekonomija*
	Strojarstvo*	Elektrotehnika*		
		Građevinarstvo*		
	Informatika*	Engleski jezik i književnost*		
Hrvatski jezik i književnost*				
Područje XVIII.III: grad Pazin, te općine Cerovlje, Gračišće, Karojba, Lupoglav, Motovun, Sveti Petar u Šumi i Tinjan		Elektrotehnika*	Ekonomija*	Ekonomija*
Područje XVIII.IV: grad Poreč, te općine...		Matematika – nastavnički smjer	Ekonomija*	Ekonomija*

		Informatika – nastavnički smjer		
		Fizika – nastavnički smjer		
Područje XVIII.V: gradovi Pula i Vodnjan, te općine Barban, Fažana, Galijana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Svetvinčenat	Strojarstvo*	Medicina*	Ekonomija	Ekonomija
		Računarstvo*		
		Elektrotehnika*		Fizioterapija*
		Geodezija*		
		Građevinarstvo*	Predškolski odgoj	Hrvatski jezik i književnost
	Matematika – nastavnički smjer*			
	Elektrotehnika*	Geografija – nastavnički smjer*		
		Fizika – nastavnički smjer*		
		Kemija – nastavnički smjer*		Povijest
		Informatika – nastavnički smjer*		
Engleski jezik i književnost*				
Područje XVIII.VI: grad Rovinj, te općine Bale, Kanfanar i Žminj		Računarstvo*	Ekonomija*	Ekonomija*
		Elektrotehnika*		
		Građevinarstvo*		
		Matematika – nastavnički smjer*		
		Fizika – nastavnički smjer*		
		Geografija – nastavnički smjer*	Predškolski odgoj*	Talijanski jezik i književnost*
		Kemija – nastavnički smjer*		
		Biologija – nastavnički smjer*		
		Farmacija*		
		Stomatologija*		
Područje XVIII.VII: grad Dubrovnik		Pravo*	Ekonomija*	

		Talijanski jezik i književnost*		
		Engleski jezik i književnost*	Predškolski odgoj*	
		Hrvatski jezik i književnost*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.19 Dubrovačko-neretvanska županija

7.19.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Dubrovnik Površina: 1.783 km² Broj stanovnika (2001.): 122.870 Župan: Nikola Dobroslavić BDP: 10 042 EUR </p>	

Dubrovačko-neretvanska županija najjužnija je hrvatska županija. Zbog granice s Bosnom i Hercegovinom kod Neuma podijeljena je u dva dijela; dubrovački s Korčulom i neretvanski. Prostor Županije čine dvije osnovne funkcionalne i fizionomske cjeline: relativno usko uzdužno obalno područje s nizom pučinskih i bližih otoka (od kojih su najznačajniji Korčula, Mljet, Lastovo i grupa Elafitskih otoka), poluotoka Pelješca te prostor Donje Neretve s gravitirajućim priobalnim dijelom.

Prema popisu stanovništva županija ima 122.870 stanovnika (2.8 % ukupnog stanovništva Hrvatske) sa prosječnom gustoćom naseljenosti od 69 stanovnika/km².

7.19.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Dubrovniku	Dubrovnik
Međunarodno sveučilište u Dubrovniku	Dubrovnik
Američka visoka škola za menadžment i tehnologiju u Dubrovniku	Dubrovnik

7.19.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno / profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski)	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Ekonomija	3	1	1		2	1	8
Računarstvo	1	1			2		4
Elektrotehnika	1	1					2
Informacijske i komunikacijske znanosti	1	1					2
Poljoprivreda (agronomija)	1	1					2

Tehnologija prometa i transport	2								2
Biologija				1					1
Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita							1		1
Kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti)	1								1
Likovne umjetnosti	1								1
Politologija	1								1
Povijest					1				1
Primijenjena umjetnost			1						1
Strojarstvo	1								1

7.19.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studiji	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi*	SVEUKUPNO
Ekonomija	689	266		33	463	1451	118	97	215	1666
Elektrotehnika	146	86			15	247			0	247
Informacijske i komunikacijske znanosti	205					205	9		9	214
Kliničke medicinske znanosti	89	50			25	164			0	164
Likovne umjetnosti	94				3	97	6		6	103
Politologija	61	17			4	82			0	82
Poljoprivreda (agronomija)	73					73			0	73
Povijest					53	53			0	53
Primijenjena umjetnost	30	15				45			0	45
Računarstvo			40			40			0	40
Strojarstvo		26				26			0	26
Tehnologija prometa i transport	17					17			0	17
SVEUKUPNO	1404	460	40	33	563	2500	133	97	230	2730

7.19.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	354
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	648
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	249
• Elektrotehnika i računalstvo	90
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	42
• Promet i logistika	21
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	52
• Turizam i ugostiteljstvo	133
• Umjetnost	12
• Zdravstvo i socijalna skrb	50

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.19.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/31.003) ekonomija	96
(52004/34.007) menadžment turizam	69
(51001/38.001) pravo	42
(52004/84.003) nautički	39
(52004/81.006) turizam	35
(52004/38.002) upravno pravni	32
(52204/14.021) predškolski odgoj	31
(51001/99.000) obrProg visoka sprema	28
(52004/81.005) turizam i ugostiteljstvo	27
(51001/34.036) sveučilišni studij turizma	25
(52004/52.005) brodstrojarstvo	24
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	23
(52204/31.005) ekonomist	19
(51001/34.035) vanjska trgovina	19
(51401/81.011) diplomirani inženjer u turizmu i ugostiteljstvu	15
(51001/34.015) menadžment	15
(51001/34.018) marketing	12
(51001/34.010) financije	11
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	11
(51001/81.008) turizam	11
(52404/14.034) učitelj	11
(52204/31.001) ekonomika	10
(51001/32.005) novinarstvo	9
(51001/34.007) ekonomika turizma i ugostiteljstva	9
(51001/81.001) fizička kultura	9
(52004/52.006) brodska elektroenergetika i elektronika	9
(51300/31.015) mediji i kultura društva	8
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	8

* podaci za veljaču 2010. godine

7.19.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	4,0
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	8,1

Građevinarstvo	10,5
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	9,1
Hoteli i restorani	14,9
Prijevoz, skladištenje i veze	16,8
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	21,1
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	15,4

* podaci za 2007. godinu

7.19.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:
Strateški cilj 1. Povećanje konkurentnosti gospodarstva
<i>Prioritet 1.1. Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva</i>
<i>Prioritet 1.2. Poticanje inovacija i tehnološkog razvoja</i>
<i>Prioritet 1.3. Razvoj turizma i turističke infrastrukture</i>
<i>Prioritet 1.4. Ruralni razvoj i razvoj poljoprivrede, ribarstva i marikulture</i>
<i>Prioritet 1.5. Gospodarsko korištenje pomorskog dobra</i>
Strateški cilj 2. Zaštita okoliša i razvoj infrastrukture
<i>Prioritet 2.1. Razvoj prometa</i>
<i>Prioritet 2.2. Razvoj vodnog gospodarstva</i>
<i>Prioritet 2.3. Zaštita okoliša</i>
<i>Prioritet 2.4. Izgradnja sustava zaštite i spašavanja</i>
<i>Prioritet 2.5. Razvoj energetike</i>
Strateški cilj 3. Održivo korištenje prirodne i kulturne baštine
<i>Prioritet 3.1. Održivo korištenje zaštićenih prirodnih vrijednosti</i>
<i>Prioritet 3.2. Upravljanje ekološkom mrežom</i>
<i>Prioritet 3.3. Revitalizacija i održivo korištenje krajobraza</i>
<i>Prioritet 3.4. Obnova i održivo korištenje kulturne baštine</i>
Strateški cilj 4. Razvoj ljudskih potencijala, društvene infrastrukture i poboljšanje kvalitete života
<i>Prioritet 4.1. Razvoj ljudskih potencijala</i>
<i>Prioritet 4.2. Unaprjeđenje sustava obrazovanja</i>
<i>Prioritet 4.3. Razvoj sportsko rekreativnih i kulturnih sadržaja</i>
<i>Prioritet 4.4. Unaprjeđenje zdravstva i socijalne skrbi</i>
<i>Prioritet 4.5. Unaprjeđenje nevladinog sektora</i>
<i>Prioritet 4.6. Unaprjeđenje kvalitete društvenog života</i>
<i>Prioritet 4.7. Unaprjeđenje upravljanja razvojem</i>
Smjernice za visoko obrazovanje:

*Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2011. -2013.

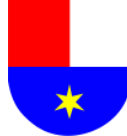
7.19.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XIX.I: grad Dubrovnik	Predškolski odgoj*			
Područje XIX.II: otok Korčula	Predškolski odgoj*	Primijenjeno računarstvo*		
		Pedagogija*		
		Kemija*		
Područje XIX.III: grad Metković		Biologija*		
		Kemija*		
		Matematika*		
Područje XIX.IV: grad Ploče				

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.20 Međimurska županija

7.20.1 Opći podaci o županiji

		
	<p> Sjedište županije: Čakovec Površina: 730 km² Broj stanovnika (2001.): 118.426 Župan: Ivan Perhoč BDP: 7 581 EUR </p>	

Međimurje je smješteno na dodiru dviju velikih reljefnih cjelina; Istočnih Alpi i Panonske nizine, na temelju čega su definirane dvije morfološke cjeline; brežuljkasto gornje (s najvišim vrhom Mohokosom 344,5 metara nadmorske visine) i nizinsko donje Međimurje. Smješteno na sjeverozapadu Hrvatske, prometno najpovezanijem dijelu s Europom, omeđeno je prirodnim granicama-rijekom Murom na sjeveru i istoku i rijekom Dravom na jugu. Međimurje je najgušće naseljeni dio Hrvatske. Na području veličine 730 km² (72 956 ha), 126 naselja živi 126 500 ljudi što rezultira gustoćom stanovništva od 164.2 osobe/km²

7.20.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Međimursko veleučilište u Čakovcu	Čakovec

7.20.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Stručni studij	UKUPNO
Pedagogija	1	1	2
Ekonomija		1	1
Građevinarstvo		1	1
Računarstvo		1	1
Strojarstvo		1	1

7.20.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Stručni dodiplomski studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Pedagogija	288	334	622	60	60	682
Računarstvo		149	149		0	149
SVEUKUPNO	288	483	771	60	60	831

7.20.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	244
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	473
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	171
• Elektrotehnika i računalstvo	68
• Graditeljstvo i geodezija	40
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	29
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	27
• Promet i logistika	37
• Strojarstvo, brodogradnja i metalurgija	31
• Tekstil i koža	16
• Turizam i ugostiteljstvo	33
• Umjetnost	21

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.20.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(52204/14.021) predškolski odgoj	21
(51001/38.001) pravo	21
(51001/31.003) ekonomija	15
(52004/48.003) poslovna informatika	12
(52204/31.001) ekonomika	12
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	11
(51001/48.016) sveučilišni studij - informatika	10
(52404/14.034) učitelj	7
(52004/38.002) upravno pravni	7
(52204/31.005) ekonomist	7
(52004/54.015) tekstilno mehanička tehnologija	6
(52004/34.014) trgovina	6
(51001/54.003) geotehnika	6
(52004/34.013) računovodstvo i poslovne financije	5
(51001/34.010) financije	5
(51001/32.005) novinarstvo	5
(52200/31.001) Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	5

(52004/52.013) elektrotehnika	4
(52004/54.007) odjevna tehnologija	4
(52304/54.021) inženjer za tekstil i odjeću	4
(52300/31.034) javna uprava	4
(51001/34.016) menadžment u hotelijerstvu	4
(51001/76.001) socijalni rad	4
(52204/31.003) ekonomika poduzetništva	4

* podaci za veljaču 2010. godine

7.20.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	13,8
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	34,7
Građevinarstvo	5,7
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	7,7
Hoteli i restorani	2,1
Prijevoz, skladištenje i veze	6,6
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	16,7
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	12,7

* podaci za 2007. godinu

7.20.8 Strateški ciljevi i prioritete županije

Strateški ciljevi:	
Strateški cilj 1. Jačanje konkurentnosti gospodarstva	
<i>Prioritet 1.1. Stvaranje preduvjeta za razvoj proizvodnje i usluga s većom dodanom vrijednošću</i>	
<i>Prioritet 1.2. Jačanje proizvodnje i tržišno organiziranje</i>	
<i>Prioritet 1.3. Poticanje tehnološkog razvitka</i>	
<i>Prioritet 1.4. Održivi razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora</i>	
<i>Prioritet 1.5. Osiguranje uvjeta za dugoročni održivi razvoj turizma u Međimurju</i>	
Strateški cilj 2. Jačanje ljudskih potencijala i unaprjeđenje kvalitete života	
<i>Prioritet 2.1. Smanjivanje neravnoteže u ponudi i potražnji na tržištu rada</i>	
<i>Prioritet 2.2. Unaprjeđenje zdravstvene zaštite</i>	
<i>Prioritet 2.3. Unaprjeđenje uvjeta i poboljšanje kvalitete života socijalno marginaliziranih skupina</i>	
<i>Prioritet 2.4. Poticanje razvoja civilnog društva</i>	
<i>Prioritet 2.5. Očuvanje, razvoj i promicanje kulture</i>	
Strateški cilj 3. Očuvanje okoliša i gospodarenje prirodnim resursima	
<i>Prioritet 3.1. Unaprjeđenje sustava upravljanja okolišem i prirodnim vrijednostima</i>	
<i>Prioritet 3.2. Stvaranje infrastrukturnih preduvjeta za daljnji održivi razvoj</i>	
<i>Prioritet 3.3. Postizanje veće energetske održivosti Međimurske županije</i>	
Strateški cilj 4. Unaprjeđenje upravljanja regionalnim razvojem	
<i>Prioritet 4.1. Jačanje institucionalnih kapaciteta za upravljanje regionalnim</i>	

razvojem**Prioritet 4.2. Unaprjeđenje razine pripremljenosti za ulazak u EU**

*Razvojna strategija Međimurske županije 2011. - 2013.

7.20.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje XX: Međimurska županija	Strojarstvo*	Medicina*	Ekonomija*	Ekonomija*
		Strojarstvo*		
		Elektrotehnika*		
		Građevinarstvo*		
		Računarstvo*		
	Radni terapeut*	Matematika*	Predškolski odgoj	Učiteljski studij
		Fizika*		
		Anglistika*		
	Sestrinstvo*	Farmacija*	Pravo*	
		Rehabilitacija*		
		Logopedija*		
		Psihologija*		

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

7.21 Grad Zagreb

7.21.1 Opći podaci o županiji

		
<p> Sjedište županije: Zagreb Površina: 641,355 km² Broj stanovnika (2001.): 779.145 Gradonačelnik: Milan Bandić BDP: 16 766 EUR </p>		

Grad Zagreb je posebna jedinstvena, teritorijalna, upravna i samoupravna jedinica koja ima položaj županije.

Zagreb se nalazi u kontinentalnoj središnjoj Hrvatskoj, na južnim obroncima Medvednice te na obalama rijeke Save. Nalazi se na nadmorskoj visini od 122 metara (Zrinjevac). Povoljan zemljopisni smještaj na jugozapadnom kutu Panonske nizine, između alpske, dinarske, jadranske i panonske regije, uzrok je činjenici da se Zagreb nalazi na prometno čvorištu puteva između Srednje i Jugoistočne Europe te Jadranskog mora.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine Grad Zagreb ima 779.145 stanovnika, i to 415.153 žene i 363.992 muškarca. Šire gradsko područje okuplja više od milijun stanovnika. Prosječna starost stanovnika je 39,7 godina.

7.21.2 Popis visokih učilišta u županiji

Visoko učilište	Sjedište visokog učilišta
Sveučilište u Zagrebu	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Agronomski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Akademija dramske umjetnosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Akademija likovnih umjetnosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Arhitektonski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Ekonomski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet elektrotehnike i računarstva	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet političkih znanosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet prometnih znanosti	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Fakultet strojarstva i brodogradnje	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Farmaceutsko-biokemijski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Filozofski fakultet Družbe Isusove	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Filozofski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Geodetski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Građevinski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Grafički fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Katolički bogoslovni fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Kineziološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Medicinski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Muzička akademija	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Pravni fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Prehrambeno-biotehnološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Prirodoslovno-matematički fakultet	Zagreb

Sveučilište u Zagrebu - Rudarsko-geološko-naftni fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Stomatološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Šumarski fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Tekstilno-tehnološki fakultet	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Učiteljski fakultet u Zagrebu	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Veterinarski fakultet	Zagreb
Društveno veleučilište u Zagrebu	Zagreb
Tehničko veleučilište u Zagrebu	Zagreb
Zdravstveno veleučilište u Zagrebu	Zagreb
Visoka policijska škola u Zagrebu	Zagreb
Hrvatsko katoličko sveučilište	Zagreb
Veleučilište VERN	Zagreb
Međunarodna diplomatska škola za poslovno upravljanje	Zagreb
RRiF Visoka škola za financijski menadžment	Zagreb
Visoka novinarska škola u Zagrebu	Zagreb
Visoka politehnička škola u Zagrebu	Zagreb
Visoka poslovna škola "Zagreb"	Zagreb
Visoka poslovna škola Libertas	Zagreb
Visoka poslovna škola za turistički i hotelski menadžment "Utilus"	Zagreb
Visoka škola tržišnih komunikacija "Agora"	Zagreb
Visoka škola za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje "Nikola Šubić Zrinski"	Zagreb
Visoka škola za informacijske tehnologije u Zagrebu	Zagreb
Visoka škola za odnose s javnošću i studij medija "Kairos"	Zagreb
Visoka škola za primijenjeno računarstvo	Zagreb
Visoka škola za sigurnost	Zagreb
Zagrebačka škola ekonomije i managementa	Zagreb
Zagrebačka škola za menadžment	Zagreb
Visoka škola međunarodnih odnosa i diplomacije	Zagreb
Visoko učilište EFFECTUS - visoka škola za financije i pravo	Zagreb
Sveučilište u Zagrebu - Hrvatski studiji ¹	Zagreb

¹ formalno pravno ima status podružnice Sveučilišta u Zagrebu ali je iskazana kao ustanova jer izvodi studijske programe u više znanstvenih područja i polja

7.21.3 Popis znanstvenih polja u kojima se izvode studijski programi u županiji

Znanstveno/ profesionalno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski studij	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski specijalistički studij	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	UKUPNO
Filologija	28		27	3	2			60
Ekonomija	2		2	32	1	13	8	58
Glazbena umjetnost	29		29					58
Kliničke medicinske znanosti				19		4	3	26
Poljoprivreda (agronomija)	9		13	2	2			26
Likovne umjetnosti	5	1	5	2	3			16
Informacijske i komunikacijske	5		4		1	4	1	15

znanosti								
Šumarstvo	2		3	7	1			13
Veterinarska medicina		1		11	1			13
Filozofija	4		4		3			11
Pedagogija	2	3	2		3	1		11
Povijest	5		3		3			11
Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita				5		2	3	10
Matematika	2		6	1	1			10
Pravo		1		7	1	1		10
Sociologija	5		4		1			10
Prehrambena tehnologija	2		3	2	2			9
Biologija	3		4		1			8
Farmacija		2		5	1			8
Interdisciplinarne prirodne znanosti		4	1	1	2			8
Kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti)	4		4					8
Psihologija	3		3	1	1			8
Tehnologija prometa i transport	2		2	3	1			8
Kineziologija		1		3	1	1	1	7
Primijenjena umjetnost	2		2	2	1			7
Računarstvo	1		2			3	1	7
Socijalne djelatnosti	1		2	3	1			7
Temeljne medicinske znanosti		2		4	1			7
Drvena tehnologija	1		2	2	1			6
Edukacijsko-rehabilitacijske znanosti	2		2	1	1			6
Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)	3		3					6
Geologija	1		4		1			6
Građevinarstvo	1		1	1	1	1	1	6
Interdisciplinarne tehničke znanosti	1		1	1		2	1	6
Kemija	2		3		1			6
Elektrotehnika	1		1	1		1	1	5
Etnologija i antropologija	2		2		1			5
Fizika		3		1	1			5
Geografija	1	1	2		1			5
Kemijsko inženjerstvo	2		2		1			5
Politologija	1		1	2	1			5
Rudarstvo, nafta i geološko	3		2					5

inženjerstvo							
Strojarstvo	1		1	1	1	1	5
Teologija		2			2	1	5
Znanost o umjetnosti	2		2		1		5
Arheologija	2		1		1		4
Arhitektura i urbanizam	1		1	1	1		4
Biotehnologija	1		2		1		4
Geodezija	1		1	1	1		4
Kroatologija	2		1		1		4
Povijest umjetnosti	1		2		1		4
Tekstilna tehnologija	1		1	1	1		4
Zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika	2		2				4
Dentalna Medicina		1		1	1		3
Grafička tehnologija	1		1		1		3
Interdisciplinarne društvene znanosti			1	2			3
Interdisciplinarne humanističke znanosti	2				1		3
Logopedija	1		1	1			3
Ostala interdisciplinarna polja znanosti			1	2			3
Brodogradnja	1		1				2
Geofizika	1		1				2
Nedefinirano polje					2		2
Sigurnosne i obrambene znanosti						1 1	2
Temeljne tehničke znanosti				1		1	2
Dizajn	1						1
Kognitivna znanost					1		1
Nedefinirano polje tehničkih znanosti					1		1
Religijske znanosti (interdisciplinarno polje)			1				1

7.21.4 Broj studenata po znanstvenim/umjetničkim poljima i vrstama studija

Znanstveno polje	Preddiplomski sveučilišni studij	Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni	Diplomski sveučilišni studij	Poslijediplomski sveučilišni studiji	Poslijediplomski specijalistički studiji	Stručni studij	Specijalistički diplomski stručni studij	Ukupno "Bolonjski" programi	Sveučilišni dodiplomski studij	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni studij (magisterij)	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni studij (doktorski)	Stručni dodiplomski studij	Poslijediplomski stručni studij	Ukupno predbolonjski programi *	SVEUKUPNO
Ekonomija	7027		858	145	157	7349	557	1751	1434				2	1456	1896
Pravo		5030		171	166	1420		6787				31	2	310	7097
Elektrotehnika	1824		356		23	703	238	3144	435			95		530	3674
Informacijske i komunikacijske znanosti	1076		516	97		1184	109	2982	280			50		330	3312
Kliničke medicinske znanosti				75	235	2425	176	2911						0	2911
Građevinarstvo	937		264	203	88	780	343	2615	317					317	2932
Računarstvo	799		593			928	292	2612	269					269	2881
Filologija	1668		741	118	34			2561	683					683	3244
Pedagogija	149	829	115	130		924		2147	30			17		205	2352
Strojarstvo	1656		259	59	10	87		2071	77			20		277	2348
Tehnologija prometa i transport	1547		287	154	36			2024	864			0		39	2927
Temeljne medicinske znanosti		1678		112	21			1811	267					267	2078
Poljoprivreda (agronomija)	1205		380	66	7			1658	338					338	1996
Matematika	960		254	55	65			1334	251					251	1585
Kineziologija	902		208	31				1141	293					293	1434
Socijalne djelatnosti	977			17	63			1057	1523					1523	2580
Politologija	805		101		23	73	17	1019	196					196	1215
Farmacija		891		27				918	208					208	1126
Teologija		768		37		111		916	109					109	1025
Arhitektura i urbanizam	633		120	23				776	345					345	1121
Grafička tehnologija	580		156	21				757	289	58	50			397	1154
Filozofija	568		87	79				734	71					71	805
Kemijsko inženjerstvo	421		115	127	29			692	131					131	823
Rударstvo, nafta i geološko inženjerstvo	556		71	58				685	33	83	44			160	845
Kemija	356		96	223				675	46					46	721
Psihologija	405		221	45				671	85					85	756
Temeljne tehničke znanosti						524	145	669						0	669
Šumarstvo	524		78	25	33			660	38					38	698

Mreža visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj

Geodezija	458		142	38			638	242	3	4		249	887
Povijest	297		157	177			631	109				109	740
Dentalna medicina		627					627	113				113	740
Sigurnosne i obrambene znanosti					463	159	622					0	622
Fizika		462	14	119			595	182				182	777
Biologija	308		132	133			573	174				174	747
Veterinarska medicina		513		27	32		572	169		4		173	745
Glazbena umjetnost	484		81				565					0	565
Interdisciplinarne prirodne znanosti	104	250	130	36			520	130				130	650
Prehrambena tehnologija	410		94				504	188				188	692
Edukacijsko-rehabilitacijske znanosti	276		157	38	25		496	111	29	19		159	655
Sociologija	290		161	43			494	98				98	592
Primijenjena umjetnost	324		133				457					0	457
Geografija	169	72	128	45			414	36				36	450
Tekstilna tehnologija	239		68				307					0	307
Biotehnologija	234		53				287	178				178	465
Kroatologija	118		54	113			285	35				35	320
Interdisciplinarne tehničke znanosti				239	4	40	283					0	283
Likovne umjetnosti	145	54	26	50	7		282	60				60	342
Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita						160	111	271				0	271
Drvena tehnologija	184		34	11	1	26	256	26				26	282
Povijest umjetnosti	88		60	54			202	65				65	267
Geologija	117		37	34			188	88				88	276
Znanost o umjetnosti	51		30	107			188					0	188
Etnologija i antropologija	102		53	27			182	15				15	197
Arheologija	81		44	55			180	21				21	201
Logopedija	106		71				177	23				23	200
Filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)	115		55				170					0	170
Brodogradnja	150		18				168	19				19	187
Dizajn	106		43				149	72				72	221
Zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika	107		12				119	11		59		70	189
Kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti)	69		23				92					0	92
Interdisciplinarne društvene znanosti					78		78					0	78
Interdisciplinarne humanističke znanosti				27			27					0	27
Kognitivna znanost				25			25					0	25
Geofizika	19						19					0	19

Religijske znanosti (interdisciplinarno polje)	5				5				0				5			
Ostala interdisciplinarna polja znanosti					0				28				28		28	
SVEUKUPNO	3072	1117	788	350	255	1719	214	7518	1080	17	18	86	2	1204	8723	
	6	4	6	1	5	7	7	6	5	3	0	9	2	9	5	

7.21.5 Podaci o broju učenika završnih razreda srednjih škola

Vrste srednjih škola	Broj učenika
1) Gimnazija	3690
2) Srednje strukovne škole (4-godišnje)	4057
• Ekonomija, trgovina i poslovna administracija	927
• Elektrotehnika i računalstvo	899
• Geologija, rudarstvo, nafta i kemijska tehnologija	97
• Graditeljstvo i geodezija	195
• Grafička tehnologija i audio - vizualno oblikovanje	100
• Osobne, usluge zaštite i druge usluge	28
• Poljoprivreda, prehrana i veterina	211
• Promet i logistika	290
• Strojarsstvo, brodogradnja i metalurgija	167
• Šumarstvo, prerada i obrada drva	70
• Tekstil i koža	28
• Turizam i ugostiteljstvo	253
• Umjetnost	239
• Zdravstvo i socijalna skrb	554

* podaci za šk. god. 2008./2009.

7.21.6 Nezaposlene osobe po Nacionalnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja

Naziv zanimanja	Broj osoba
(51001/38.001) pravo	272
(51001/31.003) ekonomija	220
(51001/32.005) novinarstvo	147
(51001/34.018) marketing	145
(51001/31.007) politologija	144
(52204/14.021) predškolski odgoj	115
(51001/58.001) arhitektura	113
(52004/38.002) upravno pravni	111
(51001/84.003) cestovni promet	100
(52004/34.014) trgovina	98
(51001/72.003) opća medicina	96
(51001/34.010) financije	89
(52204/31.001) ekonomika	87
(51001/52.036) strojarstvo	84
(51001/81.001) fizička kultura	81
(52004/52.028) strojarstvo	80
(51001/52.012) elektrotehnika	75
(51001/64.001) veterinarski	72
(51001/22.032) povijest	71
(52004/58.004) građevinski opći	69
(51001/34.035) vanjska trgovina	65
(51001/34.032) trgovina	64
(52204/31.005) ekonomist	64

(51001/58.003) građevinarstvo	63
(51001/22.007) filozofija	63
(51001/34.015) menadžment	60
(51001/84.008) pt promet	58
(51001/31.010) sociologija	57
(51001/52.016) grafička tehnologija	56
(51001/22.015) hrvatski jezik i književnost	55
(51001/72.006) stomatologija	54
(52304/84.002) ing. prometa – cestovni smjer	53
(51001/76.001) socijalni rad	49
(52004/81.006) turizam	48
(52304/21.013) modni dizajn	46
(52004/52.013) elektrotehnika	41
(52004/34.009) organizacija tržišnog poslovanja	40
(52304/21.006) grafičar	38
(51001/54.001) drvna tehnologija	37
(51401/62.018) sveučilišni studij - bilinogojstvo smjer - voćarstvo vinogradarstvo vinarstvo	36
(51001/31.009) psihologija	36
(51001/21.049) umjetnost	36
(52004/72.001) fizikalna terapija	34
(51001/44.013) geologija	34
(51001/34.026) poslovna ekonomija	34
(51001/62.011) uređenje krajobrazza	32
(52204/21.002) dizajn tekstila i odjeće	32
(52304/84.006) ing. prometa – poštanskog i telekom. smjera	31
(51001/54.007) prehrambeni	30
(51001/44.011) geografija	30
(52004/48.001) informatički dizajn	30
(52204/14.023) razredna nastava	30
(51001/81.008) turizam	30

* podaci za veljaču 2010. godine

7.21.7 Bruto dodatna vrijednost po djelatnostima Nacionalne klasifikacije djelatnosti

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	0,2
Rudarstvo, vađenje, prerađivačka industrija, opskrba električnom energijom, plinom i vodom	18,2
Građevinarstvo	6,0
Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	17,3
Hoteli i restorani	1,8
Prijevoz, skladištenje i veze	8,3
Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	30,0
Javna uprava i obrana, socijalno osiguranje, obrazovanje, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti i aktivnosti kućanstava	18,3

* podaci za 2007. godinu

7.21.8 Strateški ciljevi i prioriteti županije

Strateški ciljevi:	
Strateški cilj 1. Konkurentno gospodarstvo	
<i>Prioritet 1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja</i>	
<i>Prioritet 1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti roba i usluga</i>	
Strateški cilj 2. Razvoj ljudskih potencijala	
<i>Prioritet 2.1. Zagreb-grad znanja i sveučilišni grad</i>	
<i>Prioritet 2.2. Razvoj i unapređivanje tržišta rada</i>	
Strateški cilj 3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom	
<i>Prioritet 3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje okoliša</i>	
<i>Prioritet 3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije staklenih plinova i svjetlosnog onečišćenja</i>	
Strateški cilj 4. Unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija grada	
<i>Prioritet 4.1. Održivo korištenje cjelokupnog prostora grada</i>	
<i>Prioritet 4.2. Unaprjeđivanje naseljenih dijelova grada</i>	
<i>Prioritet 4.3. Unapređenje infrastrukturnih i prometnih sustava</i>	
<i>Prioritet 4.4. Unapređenje regionalne prometne povezanosti</i>	
Strateški cilj 5. Unapređenje kvalitete življenja	
<i>Prioritet 5.1. Unapređivanje kvalitete stanovanja</i>	
<i>Prioritet 5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme</i>	
<i>Prioritet 5.3. Poboljšanje društvene infrastrukture</i>	
Strateški cilj 6. Unapređenje sustava upravljanja razvojem	
<i>Prioritet 6.1. Razvoj partnerstva s građanima i dionicima razvoja</i>	
<i>Prioritet 6.2. Unapređenje znanja i vještina za upravljanje razvojem</i>	
<i>Prioritet 6.3. Učinkovito upravljanje gradskim prostorom i gradskom imovinom</i>	
<i>Prioritet 6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća</i>	

*Razvojna strategija grada Zagreba 2011. - 2013.

7.21.9 Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

Županija/Grad	Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih studenata		Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih studenata	
	Stručni studij	Sveučilišni studij	Stručni studij	Sveučilišni studij
Područje I: grad Zagreb i Zagrebačka županija	Računarstvo	Elektrotehnika i informacijska tehnologija	Izobrazba trenera	Politologija
		Računarstvo		Novinarstvo
		Strojarstvo	Javna uprava	Filozofija
		Kroatistika		Promet
	Informatika	Anglistika		

		Medicina		Tekstilna tehnologija i inženjerstvo
		Farmacija	Poslovna ekonomija	
		Logopedija		Grafička tehnologija

Programi koji se provode na području lokalnog tržišta rada označeni su zvjezdicom (*)

---

8 DODATAK

8.1 Nezaposlene osobe deset najbrojnijih zanimanja prema stupnjevima složenosti zanimanja u Republici Hrvatskoj (31. ožujka 2010. godine)

Stupanj	Zanimanje	Ukupno	Žene
VŠS (viša stručna sprema)	(3415116) komercijalist	2.694	1.138
	(3433316) ekonomist	2.436	1.784
	(3432116) upravni pravnik	789	609
	(3320116) odgojitelj predškolske djece	751	740
	(3311016) učitelj razredne nastave	518	492
	(3121516) informatičar	514	69
	(3414216) ekonomist turizma i ugostiteljstva	511	347
	(3112396) građevinski inženjer	440	124
	(3433116) ekonomist računovodstva i financija	370	299
	(3113726) elektroinženjer	303	20
VSS (visoka stručna sprema, magistar i doktor)	(2441617) diplomirani ekonomist	2.386	1.574
	(2429617) diplomirani pravnik	1.451	970
	(2451127) novinar	376	240
	(2441117) diplomirani ekonomist za financije	366	247
	(2441147) diplomirani ekonomist menađmenta	324	222
	(2321117) profesor hrvatskoga jezika	302	275
	(2441127) diplomirani ekonomist za marketing	288	202
	(2143617) diplomirani inženjer elektrotehnike	286	30
	(2321467) profesor tjelesne i zdravstvene kulture	281	130
	(2419147) voditelj nabave i prodaje	278	71

* Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

8.2 Traženi radnici u Republici Hrvatskoj (od siječnja do ožujka 2010. godine)

Stupanj	Zanimanje	Ukupno
VŠS (viša stručna sprema)	(3415116) komercijalist	545
	(3414416) turistički animator	260
	(3412116) zastupnik osiguranja	222
	(3320116) odgojitelj predškolske djece	219
	(3311016) učitelj razredne nastave	178
	(3433316) ekonomist	90
	(3231126) viša medicinska sestra	61
	(3431116) poslovni tajnik	51
	(3112396) građevinski inženjer	33
	(3432116) upravni pravnik	32
VSS (visoka stručna sprema, magistar i doktor)	(2441617) diplomirani ekonomist	209
	(2322117) profesor matematike	188
	(2321127) profesor engleskoga jezika	179
	(2221117) doktor medicine	158
	(2429617) diplomirani pravnik	154
	(2331517) učitelj matematike	137
	(2321117) profesor hrvatskoga jezika	131
	(2331127) učitelj engleskoga jezika	126
	(2451127) novinar	114
	(2331017) razredni učitelj	110

* Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

8.3 POPIS PRIORITETA I MJERA PO STATISTIČKIM REGIJAMA

8.3.1 Tablica 7.: Prioriteti i mjere - Sjeverozapadna Hrvatska

REGIJA	PRIORITET	KOD	MJERA
SJEVEROZAPADNA HRVATSKA	Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta	HR01-01-01	Jačanje mreže učilišta, centara za izobrazbu i poticanje cjeloživotnog učenja
		HR01-01-02	Usklađivanje obrazovnog sustava sa stvarnim potrebama lokalnog gospodarstva i tržišta rada
		HR01-01-03	Jačanje kapaciteta za strateško planiranje i korištenje europskih fondova
		HR01-01-04	Unapređenje sustava obrazovanja stručnjaka za održivo upravljanje kulturnim dobrima i prirodnim vrijednostima
	Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	HR01-02-01	Umrežavanje poslovnog sektora s javnim i znanstveno-istraživačkom sektorom radi povećanja efikasnosti i konkurentnosti
		HR01-02-02	Unapređenje informacijske i elektroničke komunikacijske tehnologije i infrastrukture
		HR01-02-03	Razvoj komunalne i javne infrastrukture
		HR01-02-04	Izgradnja i razvoj tehnoloških parkova, poslovno-razvojnih centara i institucija za transfer tehnologija
	Održivo gospodarenje kulturnim dobrima i prirodnim vrijednostima	HR01-03-01	Razvoj turizma i potpome infrastrukture
		HR01-03-02	Valorizacija i revitalizacija kulturnih dobara i prirodnih vrijednosti
	Razvoj komunalne i prometne infrastrukture	HR01-04-01	Unapređenje željezničke infrastrukture
		HR01-04-02	Unapređenje cestovne infrastrukture (integrirani sustav prometnica)
		HR01-04-03	Unapređenje zračnog prometa
		HR01-04-04	Unapređenje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda
	Održivo gospodarenje okolišem i energijom	HR01-05-01	Gospodarenje otpadom
		HR01-05-02	Gospodarenje vodama
HR01-05-03		Učinkovitije korištenje energije i korištenje obnovljivih izvora energije	
HR01-05-04		Održivo upravljanje prirodnim vrijednostima	

8.3.2 Tablica 8.: Prioriteti i mjere - Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska

REGIJA	PRIORITET	KOD	MJERA
ISTOČNA I SREDIŠNJA (PANONSKA) HRVATSKA	Poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i slatkovodno ribarstvo	HR02-01-01	Razvoj poljoprivredno-prehrambenih kapaciteta i stvaranje lokalnog tržišta
		HR02-01-02	Razvoj poljoprivrede u zaštićenim prostorima i ekološke poljoprivrede
		HR02-01-03	Unapređenje upravljanja i korištenja poljoprivrednim resursima
		HR02-01-04	Pošumljavanje i zaštita marginalnog šumskog zemljišta
		HR02-01-05	Očuvanje i modernizacija infrastrukture u slatkovodnom ribarstvu
	Razvoj regionalne infrastrukture	HR02-02-01	Prometna infrastruktura (cestovni, željeznički i zračni promet te plovni putovi)
		HR02-02-02	Razvoj vodnokomunalne infrastrukture i melioracijskih sustava (sustavi javne vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda te melioracijski sustavi za navodnjavanje i odvodnju)
		HR02-02-03	Infrastruktura za zaštitu okoliša (odlagališta otpada)
		HR02-02-04	Energetika (termo-energetski i hidro-energetski sustav, obnovljivi izvori energije)
		HR02-02-05	Socijalna, obrazovna, kulturna i zdravstvena infrastruktura
	Povećanje konkurentnosti gospodarstva Panonske regije	HR02-03-01	Razvoj i unapređenje poslovne infrastrukture i poslovnih potpornih institucija
		HR02-03-02	Umrežavanje javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora i razvoj klastera
		HR02-03-03	Unapređenje izvoznih djelatnosti i povećanje konkurentnosti proizvodnje modernizacijom industrijskih pogona i postrojenja, promocijom Panonske Hrvatske i privlačenjem stranih ulaganja
	Zaštita okoliša	HR02-03-04	Socijalno poduzetništvo – prenamjena javnih i obrazovnih institucija u funkciji gospodarstva
		HR02-03-05	Razvoj i unapređenje svih vidova turizma
		HR02-03-06	Razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva
HR02-04-01		Programi i projekti zaštite okoliša	
HR02-04-02		Unapređenje upravljanja zaštićenim područjima regije	
HR02-04-03		Razvoj sustava zaštite, povezivanja i umrežavanja parkova prirode	
Jačanje ljudskih potencijala	HR02-05-01	Razvoj i unapređenje sustava cjeloživotnog obrazovanja jačanjem programa prema potrebama tržišta	
	HR02-05-02	Razvoj tržišta rada i sustava zapošljavanja	
	HR02-05-03	Osnivanje, modernizacija i umrežavanje visoko obrazovnih ustanova i gospodarskih subjekata (unutar regije Panonska Hrvatska kao i sa subjektima i ustanovama izvan Regije)	
RAZMINIRANJE	HR02-06		

8.3.3 Tablica 9.: Prioriteti i mjere - Jadranska Hrvatska

REGIJA	PRIORITET	KOD	MJERA
JADRANSKA HRVATSKA	Održivo gospodarenje prirodnim i kulturnim vrijednostima u svrhu jačanja konkurentnosti regije	HR03-01-01	Razvoj selektivnih oblika turizma, diversifikacija usluga i proširenje turističke ponude, te poboljšanje kvalitete postojećih i izgradnja novih smještajnih kapaciteta i pratećih sadržaja
		HR03-01-02	Održivi razvoj zaštićenih područja
		HR03-01-03	Održivo gospodarenje prirodnim resursima
		HR03-01-04	Valorizacija i revitalizacija kulturne i prirodne baštine
		HR03-01-05	Održivi razvoj poljoprivrede
	Razvoj regionalne infrastrukture	HR03-02-01	Razvoj i unapređenje prometne infrastrukture i logistike te inter-modalnog prometa za robu i putnike
		HR03-02-02	Razvoj i unapređenje javne infrastrukture
		HR03-02-03	Razvoj i unapređenje energetske infrastrukture
		HR03-02-04	Razvoj i unapređenje informatičke i elektroničke komunikacijske infrastrukture
		HR03-02-05	Razvoj i unapređenje sustava navodnjavanja
		HR03-02-06	Razvoj sustava javne vodoopskrbe i javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda i ostale komunalne infrastrukture
	Jačanje konkurentnosti poslovnog sektora	HR03-03-01	Razvoj gospodarstva kroz jačanje strukovnog i cjeloživotnog obrazovanja u skladu s potrebama poslovnog sektora
		HR03-03-02	Poticanje poduzetništva i samozapošljavanja
		HR03-03-03	Jačanje poslovne infrastrukture i poslovnih potpomnih institucija
		HR03-03-04	Tehnološko osuvremenjivanje, restrukturiranje i diversifikacija gospodarstva
		HR03-03-05	Razvoj proizvoda i usluga s većom dodanom vrijednošću
		HR03-03-06	Povezivanje poslovnog, znanstveno-istraživačkog i/ili javnog sektora u svrhu transfera znanja, uvođenja novih tehnologija i komercijalizaciju inovacija i razvoj klastera
	Zaštita okoliša	HR03-04-01	Gospodarenje otpadom
		HR03-04-02	Zaštita od požara
		HR03-04-03	Zaštita voda i mora
		HR03-04-04	Zaštita zraka i tla
HR03-04-05		Razvoj i promicanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti	
RAZMINIRANJE		HR03-05	

9 POJMOVNIK

Definicije i objašnjenja

Visoka učilišta jesu sveučilište, fakultet i umjetnička akademija u njegovu sastavu, veleučilište i visoka škola.

Visoka učilišta mogu biti javna i privatna.

Sveučilište je ustanova koja osniva i provodi sveučilišne studije u najmanje dva znanstvena ili umjetnička područja u većem broju polja te interdisciplinarnu studiju kao autonomni i integrirani proces, neposredno ili putem svojih fakulteta, umjetničkih akademija i odjela.

Sastavnice sveučilišta jesu fakulteti, umjetničke akademije, odjeli i instituti te druge sastavnice u skladu sa zakonom.

Sveučilište i njegove sastavnice mogu izvoditi i stručne studije.

Fakultet je visoko učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne studije te razvija znanstveni i stručni rad u jednom ili više znanstvenih i stručnih polja, a može izvoditi i stručne studije.

Umjetnička akademija jest visoko učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne umjetničke studije te razvija vrhunsko stvaralaštvo i znanstvenoistraživačku djelatnost u području umjetnosti, a može izvoditi i stručne studije.

Veleučilište i visoka škola jesu visoka učilišta koja ustrojavaju i izvode stručne studije.

Veleučilište je visoka škola koja izvodi barem tri različita studija iz barem tri različita polja i ne može imati visoke škole kao sastavnice.